

דניקון כלעוון הגנדה

נערך ונסדר על ידי הרב יוסף שבתאי (שני)

הוראות לפני התיקון (ספר שדי תפוחים):

"א. כל שמות הקודש הנמצאים בסוגרים אסור להזכירם בפה, אלא יהרהר אותם במחשבתו.

ב. פדיון כל יום מימי התענית הוא הסכום של מה שעושה התיקון אוכל בכל יום, ואם אי אפשר לו יתן כפי יכולתו, ומי שחי בצמצום ואין ידו משגת, יתן לפחות מחיר סעודה של כ-240 גרם לחם עם לפתן. הדגיש רבינו הרב יוסף חיים זצ"ל בספרו "לשון חכמים" ששיעור פדיון מי שידו משגת יביא מטבע שוה יותר כפי השגת ידו. עכ"ל. ומי שמוציא ממון בקלות לתענוגי העולם הזה וכשמגיע לתקוני נפשו מתנהג הוא כדל, אחריות פדיונו הוא עליו בלבד.

ג. התקונים בעקרון מסודרים לפי מה שכתב מו"ר ר' יהודה פתיה זצ"ל בספר "מנחת יהודה", ועליהם נוספו שאר ענינים מתאימים מדברי מקובלים נוספים.

ד. כל התקונים כוללים טבילות במקוה שחשובים מאוד לתקון, ומי שאי אפשר לו ללכת למקוה בגלל חולי וכדו', יטבול בים כשאינ שם נשים, ואם גם זה אי אפשר לו, יעשה התקון ללא טבילה. (כי כל חלק מהתקון בפני עצמו עושה רושם גדול ותקון בשמים, ויתקן ככל יכלתו). ואשה אם אי אפשר לה לטבול בעת התקון, כשתטבול בליל טהרתה תכוון גם על הצום. פנויה הנמצאת במקום שלא מניחים אותה להכנס למקוה, תעשה בדיעבד התקון ללא טבילות, וטוב שכשתנשא, ותטבול לטהרתה, תטבול גם את הטבילות לתקונים שעשתה.

ה. ישתדל להשיג חגורה משער עיזים לחגור בו מתניו בלילה ויום של התקון, אבל אם אין לו, לא יעכב התקון כדי למצא חגורה כזו, כי כל יום שמזרז תקונו הוא ריוח עצום, ושמא לא יפנה.

[קדם שילבש שק העשוי משער עיזים, יאמר:]

לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו ורחימו ודחילו, ליחדא י"ה ברו"ה ביחודא שלים (יהו"ה) בשם כל ישראל, הריני מוכן ללבש שק על בשרי כדי לתקן מה שפגמתי באורות הקדושים למעלה. ויהי רצון מלפניך יהוה יאהדונהי אלהינו ואלהי אבותינו, שיהא חשוב ומקביל ומרצה לפניך כאלו פנתי בכל הכונות הראויות בלבבית השק, ויאירו ארבע מאות קוצין קדישין דתלן בגלגלתא דעתיקא קדישא אל מקום הקדשה כרצונך, ויהיו מאירים מן הנו"ה דמלוי ע"ב (יר"ד ה"י וי"ו ה"י (ע"ב). אל הנו"ה דמלוי ס"ג, (יר"ד ה"י וא"ו ה"י (ס"ג). ומן הנו"ה דמלוי ס"ג אל הנו"ה דמלוי מ"ה, (יר"ד ה"א וא"ו ה"א (מ"ה). ומן הנו"ה דמלוי מ"ה אל הנו"ה דמלוי ב"ן. (יר"ד ה"ה וי"ו ה"ה (ב"ן) ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו: ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו:

[לבש השק על בשרו, וירחץ ידיו. ויאמר פסוקים אלו:]

חֲזָה הָיִית עַד דִּי כְרִסְוֹן רְמִי וְעֵתִיק יוֹמִין יְתִיב, לְבוּשִׁיהָ כְּתִלַּג חֲזָר וּשְׁעָר רֹאשָׁה
כְּעָמֵר נִקָּא, כְּרִסְיָה שְׁבִיבִין דִּי נֹר, גְּלָגְלוּהִי נֹר דְּלֵק: כְּתַנְתָּ בַּד קִדְשׁ וּלְבָשׁ וּמִכְנָסִי
בַּד יִהְיוּ עַל בְּשָׂרוֹ, וּבְאַבְנֵט בַּד יַחְגֵּר וּבְמַצְנַפֶּת בַּד יַצְנֵף, בְּגָדֵי קִדְשׁ הֵם וְרַחֵץ בְּמֵי־
אֵת בְּשָׂרוֹ וּלְבָשָׁם: תַּחֲטִּאֲנִי בְּאֵזוֹב וְאֵטָהֵר, תִּכְבֹּסְנִי וּמִשְׁלַג אֲלַבִּין: בְּכָל עֵת יִהְיוּ
בְּגָדֶיךָ לְבָנִים, וְשֶׁמֶן עַל רֹאשְׁךָ אַל יִחָסֵר.

ו. בכל מקום שכתוב לתת פרוטות, יתן לכל פרוטה מטבע הכי קטנה שמשתמשים בה. ובארץ ישראל זה מטבע של 10 אגורות.

ז. אם לא הספיק להשלים התהלים או האדרא ביום הצום ישתדל להשלימו בשבתות שאחריו.

ח. בכל מקום שכתוב להקיף התיבה של בית הכנסת, הכוונה לתיבה שקורין עליה בתורה. ואין צורך שיהיה ספר תורה על התיבה. רצוי שגם האשה תשתדל לעשות זאת בשעות שאין אנשים בבית הכנסת. (אפשר לשים ספר תנך על שולחן). מי שהוא אנוס ולא יכול ללכת לבית כנסת ישתדל לעשות כן ביום אחר כשיוכל.

ט. מי שחטא יותר מפעם אחת, ישתדל לעשות תקון לעוונו לפחות שלש פעמים. ולחטא זרע לבטלה חמש פעמים.

י. ביום הצום מותר בכל מלאכה, ויכול לעשן.

יא. חולה שאסור לו לצום, יעשה הלימוד והפדיון גם ללא צום, (כן כתב החיד"א זיע"א בספר יוסף בסדר סי' ג'. וראה גם ברב פעלים להר"ח זיע"א ח"ג או"ח סי' ל"ה). וישתדל לעשות במקומו "תענית דיבור" ולא ידבר שום דבר של חול ביום זה ויהיה כולו קודש ללימוד ותפילה, (כן כתב המקובל הקדוש ח' יצחק אלפיי זיע"א בקונטרס היחיאי). וישתדל לבכות על חטאיו כי "שערי דמעה לא ננעלו" ויעשה התיקון כמה פעמים כי מי יודע כמה אחוזים נתקן החטא בכל פעם.

יב. בתקונים שצריך לעשות פדיון לגלגולי השלג וצריך לטבול במים קרים תמורת הגלגולים, אם אין באפשרותו לטבול במים קרים מחמת אונס, לא ימנע מלעשות התקון ללא הטבילות וירחץ כל גופו במים קרים כמספר הפעמים שצריך לטבול, ואם אי אפשר לו לרחוץ במים קרים מחמת בריאות וכדו' יעשה התקון גם ללא זאת. (כי לא כל המקובלים הזכירו ענין זה, ומה גם שכל חלק מהתקון בפני עצמו עושה רושם גדול בשמים ויתקן ככל יכלתו).

יג. כספי הפדיון צריך ליתנם לעניים יראי שמים בלבד ואם יש לו במשפחתו קרובים כאלו הזקוקים לצדקה הם קודמים לאחרים. וראוי ליתנם לאברכים בעלי משפחות העוסקים בתורה הזקוקים לפרנסתם שמקיים בהם מצות צדקה והחזקת התורה גם יחד.

יד. אף על פי שתקונים אלו נכתבו בלשון זכר, גם אשה תעשה אותם לתקון נשמתה, ותשנה הנסח מזכר לנקבה. וְה' לא יִמְנַע טוֹב לְהוֹלִכִים בְּתָמִים.

במהדורה זו לא נדפסו טעמי המקרא בגלל שנוי התוכנה, וכל מי שיודע לקרא בטעמים יקרא את הפסוקים מתוך ספר עם הטעמים.

תיקון לעיון הנדה:

צריך לצום שמונים ושנים יום, ולהתגלגל שבע פעמים כל גופו בשלג. ומי שקשה לו הדבר תקנו רבותינו המקובלים, לצום רק לילה יום ולפדות ימי התענית וגלגולי השלג בכסף שינתן לצדקה לעניים.

זה סדר התקון:

[יצום יום אחד משקיעת החמה ועד למחרת בצאת הפוככים. ויום לפני הצום יאמר ודוי זה.]
אנא יהוה יאהדונהי אלהינו ואלהי אבותינו, תבא לפניך תפלתנו ואל תתעלם מלכנו מתחנונו, שאין אנחנו עזי פנים וקשי ערף לומר לפניך יהוה יאהדונהי אלהינו ואלהי אבותינו צדיקים אנחנו ולא חטאנו. אבל חטאנו. עוינו. פשענו. אנחנו ואבותינו ואנשי ביתנו: אשמנו. בגדנו. גזלנו. דברנו דפי ולשון הרע. העוינו. והרשענו. ודנו. חמסנו. טפלנו שקר ומרמה. יעצנו עצות רעות. כזבנו. כעסנו. לצנו. מרדנו. מרינו דברנו. נאצנו. נאפנו. נכשלתי אני וביתי בעון נדה, ופגמנו בשמות הקדש, וגרמנו להחריב ולהוביש שבעה נחלי המלכות בעוננו. סררנו. עוינו. פשענו. פגמנו. צרנו. צערנו אב ואם. קשינו ערף. רשענו. שחתנו. תעבנו. תעינו ותעתענו. וסרנו ממצותיך וממשפטך הטובים ולא שוה לנו. ואתה צדיק על כל הפא עלינו כי אמת עשית ואנחנו הרשענו: מה נאמר לפניך ישב מרום, ומה נספר לפניך שוכן שחקים. הלא הנסתרות והנגלות אתה יודע. אתה יודע רזי עולם ותעלומות סתרי כל חי. אתה חפש כל חדרי בטן. ראיה כליות ולב. אין דבר נעלם ממך ואין נסתר מנגד עיניך: יהי רצון מלפניך יהוה יאהדונהי אלהינו ואלהי אבותינו, שתמחל לנו את כל חטאתינו ותכפר לנו את כל עונותינו ותמחל ותסלח לכל פשעינו.

[ילך למקוה ויטבל שבע טבילות לטהר נפשו, רוחו ונשמתו, מהקלפה שנדבקה בהם בגלל עון הנדה, ויכון שטובל שבע טבילות אלו על דעת אלישע הנביא שאמר לנעמן לטבל מצרעתו, ושכן יטהרו נפשו, רוחו ונשמתו מטמאת צרעת עונותיה, וטבילה שמינית יכון לקבל עליו ארבע מיתות בית דין, סקילה, שרפה, הרג וחנק, על קדוש ה', ושעל ידי זה יתיחדו ארבע אותיות יהוה ביחוד שלם.]

[יתפלל מנחה מבעוד יום, ויקבל תענית בתפלת המנחה בכרפת "שומע תפלה", או בסוף העמידה לפני שיאמר "עושה שלום".]

[אם לא קבל תענית בתוך תפלת המנחה, אבל כשהתפלל עמידה, (שמונה עשרה) של מנחה חשב להתענות, נחשב קבלת תענית וצריך להתענות.]

זה נסח קבלת התענית:

רבונו של עולם, הריני מקבל עלי להתענות למחר לילה ויום משקיעת החמה היום ועד לצאת הכוכבים מחר. על אשר חטאתי, עויתי ופשעתי בעוון הנדה, ושאר פגמי הבירית בגלגול זה ובגלגולים אחרים מעודי ועד היום הזה, והריני מתנה שאם לא אוכל להתענות, כשאפריש פרוטה לצדקה ואכנון לבטל התענית, אוכל לאכל ולשתות ללא שום עון כלל. והריני מתפונ בתענית זה להקריב חלפי ודמי לפני הקדוש ברוך הוא במקום הקרבן הנקרב על גבי המזבח, לכפר על חטאתי. ויהי רצון מלפניך יהוה יאהדונהי אלהינו ואלהי אבותינו, שתתן לי כח להתענות לפניך, ותקבל תשובתי ותעניתי ותרחמי ברחמיך הרבים.

[יגמר אכילתו לפני שקיעת החמה, ופרוסה האחרונה יטבלנה במעט אפר ויאכלנה. (וכן יעשה בגמר התענית כשיבא לסעד, יטבל פרוסה ראשונה במעט אפר ויאכלנה) מלבד אם הוא שבת או ראש חודש.]

[טוב ללמוד כליל התענית משניות מסכת נדה, וישתדל להבין לפחות פרוש המלים. כליל התענית, וכשישכב על משתו, יניח אבן תחת ראשו בין המצע והכר, ויבון בשם יו"ד ה"ה וא"ו ה"ה, העולה בגימטריא כמנין אבן.]

[אם יכול, יחגר על מתניו מתחת לבגדיו חגורת שק העשויה משער עזים בכל זמן התענית. (ראה בהוראות לעיל)]

[טוב ורצוי לקום אחר חצות לילה ולומר ברכות השחר ותיקון חצות. אשה פטורה מלמוד המשניות ו"תקון חצות".]

ביום הצום יאמר:

הריני מוכן ומזמן לקיים בעזרת האל יתברך מצות עשה של התשובה, כפתוב בתורה: ושבתי עד יהוה יאהדונהי אלהיך ושמעתי בקלו. והריני מתחרט על כל מה שחטאתי, עויתי ופשעתי, בין בגלגול זה ובין בגלגולים אחרים, חרטה גמורה ושלמה, ומקבל עלי שלא לחזור ולחטא עוד. והשם יתברך ברחמי יעזרני על דבר פבד שמו מעתה ועד עולם, אמן כן יהי רצון.

אנא יהוה יאהדונהי אלהינו ואלהי אבותינו, תבא לפניך תפלתנו ואל תתעלם מלכנו מתחנונו, שאין אנחנו עצי פנים וקשי ערף לומר לפניך יהוה יאהדונהי אלהינו ואלהי אבותינו צדיקים אנחנו ולא חטאנו. אכל חטאנו. עוינו. פשענו. אנחנו ואבותינו ואנשי ביתנו:

אשמנו. בגדנו. גזלנו. דברנו לפי ולשון הרע. העוינו. והרשענו. זדנו. חמסנו. טפלנו שקר ומרמה. יעצנו עצות רעות. כזבנו. כעסנו. לצנו. מרדנו. מרינו דברך. נאצנו. נאפנו. נכשלתני אני וביתי בעון הנדה ופגמנו בשמות הקדש וגרמנו להחריב ולהוביש

שבעה נחלי המלכות בעוננו. סרנו. עוינו. פשענו. פגמנו. צרנו. צערנו אב ואם. קשינו ערף. רשענו. שחתנו. תעבנו. תעינו ותעתענו. וסרנו ממצותיך וממשפטיך הטובים ולא שוה לנו. ואתה צדיק על כל הבא עלינו כי אמת עשית ואנחנו הרשענו: מה נאמר לפניך ישב מרום, ומה נספר לפניך שוכן שחקים. הלא הנסתרות והנגלות אתה יודע. אתה יודע רזי עולם ותעלומות סתרי כל חי. אתה חפש כל חדרי בטן. ראה כליות ולב. אין דבר נעלם ממך ואין נסתר מנגד עיניך: יהי רצון מלפניך יהוה יאהדונהי אלהינו ואלהי אבותינו, שתמחל לנו את כל חטאתינו ותכפר לנו את כל עונותינו ותמחל ותסלח לכל פשעינו.

יאמר פסוקים אלו שלש פעמים:

מי אל כמוך נשא עון ועבר על פשע לשארית נחלתו, לא החזיק לעד אפו כי חפץ חסד הוא: ישוב ירחמנו יכבש עונותינו, ותשליך במצלות ים כל חטאתם: תתן אמת ליצלב חסד לאברהם, אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם:

[יטבול במקוה מים קרים שבע טבילות כנגד שבעה נחלי המלכות. (ומי שאנוס ולא יכול לטבול במים קרים, בדיעבד ירחץ כל גופו במים קרים שבע פעמים. ואחר כך ילבש בגדיו וירחץ ידיו ויאמר בקשה זו):

רבונו של עולם. גלוי וידוע לפניך אשר חטאתי עויתי ופשעתי אני וביתי בעון גדה, וגרמנו להחריב ולהוביש שבעה נחלי המלכות. ואתה ברחמיך הודעת על ידי עבדיך חכמי ישראל, לתקן הפגם להתגלגל שבע פעמים בשלג, וגלוי וידוע לפניך שאין אנחנו יכולים לעשות תקון הזה של גלגול השלג כהלכתו. לכן יהי רצון מלפניך יהוה יאהדונהי אלהינו ואלהי אבותינו, שיהיו חשובים ומקבלים ורחויים לפניך שבע טבילות (רחיצות) שטבילתי (שרחצתי) במים קרים, כאלו נתגלגלתי כל גופי בשלג שבע פעמים, וברוב רחמיך וחסדיך יחזרו שבעה נחלי המלכות להיות מאירים ונשפעים ומלאים ונמשכים כבתחלה. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגאלי:

אחר כך יאמר פסוקים אלו:

ובניחו בן יהודע בן איש חיל רב פעלים מקבצאל הוא הפה את שני אראל מואב והוא ירד והפה את הארי בתוף הבאר ביום השלג: והוא הפה את איש מצרי איש מראה וביד המצרי חנית וירד אליו בשבט ויגזל את החנית מיד המצרי ויחרגהו בחניתו: אלה עשה בניחו בן יהודע ולו שם בשלשה הגברים: מן השלשים נכבד ואל השלשה לא בא וישמחו דוד אל משמעתו: לכו נא ונזכחה יאמר יהוה יאהדונהי אם יהיו חטאיכם פשנים בשלג ילבינו אם יאדימו כתולע פצמר יהיו: כי פאשר ירד הגשם והשלג מן השמים ושמח לא ישוב כי אם הרוה את הארץ והולידה והצמיחה ונתן זרע לזרע ולחם לאכל: כן יהיה דברי אשר יצא מפי לא ישוב אלי ריקם כי אם עשה את אשר חפצתי והצליח אשר שלחתי: אם התרחצתי במי שלג והזכותי בבור כפי: כי

לשַׁלַּג יֹאמֶר הוּא אֶרֶץ, וְגִשְׁם מָטָר וְגִשְׁם מְטָרוֹת עִזּוּ: תַּחֲטְאֵנִי בְּאֲזוּב וְאַטְהֶר תַּכְבִּסְנִי וּמִשְׁלַג אֶלְבִּין: בְּפָרֵשׁ שְׂדֵי מַלְכִּים בָּהּ תִּשְׁלַג בְּצִלְמוֹן: הַנִּתֵּן שְׁלַג כְּצֶמֶר כְּפֹר כְּאֶפֶר יִפּוֹר: לֹא תִירָא לְבִיתָהּ מִשְׁלַג כִּי כָל בֵּיתָהּ לִבֵּשׁ שָׁנִים:

וַיֵּשֶׁב אַבְרָהָם אֶל נַעֲרָיו וַיִּקְמוּ וַיֵּלְכוּ יַחְדָּו אֶל בָּאָר שְׁבַע וַיֵּשֶׁב אַבְרָהָם בְּבָאָר שְׁבַע: וַיֵּשֶׁב יִצְחָק וַיַּחֲפֹר אֶת בְּאֵרֹת הַמַּיִם אֲשֶׁר חָפְרוּ בְיָמֵי אַבְרָהָם אָבִיו וַיִּסְתָּמוּם פְּלִשְׁתִּים אַחֲרֵי מוֹת אַבְרָהָם וַיִּקְרָא לָהֶן שְׁמוֹת פְּשֻׁמֹּת אֲשֶׁר קָרָא לָהֶן אָבִיו: וַיַּחֲפְרוּ עֲבָדֵי יִצְחָק בְּנַחַל וַיִּמְצְאוּ שָׁם בָּאָר מַיִם חַיִּים: וַיְרִיבוּ רֹעֵי גֵרָר עִם רֹעֵי יִצְחָק לֵאמֹר לָנוּ הַמַּיִם וַיִּקְרָא שֵׁם הַבָּאָר עֵשֶׂק כִּי הִתְעַשְׁקוּ עִמּוֹ: וַיַּחֲפְרוּ בָאָר אַחֲרֵת וַיְרִיבוּ גַם עָלֶיהָ וַיִּקְרָא שְׁמָהּ שִׁטְנָה: וַיַּעֲתֶק מִשָּׁם וַיַּחֲפֹר בָּאָר אַחֲרֵת וְלֹא רָבוּ עָלֶיהָ וַיִּקְרָא שְׁמָהּ רְחֹבוֹת וַיֹּאמֶר כִּי עַתָּה הִרְחִיב יְהוָה יֵאֱהֹדוּנִה לָנוּ וּפְרִינוּ בְּאֶרֶץ: וַיַּעַל מִשָּׁם בָּאָר שְׁבַע: וַיְהִי בַּיּוֹם הַהוּא וַיָּבֹאוּ עֲבָדֵי יִצְחָק וַיִּגְדּוּ לוֹ עַל אֲדוֹת הַבָּאָר אֲשֶׁר חָפְרוּ וַיֹּאמְרוּ לוֹ מִצְאָנוּ מַיִם: וַיִּקְרָא אֹתָהּ שְׁבַעָה עַל כֵּן שֵׁם הָעִיר בָּאָר שְׁבַע עַד הַיּוֹם הַזֶּה:

וַעֲשִׂיתָ אֶת גִּרְתִּיךָ שְׁבַעָה וְהִעֲלָה אֶת גִּרְתִּיךָ וְהֵאִיר עַל עֶבֶר פָּנֶיךָ: כִּי הִנֵּה הֶאֱבֹן אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵי יְהוֹשֻׁעַ עַל אֶבֶן אַחַת שְׁבַעָה עֵינַיִם הִנְנִי מִפְתַּח פֶּתַחָה נָאֻם יְהוָה יֵאֱהֹדוּנִה צְבָאוֹת וּמִשְׁתִּי אֶת עֶזֶן הָאֶרֶץ הַהִיא בַּיּוֹם אֶחָד: בַּיּוֹם הַהוּא נָאֻם יְהוָה יֵאֱהֹדוּנִה צְבָאוֹת תִּקְרָאוּ אִישׁ לְרֵעֵהוּ אֶל תַּחַת גִּפֹּן וְאֶל תַּחַת תְּאֵנָה: וַיֵּשֶׁב הַמֶּלֶךְ הַדָּבָר בִּי וַיַּעֲרִינִי כְּאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲזֹר מִשְׁנָתוֹ: וַיֹּאמֶר אֵלַי מָה אַתָּה רֹאֶה וַאֲמַר רֹאִיתִי וְהִנֵּה מְנוֹרֹת זָהָב כְּלָה וְגִלְהָ עַל רֹאשָׁהּ וְשְׁבַעָה גִרְתִּיךָ עָלֶיהָ שְׁבַעָה וְשְׁבַעָה מוֹצָקוֹת לְגִירוֹת אֲשֶׁר עַל רֹאשָׁהּ: אֲמָרוֹת יְהוָה יֵאֱהֹדוּנִה אֲמָרוֹת טְהוֹרוֹת כֶּסֶף צְרוּף בְּעִלִּיל לְאֶרֶץ מִזְגָּג שְׁבַעָתִים: חֲכָמוֹת בְּנִתָּה בֵּיתָה חֲצֻבָה עֲמוּדֶיהָ שְׁבַעָה:

וַיְבָרֶךְ דָּוִד אֶת יְהוָה לְעֵינֵי כָל הַקָּהָל. וַיֹּאמֶר דָּוִד בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה יֵאֱהֹדוּנִה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲבִינוּ מַעֲוֹלָם וְעַד עוֹלָם: לָךְ יְהוָה הִגְדִּלָה וְהִגְבֹּרָה וְהִתְפָּאֲרָה וְהִנָּצַח וְהַהוֹד כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבְאֶרֶץ. לָךְ יְהוָה יֵאֱהֹדוּנִה הַמְּלִכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכָל לְרֹאשׁ: וְהַעֲשֶׂה וְהַכְבוֹד מִלְּפָנֶיךָ וְאַתָּה מוֹשֵׁל בְּכָל וּבִכְדָּךְ כָּח וּגְבוּרָה וּבִכְדָּךְ לְגַדֵּל וּלְחַזֵּק לְכָל: וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים אֲנִחנוּ לָךְ. וּמַהֲלִלִים לְשֵׁם תְּפָאֲרֶתךָ: וַיְבָרְכוּ שֵׁם כְּבֹדְךָ וּמְרוֹמָם עַל כָּל בְּרָכָה וְתַהֲלָה: אַתָּה הוּא יְהוָה לְבִדְךָ אַתָּה עֲשִׂיתָ אֶת הַשָּׁמַיִם שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְכָל צְבָאֵם הָאֶרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ הַיָּמִים וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם וְאַתָּה מַחֲיָה אֶת כָּלָם. וּצְבָא הַשָּׁמַיִם לָךְ מִשְׁתַּחֲוִים. אַתָּה הוּא יְהוָה הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בְּחִרְתָּ בְּאַבְרָם וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר כַּשְׂדִּים. וְשִׁמְתָּ שְׁמוֹ אַבְרָהָם, וּמִצַּאתָ אֶת לִבּוֹ נֶאֱמָן לִפְנֶיךָ. וְכָרוֹת עִמּוֹ הַבְּרִית לְתַת אֶת אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַחֲתִי הָאֱמֹרִי וְהַפְּרָזִי וְהַיְבוֹסִי וְהַגְּרָגִשִׁי לְתַת לְזָרְעוֹ. וּתְקַם אֶת דְּבָרֶיךָ כִּי צִדִּיק אַתָּה. וְתִרָא אֶת עֲנֵי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם. וְאֵת זַעֲקָתָם שְׁמַעְתָּ עַל יַם סוּף. וְתַתֵּן אֶתֶּם וּמִפְתִּים בְּפָרְעָה וּבְכָל עֲבָדָיו וּבְכָל עַם אֶרֶצוֹ כִּי יִדְעָתָ כִּי הִזִּידוּ עָלֶיהֶם, וְתַעַשׂ לָךְ שֵׁם כְּהַיּוֹם הַזֶּה. וְהֵיכָל בְּקַעְתָּ לִפְנֵיהֶם וַיַּעֲבְרוּ בְּתוֹךְ הַיָּם בְּיַבֶּשֶׁה. וְאֵת רֹדְפֵיהֶם הִשְׁלַכְתָּ בַּמַּצּוֹלֹת כְּמוֹ אֶבֶן בְּמַיִם עֲזִים:

וַיִּשַׁע יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרַיִם וַיִּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת מִצְרַיִם מֵת עַל שְׁפַת

הַיּוֹם: וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה בְּמִצְרַיִם וַיֵּירָאוּ הָעָם אֶת יְהוָה וַיֹּאמְרוּ בְּיָהוָה וּבִמּוֹשֶׁה עֲבָדָיו:

[illegible]

וּתְקַח מִרְיָם הַנְּבִיאָה אֲחוֹת אֶהֱרֹן אֵת הַתָּף בְּיָדָהּ וּתַצָּאן כָּל הַנָּשִׁים אַחֲרֶיהָ בְּתַפִּים וּבִמְחֹלֹת: וּתַעַן לָהֶם מִרְיָם שִׁירָו לַיהוָה כִּי גָאֵה גָאֵה סוֹס וְרֹכְבוֹ רָמָה בָּיִם: וַיִּסַּע מֹשֶׁה אֶת יִשְׂרָאֵל מִיַּם סוּף וַיֵּצְאוּ אֶל מִדְבָּר שׁוּר וַיֵּלְכוּ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בַּמִּדְבָּר וְלֹא מָצְאוּ מַיִם: וַיִּבְאוּ מִקְרָתָהּ וְלֹא יָכְלוּ לִשְׁתֹּת מִיַּם מִמֶּנָּה כִּי מָרִים הֵם עַל כֵּן קָרָא שְׁמָהּ מֶרָה: וַיִּלְנוּ הָעָם עַל מֹשֶׁה לֵּאמֹר מַה נִּשְׁתָּה: וַיִּצְעַק אֵל יְהוָה וַיֹּרְהוּ יְהוָה עֵץ וַיִּשְׁלַף אֶל הַמַּיִם וַיִּמָּתְקוּ הַמַּיִם שֵׁם שֵׁם לוֹ חֹק וּמִשְׁפָּט וְשֵׁם נִסְהוּ: וַיֹּאמֶר אִם שָׁמוּעַ תִּשְׁמַע לִקְוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וַהֲיִשֶׁר בְּעֵינָיו תַּעֲשֶׂה וְהִאֲזַנְתָּ לְמִצְוֹתָיו וְשִׁמְרַתָּ כָּל חֻקָּיו כָּל הַמְּחֹלָה אֲשֶׁר שִׁמַּתִּי בַּמִּצְרִים לֹא אֲשִׁים עֲלֶיךָ כִּי אֲנִי יְהוָה רַפָּאָךְ:

[illegible]

וְאֲנִי תִפְלַתִּי לָךְ יְהוָה יֵאֱהָרֹנָה עֵת רִצּוֹן אֱלֹהִים בְּרַב חֶסֶדְךָ עֲנֵנִי בְּאֵמַת יִשְׁעֶךָ:

[יִקַּח בְּיָדוֹ שְׁלֹשׁ מְאוֹת וּשְׁלֹשִׁים וּשְׁלֹשָׁה פְּרוּטוֹת, וַיֹּאמֶר:]

לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחלו ורחמו ורחמו ודחלו, ליחדא שם י"ה בו"ה ביחודא שלים (יהו"ה) בשם כל ישראל, הריני מפריש של"ג פרוטות שבידי לצדקה. ויהי רצון מלפניך יהוה יאהדונהי אלהינו ואלהי אבותינו שתעשה למען רחמיך וחסדיך, ולמען הפרשת של"ג פרוטות אלו שהפרשתים לצדקה, ולמען מקראי קדש אשר קריתי לפניך, ולמען סודותיהם, ולמען שמותיך הקדושים הרמוזים בהם, יהיה חשוב ומקבל ומרצה לפניך כאלו עשיתי תקון השלג, כראוי לתקון הפגם של עון הנדה, וכרב רחמיך וחסדיך יחזרו שבעה נחלי המלכות להיות מלאים ושלמים, מאירים ומזהירים ונשפעים כרצונך. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגאלי.

[ישתדל להשיג חתיכת שלג, או יקפא מים עד שיהפכו לגוש קרח, ויגלגל הקרח על זרועותיו וכפות ידיו עד סוף אצבעותיו, שבע פעמים לכל צד. וקדם שיגלגל יאמר:]

לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו ורחימו ודחילו, ליחדא שם י"ה בו"ה ביחודא שלים (יהו"ה) בשם כל ישראל, הריני מוכן לגלגל זרועי וכפי ואצבעותי ימין ושמאל על השלג שבע פעמים, ויהי רצון מלפניך יהוה יאהדונהי אלהינו ואלהי אבותינו, שתהא חשובה ומקבלת ורצויה גלגול ידי בשלג שבע פעמים, כאלו גלגלתי כל גופי פנים ואחור בשלג שבע פעמים, ויחזרו על ידי שבעה נחלי המלכות להיות נמשכים ונתקנים כבתולה כרצונך. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגאלי: (אם אי אפשר לו בשום אופן להשיג קרח או שלג באותו יום, בדיעבד יעשה דבר זה ביום אחר.)

[יאמר פסוקים אלו שראשי תיבות שלהם הם, יו"ד ה"י ה"א, ה"ה. ה"י, ה"א, ה"ה.]

יו"ד

יחל ישראל אל יהוה כי עם יהוה החסד, והרבה עמו פדות: והוא יפדה את ישראל מכל עונותיו: דרשתי את יהוה וענני, ומכל מגורותי הצילני: ה"י

השיבה לי ששון ישעך, ורוח נדיבה תסמכני: יהוה יגמר בעדי, יהוה חסדך לעולם, מעשי יריך אל תרף: ה"א

הנה כעיני עבדים אל יד אדונייהם כעיני שפחה אל יד גברתה, כן עינינו אל יהוה יאהדונהי אלהינו עד שיחנונו: אדני שפתי תפתח, ופי יגיד תהלתך: ה"ה

הסתר פניך מחטאי וכל עונתי מחה: הרב פבסני מעוני ומחטאתי טהרני: ה"י

הנה אל ישועתי אבטח ולא אפחד, כי עזי וזמרת יה, יהוה יאהדונהי ויהי לי לישועה: ישוב ירחמנו יכבוש עונותינו, ותשליך במצלות ים כל חטאתם:

ה"א

הלוא זה צום אבחרהו פתח חרצבות רשע, התר אגדות מוטה, ושלח רצוצים חפשים, וכל מוטה תנתקו: אז יבקע פשח אורף, וארכתך מהרה תצמח, והלך לפניך צדקך, כבוד יהנה יאהדונהי יאספך:

ה"ה

העם ההלכים בחשך ראו אור גדול, ישבי בארץ צלמות אור נגה עליהם: הקטן יהיה לאלף והצעיר לגוי עצום, אני יהנה יאהדונהי בעתה אחישנה:

למנצח מזמור לדוד: י'ענך י'הנה יאהדונהי ב'יום צ'רה (ר"ת גי' יב"ק יאהלוהים) ישגבך שם אלהי יעקב: ישלח עזרך מקדש. ומציון יסעך: יזכר כל מנחתך. ועולתך ידשנה סלה: יתן לך כלבבך. וכל עצתך ימלא: נרננה בישועתך ובשם אלהינו נדגל. ימלא יהנה יאהדונהי כל משאלותיך: עתה ידעתי כי הושיע יהנה יאהדונהי משיחו. יענהו משמי קדשו. בגברות ישע ימינו: אלה ברכב ואלה בסוסים. ואנחנו בשם יהנה יאהדונהי אלהינו נזכיר: המה כרעו ונפלו ואנחנו קמנו ונתעורר: יהנה יאהדונהי הושיעה המלך יעננו ביום קראנו:

[יאמר פסוק זה שמונים וששים פעם.]

יהנה יאהדונהי הושיעה המלך, (יה"ה) יעננו ביום קראנו. (יב"ק יאהלוהים).

[יקח בידו פדיון של שמונים וששים תעניות. מתוכם יקח שמונים וששים מטבעות ויסדרם על השלחן בצורה כזו]

10 . 6 . 4

5 . 10 . 5 . 1 . 5 . 5

5 . 10 . 5 . 1 . 5 . 5

[יחבר מטבעות של שורה ראשונה בפני עצמם, ואחר כך של שורה שניה בפני עצמם, ואחר כך של שורה שלישית בפני עצמם. ואחר כך יחבר כל המטבעות יחד מלמעלה למטה. ואחר יוסיף עליהם להשלים לסכום של פדיון שמונים וששים תעניות, ויחזיקם בידו, ויעמד יחף ופניו לצד מערב, ויאמר.]

עננו אבינו עננו ביום צום התענית הזה, כי בצרה גדולה אני על כי עונותי עברו ראשי וכמשא כבד כבדו ממני. טבעתי ביגון מצולה ואין מעמד. באתי במעמקי מים ושפולת שטפתי. יראה ורעד יבוא בי בעת עמדי להתפלל לפניך על רע מעשי אשר עשיתי. בושתי וגם נכלמתי להרים אלהי פני אליך. כי עונותי רבו למעלה ראש ואשמותי גדלו עד השמים. לך יהנה יאהדונהי הצדקה ולנו בשת הפנים. מה אענה ומה אמר מה אדבר ומה אצטדק. כבן סורר ומונה הייתי לפניך ולא שמעתי אל מצותיך הקדושות. לדברך לא הטיתי אזני. ועברתי על מצות עשה ועל מצות לא תעשה. עברתי על כריתות ומיתות בית דין. עברתי על דברי קבלה ודברי סופרים ופגמתי במדות

הַעֲלִינֹת וְקַלְקֵלִי צְנוּרוֹת הַשָּׁפַע. וְגֵרְמָתִי בַּעֲוֹנוֹתִי לְהַפִּיל נִיצוּצוֹת הַקִּדְשָׁה בְּמַעֲמָקֵי הַקִּלְפוֹת. וְנִתְּתִי כַח בְּקִלְפוֹת לְהִתְחַזֵּק וְלַעֲלוֹת לְמַעְלָה וּלְהִתְאַחֵז וּלְיִנּוֹק מִן הַקִּדְשָׁה. וְגֵרְמָתִי בַּעֲוֹנוֹתִי לַעֲקֹר וּלְהַכְרִית אֶת נַפְשִׁי הַקִּדּוּשָׁה מִמְקוֹרָהּ הַעֲלִינִי מֵאַרְץ הַחַיִּים וּלְהוֹרִידָהּ אֶל יִרְכָתִי בּוֹר. בּוֹרוֹת נִשְׁבָּרִים אֲשֶׁר לֹא יָכִילוּ הַמִּים. אוֹי וְאֹבֹי עָלַי. אָהָה עַל נַפְשִׁי. אֵל מִי אָנוּס לַעֲזֹרָה וְאָנָּה אֶפְנֶה לִישׁוּעָה. בּוֹשָׁתִי וְגַם נִכְלָמָתִי כִּי נִשְׁאֲתִי חֲרַפְתָּ נְעוּרַי. אֲבָל גְּלוֹי וְיָדוּעַ לַפְּנִיךָ יְהוָה יֵאֱהוּנָהי אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, כִּי לֹא בְמֶרֶד וּבְכַמְעַל עֲשִׂיתִי, וְלֹא לְהַכְעִיסְךָ נִתְכַּנַּנְתִּי, רַק יִצְרִי גִבֹּר עָלַי וּמַעֲשֵׂה שְׁטָן הַצִּלִּיחַ, כִּי הוּא מֵאֵשׁ וְאֲנִי מִבֶּשֶׂר וָדָם, וְהוּא אֲשֶׁר הִסִּיתָנִי וּפְתִנִי לַעֲבֹר עַל מִצְוֹתֶיךָ, וְנִסְכַּלְתִּי וְעֲשִׂיתִי עִוֹן זֶה אֲשֶׁר בָּאתִי עַל הַנְּדָה, (הַאֲשֵׁה תֵאֱמַר, חֲטָאתִי בְּאִסּוּר הַנְּדָה), וְעַתָּה אָנֹכִי בּוֹשׁ מִמַּעֲשִׂי וּמִכָּלִם אֲנִי מַעֲוֹנוֹתִי, וּמִתְנַחֵם וּמִתְחַרֵּט אֲנִי עַל כָּל מַה שֶּׁחֲטָאתִי וְעוֹיָתִי וּפִשְׁעֵתִי לַפְּנִיךָ מֵעוּדֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה. עֲזֹבְתִי אֶת דְּרָכֵי הָרָעִים וְאֶת אֲרָחוֹתֵי הַמְקַלְקָלִים, דְּכַתִּיב: יַעֲזֹב רָשָׁע דְּרָכּוֹ וְאִישׁ אֶנּוֹן מִחֲשָׁבוֹתָיו וְיָשׁוּב אֶל יְהוָה וִירַחֲמֵהוּ וְאֵל אֱלֹהֵינוּ כִּי יִרְבֶּה לְסִלַּח. וּבָאתִי בָּלָב נִשְׁבֵּר וְנִדְּכָה לְהִתְנַפֵּל לַפְּנֵי כֹסֵא כְבוֹדְךָ וְלִדְפֹק עַל שַׁעֲרֵי רַחֲמֶיךָ וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּךָ מַחִילָה וְסְלִיחָה וּכְפָרָה, כִּי אֵל מְלֶךְ חֲנוּן וְרַחוּם אַתָּה וַיִּמְנֶיךָ פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׁבִים. אָנָּה יְהוָה יֵאֱהוּנָהי, סִלַּח נָא לְחַטָּאִים וְלַעֲוֹנוֹת וּלְפִשְׁעִים אֲשֶׁר חֲטָאתִי וְעוֹיָתִי וּפִשְׁעֵתִי לַפְּנִיךָ מֵעוּדֵי עַל הָאֲדָמָה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה, וְאֵל תְּבוֹא בְּמִשְׁפָּט אֶת עַבְדְּךָ כִּי לֹא יִצְדַּק לַפְּנִיךָ כָּל חַי. כִּי אַתָּה יְהוָה יֵאֱהוּנָהי טוֹב וְסִלַּח וְרַב חֶסֶד לְכָל קוֹרְאֶיךָ. וְאֵל נָא תִבְרָךְ עֲנוֹת עֲנִי אֲשֶׁר עֲנִיתִי בַּצּוֹם נַפְשִׁי, בְּרַפִּי כְּשֶׁלּוֹ מִצּוֹם וּבִשְׂרִי כַחַשׁ מִשְׁמֵן. וְיִהְיֶה חֲשׁוֹב וּמִקְבֵּל וּמִרְצָה לַפְּנִיךָ מַעוֹט חֲלָבִי וְדָמִי אֲשֶׁר נִתְמַעַט הַיּוֹם בְּתַעֲנִיטִי כַחֲלָב וְדָם הַנִּקְרָב עַל גְּבִי מִזְבִּיחְךָ הַקִּדּוּשׁ. וּבְרַב רַחֲמֶיךָ וְחֶסֶדְךָ הוֹדַעְתָּנוּ עַל יְדֵי עַבְדְּךָ לְתַקֵּן אֶת פְּגָם נַפְשָׁנוּ בְּמִסְפָּר וּבְמִפְקָד שְׁמוֹת הַקִּדּוּשִׁים אֲשֶׁר פָּגַמְנוּ בָּהֶם. וְגְלוֹי וְיָדוּעַ לַפְּנִיךָ כִּי חִפְּץ הָיִיתִי לַעֲשׂוֹת תְּקוּנָה בְּכָל לַב, אֲךָ אֵין בִּי כַח, וְכָשֶׁל פָּחִי לְהִתְעַנּוֹת כָּל כֶּךָ יָמִים רְצוּפִים זֶה אַחֵר זֶה, וְלִכְּנֹן אֲנִי מִפְּרִישׁ צִדְקָה לְפִדְיוֹן תַּעֲנִיּוֹת אֱלֹהֵי. וְתִהְיֶה חֲשׁוֹבָה וּמִקְבֵּלֶת הַצִּדְקָה שְׁאֲנִי נוֹתֵן בַּעֲבוּר הַתַּעֲנִיּוֹת כְּאֵלֹהֵי הַתַּעֲנִיטִי, וְכָל הַתַּקְוָנוֹת וּבְרוּר נִיצוּצוֹת הַקִּדְשָׁה הָרְאוּנוֹת לְהִתְבָּרֵר וּלְצִאֵת עַל יְדֵי הַתַּעֲנִיּוֹת, יְהִי מִתְבָּרָרִים וְיִוָּצְאוּ עַל יְדֵי הַצִּדְקָה שֶׁל פִּדְיוֹן הַתַּעֲנִיּוֹת. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים תִּטְהַר אֶת הַפְּגָמִים וְאֶת הַכְּתָמִים אֲשֶׁר נַעֲשׂוּ בְּגוֹפִי וּנְפִשִׁי, רוּחִי וְנִשְׁמָתִי. וְכָל נִיצוּצוֹת הַקִּדְשָׁה שֶׁנִּפְּלוּ בְּקִלְפוֹת עַל יְדֵי חֲטָאתִי וּנְבָרְאוּ מֵהֶם מִשְׁחִיתִים מְחַבְּלִים כְּרָמִים, יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ שְׁמִימוֹתוֹ כָּל אוֹתָם קִלְפוֹת, וְיִחַזְּרוּ כָּל נִיצוּצוֹת הַקִּדְשָׁה בְּמִקּוֹם שֶׁרָשָׁם בַּעֲוֹלָמוֹת הַעֲלִיּוֹנִים לְמַעַן שְׁמֶךָ הַקִּדּוּשׁ (חֲב"ו) הָרְמוֹז בְּרָאשֵׁי תְבוֹת ח' ל' ע' ל' ו' יִקְיָאָנוּ מִבְּטָנוּ יוֹרִישָׁנוּ אֵל, וּמִפְּסוּק ח' לָקָם ב' חִיִּים ו' צִפּוֹנִיךָ תְּמַלֵּא בְּטָנָם, וְלִמְעַן שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל (בִּי"ט) הָרְמוֹז בְּרָאשֵׁי תְבוֹת ב' ז' ו' ע' ז' קָבֵץ ט' לָאִים. וְתִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי וְעֲתִירָתִי לְמַעַן שְׁמֶךָ הַקִּדּוּשׁ (אֶרֶאֱרִית"א) הָרְמוֹז בְּרָאשֵׁי תְבוֹת א' נָא ר' חֲמִידָה א' ת' ר' גִּנּוּךְ י' כְּבִשׁוֹ ת' מְחוּל א' שְׁמוֹתֵינוּ. כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת וְתַחֲנוּנוֹת אַתָּה, בְּרוּךְ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה. יְהִי לְרַצוֹן אִמְרֵי פִי וְהִגִּיזוֹן לְבִי לַפְּנִיךָ יְהוָה יֵאֱהוּנָהי צוּרִי וְגֹאֲלִי.

רבונו של עולם מודה אני לפניך על אשר חטאתי עויתי ופשעתי אני וביתי, ופגמנו בשמות הקדש ובספירות העליונות בעון אסור הנדה, ובכב רחמיך הודעת על ידי עבדיך חכמי ישראל, לתקן נפשנו בתענית לצום שנים ושמונים יום רצופים, ולכן הנני מפריש מעות אלו שבגדי לצדקה, לפדות ימי התענית שצריך להתענות אני וביתי, כי כן יסדו עבדיך לפדות בכסף כל תענית, ובכן יהי רצון מלפניך יהוה יאהדונהי אלהינו ואלהי אבותינו שתעלה עלי כאלו התענית אני וביתי שנים ושמונים יום רצופים ותהיה חשובה ומקבלת ורצויה לפניך הצדקה הזאת אשר אני נותן בעבור התענית, כאלו התענית אני וביתי שנים ושמונים יום רצופים גמורים ושלמים, וכאלו כוננתי בכל הכוננות שצריך לכון בהם. ואתה בטובך תמלא כל השמות שפגמנו בהם, ותמחול ותסלח ותכפר לחטאתינו ועונותינו ופשעינו, כי חנון ורחום אתה ומרבה לסלוח, עשה למען שמך עשה למען מינה עשה למען תורתך עשה למען קדשך, למען יחלצון ידיך הושיעה מינה וענני, חננו ועננו ושמע תפלתנו כי אתה שומע תפלת כל פה ברוך שומע תפלה.

[מכאן יכול לנעול מנעליו, ולהמשיך רגיל.]

[יאמר פסוקים אלו, כל פסוק שלש פעמים:]

יהוה יאהדונהי צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה:

יהוה צבאות אשרי אדם בטח בך:

יהוה הושיעה. המלך יעננו ביום קראנו:

ואני תפלתי לך יהוה עת רצון אלהים בך חסדך. ענני באמת ישעך:

יהי רצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגאלי:

[אחר כך יקרא ספר ראשון של תהלים שיש בו מ"א מזמורים. ואחר כך יקרא ממזמור ק"י עד הסוף שהם מ"א מזמורים, נעשו פ"ב מזמורים כנגד פדיון פ"ב ימי הצום. אחר כך ילמד "אדרא זוטא" (נמצא לקמן) והאשה במקום "אדרא זוטא" תלמד התנ"ך לליל שבעות. (נמצא לקמן)]

אחר הלמוד יאמר בקשה זו:

יהי רצון מלפניך יהוה יאהדונהי אלהינו ואלהי אבותינו, שיהיה חשוב ומקבל ומרוצה לפניך הלמוד שלמדתי בתורתך הקדושה, לתקן מה שפגמתי אני וביתי בעון הנדה, ויעלה לפניך הכל קריאתי בתורתך הקדושה, לתקן אותיות שמותיך הקדושים שפגמתי בהם אני וביתי, ובכב רחמיך וחסדיך יתקן כל אשר פגמנו, וימשך שפע רב בכל העולמות הקדושים, ומשם ימשך שפע רב לנפשנו ורוחנו ונשמתנו. עננו אבינו עננו ביום צום התענית הזה ויהיה היום הזה יום רצון לפניך, לתקן את כל פגמינו ופגמי אדם הראשון שפגמנו בכללות אצילות בריאה יצירה עשיה, וכל פרטי אצילות

בְּרִיאָה יִצְיָה עֲשִׂיָּה, וּלְבָרַר חֲלָקֵי הַנֶּפֶשׁ שֶׁנִּפְגְּמוּ וְנִפְּלוּ בְּנִגְה דְּאֲצִילוֹת בְּרִיאָה יִצְיָה עֲשִׂיָּה, וְנִגְה כְּאוֹר תְּהִיָּה אֵל מְקוֹם הַקֶּדֶשׁ:

אֲנָא יְהוָה יֵאֱהוּנָה בְּזִכּוֹת אֲבָרָהֶם אֲהַבֶּךָ הָאֲחוּז בְּמִדַּת הַחֶסֶד, וּבְזִכּוֹת יִצְחָק עֲבָדֶךָ הָאֲחוּז בְּמִדַּת הַגְּבוּרָה, וּבְזִכּוֹת יַעֲקֹב תְּמִימֶךָ הָאֲחוּז בְּמִדַּת הַתְּפָאֶרֶת, וּבְזִכּוֹת מֹשֶׁה נְבִיאֶךָ הָאֲחוּז בְּמִדַּת הַנִּצָּח, וּבְזִכּוֹת אֶהֱרֹן כֹּהֵנְךָ הָאֲחוּז בְּמִדַּת הַהוֹד, וּבְזִכּוֹת יוֹסֵף צַדִּיקֶךָ הָאֲחוּז בְּמִדַּת הַיְסוּד, וּבְזִכּוֹת דָּוִד עֲבָדֶךָ מְשִׁיחֶךָ הָאֲחוּז בְּמִדַּת הַמְּלָכוּת, יִתְקַנּוּ שְׂבָעָה נְחָלֵי הַמְּלָכוּת תְּקוּן גְּמוּר וְשָׁלֵם, וְיִחַזְּרוּ לַהֲיוֹת מְלָאִים וּמְאִירִים וְנִמְשָׁכִים בְּשִׁפְעָה רַב כְּרִצּוֹנֶךָ:

עֲשֵׂה לְמַעַן שְׂבָעָה שְׁמוֹתֶיךָ הַקְּדוּשִׁים: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׂבָעָה קוֹלוֹת הַקְּדוּשִׁים: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׂבָעָה הֵיכָלוֹת הַקְּדוּשִׁים: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׂבָעָה חֲפוֹת שֶׁל הַצַּדִּיקִים: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׂבָעָה רוּעִים שְׁעֵתִידִין לַעֲמֹד: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׂבָעָה שְׂמִטּוֹת שְׁבִיבָל: עֲשֵׂה לְמַעַן מְצוֹת שְׂבָעָה הַזָּאוֹת שֶׁל פֶּהן גְּדוֹל בְּיוֹם הַכְּפוּרִים: עֲשֵׂה לְמַעַן מְצוֹת שְׂבָעָה קְנֵי הַמְּנוּרָה: עֲשֵׂה לְמַעַן מְצוֹת שְׂבָעָה יְמֵי חַג הַסּוּכּוֹת: עֲשֵׂה לְמַעַן מְצוֹת שְׂבָעָה יְמֵי חַג הַמַּצּוֹת: עֲשֵׂה לְמַעַן מְצוֹת שְׂבָעָה יְמֵי נְקִיּוֹת שֶׁל סְפִירַת הַנִּגְה: עֲשֵׂה לְמַעַן מְצוֹת שְׂבָעָה יְמֵי חֶפֶז: עֲשֵׂה לְמַעַן מְצוֹת שְׂבָעָה בְּרָכוֹת שֶׁל חֶתֶן וְכֹלָה: עֲשֵׂה לְמַעַן מְצוֹת שְׂבָעָה כְּרִיכוֹת שֶׁל תְּפִלִּין: עֲשֵׂה לְמַעַן מְצוֹת שְׂבָעָה בְּרָכוֹת שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע: עֲשֵׂה לְמַעַן מְצוֹת שְׂבָעָה עֲלִיּוֹת שֶׁל סֵפֶר תּוֹרָה בְּשִׁבְתָּ:

[יֹאמֶר פְּסוּקִים אֵלּוּ שְׂבָע פְּעָמִים.]

אֲנָא יְהוָה יֵאֱהוּנָה הוֹשִׁיעָה נָא אֲנָא יְהוָה יֵאֱהוּנָה הַצְּלִיחָה נָא:

אֲנָא אֵל נָא הוֹשִׁיעָה נָא וְהַצְּלִיחָה נָא:

אֲנָא אֵל נָא הוֹשִׁיעָה נָא וְהַרְוִיחָה נָא:

אֲנָא אֵל נָא, רַפָּא נָא, סִלַּח נָא, הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָא:

אַחֵר כֶּף יֹאמֶר.

אֲנָא הַמְּנַחֵלְנוּ דָּת סְפָרִים חֲמִשָּׁה, הַמְּשַׁמְעֵנוּ דְּבִרּוֹתֵינוּ בְּקוֹלוֹת חֲמִשָּׁה, הַכְּתוּבִים עַל הַלוּחוֹת חֲמִשָּׁה חֲמִשָּׁה, תִּתֶּנָּן וְתֹאמַר אֹת ה"י שְׁמִסְפָּרָה בְּמִלּוּאָה עֶשֶׂר וְחֲמִשָּׁה. וְתִבְנֶה וְתִכּוֹנֶן אֹת ה"א שְׁמִסְפָּרָה בְּמִלּוּאָה אֶחָד וְחֲמִשָּׁה. וְתִתְּבַר וְתִתְּיָשֵׁב אֹת ה"ה שְׁמִסְפָּרָה חֲמִשָּׁה וְחֲמִשָּׁה:

אֲנָא הַבוֹרָא עוֹלָם הִזֵּה בְּאוֹת ה' שְׁמִסְפָּרָה חֲמִשָּׁה, וְיִצֵּר בְּאֶדָם חוּשִׁים חֲמִשָּׁה, וְתִתֶּן בִּפֶּה מוֹצְאוֹת חֲמִשָּׁה, וְהַמְּבַטִּיחֵנוּ לְיָמִים אֶלֶף וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים וְחֲמִשָּׁה, תִּתֶּנָּן וְתֹאמַר אֹת ה"י שְׁמִסְפָּרָה בְּמִלּוּאָה עֶשֶׂר וְחֲמִשָּׁה. וְתִבְנֶה וְתִכּוֹנֶן אֹת ה"א שְׁמִסְפָּרָה בְּמִלּוּאָה אֶחָד וְחֲמִשָּׁה. וְתִתְּבַר וְתִתְּיָשֵׁב אֹת ה"ה שְׁמִסְפָּרָה חֲמִשָּׁה וְחֲמִשָּׁה:

אֲנָא בְּזִכּוֹת הַנוֹתֵן לְאֲחֵינוּ חֲלִיפּוֹת שְׁמִלוֹת חֲמִשָּׁה, וּבְזִכּוֹת אֲשֶׁר רִבֵּה מִשְׁאֲתוֹ יְדוֹת חֲמִשָּׁה, וּבְזִכּוֹת אֲשֶׁר הִמִּית מְלָכִים חֲמִשָּׁה, וַיִּתֵּלֶם עַל עֲצִים חֲמִשָּׁה, וּבְזִכּוֹת אֲשֶׁר לָבַשׁ

לבוש מלכות מינים חמשה, תתקן ותאיר אות ה"י שמספירה במלואה עשר וחמשה. ותבנה ותכונן אות ה"א שמספירה במלואה אחד וחמשה. ותתחבר ותתישב אות ה"ה שמספירה במלואה חמשה וחמשה:

אנא בזכות אשר בחר לו חלוקי אבנים חמשה, והובא לו מנחה צאן עשויות חמשה, וקלי סאים חמשה, תתקן ותאיר אות ה"י שמספירה במלואה עשר וחמשה. ותבנה ותכונן אות ה"א שמספירה במלואה אחד וחמשה, ותתחבר ותתישב אות ה"ה שמספירה במלואה חמשה וחמשה:

אנא בזכות אשר היה שירו אלף וחמשה, ועשה כנפות הפרכת אמות חמשה, ובנה קומת היציע על כל הבית אמות חמשה, וקומת הפותרת של ראשי העמודים אמות חמשה, וקומת הים אמות חמשה, תתקן ותאיר אות ה"י שמספירה במלואה עשר וחמשה. ותבנה ותכונן אות ה"א שמספירה במלואה אחד וחמשה. ותתחבר ותתישב אות ה"ה שמספירה במלואה חמשה וחמשה:

אנא בזכות אשר מלך בירושלים בהיותו בן שנים עשרים וחמשה, והרגת את אויביו מאה אלף ושמונים וחמשה, והוספת על ימיו שנות חיים עשרה וחמשה, תתקן ותאיר אות ה"י שמספירה במלואה עשר וחמשה. ותבנה ותכונן אות ה"א שמספירה במלואה אחד וחמשה. ותתחבר ותתישב אות ה"ה שמספירה במלואה חמשה וחמשה:

[יאמר פסוקים אלו חמש פעמים:]

ואת אשר חטא מן הקדש ישלם, ואת חמישתו יוסף עליו ונתן אותו לפה. והפהן יכפר עליו באיל האשם ונסלח לו:

ואם גאל גאל איש ממעשרו, חמישתו יוסף עליו:

[יאמר פסוק זה שבע פעמים:]

אנא יהוה יאהרונה הושיעה נא. אנא יהוה יאהרונה הצליחה נא:

[יעמוד ויאמר בקשה זו.]

הושענא הושענא.

אנא המקדים לעולם דברים שבועה, הסודר בראשית לימים שבועה, הנוטה שמים שבועה, ורוקע ארצות שבועה, תתקן ותאיר במלכות נחלים שבועה, ויהיו שלמים ומלאים במלכות נחלים שבועה:

אנא המנחילנו שבת לימים שבועה, ושנת השמטה לשנים שבועה, ושנת היובל לקץ שבועים שבועה, תתקן ותאיר במלכות נחלים שבועה, ויהיו שלמים ומלאים במלכות נחלים שבועה:

אנא החוקק זמן חרותנו ימים שבועה, וחג הבכורים לשבועים שבועה, ולילב וחג וספה ונסוף המים שבועה, תתקן ותאיר במלכות נחלים שבועה, ויהיו שלמים ומלאים

במלכות נחלים שבָּעָה :

אָנָא בְּזֻכּוֹת אִישׁ תָּם אֲשֶׁר יֵצֵא מִבְּאֵר שְׂבָעָה, וְעָבַד בְּנִשְׁיוֹ שְׁנַיִם שְׂבָעָה וְשְׂבָעָה, וְהָיוּ שְׁנוּתָיו מֵאָה וְאַרְבָּעִים וְשְׂבָעָה, תִּתְקַן וְתֵאִיר בְּמַלְכוּת נְחָלִים שְׂבָעָה, וְהָיוּ שְׁלָמִים וּמִלְאִים בְּמַלְכוּת נְחָלִים שְׂבָעָה :

אָנָא בְּזֻכּוֹת אִישׁ צָדִיק אֲשֶׁר פָּתַר חֲלוֹם הַפְּרוֹת שְׂבָעָה, וְחֲלוֹם הַשְּׁבָלִים שְׂבָעָה, וְצָבַר בָּר בַּשָּׁנִי הַשְּׂבָע שְׂבָעָה, וְיִכְלֹל עִם רַב בַּשָּׁנִי הָרָעַב שְׂבָעָה, תִּתְקַן וְתֵאִיר בְּמַלְכוּת נְחָלִים שְׂבָעָה, וְהָיוּ שְׁלָמִים וּמִלְאִים בְּמַלְכוּת נְחָלִים שְׂבָעָה :

אָנָא בְּזֻכּוֹת אִישׁ מִבֵּית לֹוי אֲשֶׁר הָיוּ שְׁנוּתָיו מֵאָה וּשְׁלָשִׁים וְשְׂבָעָה, וְהוֹלִיד בֶּן אֲשֶׁר הָיוּ לוֹ יְמֵי מְלוּאִים שְׂבָעָה, וְהַעֲלָה גֵרוֹת הַמְּנוּנָה שְׂבָעָה, תִּתְקַן וְתֵאִיר בְּמַלְכוּת נְחָלִים שְׂבָעָה, וְהָיוּ שְׁלָמִים וּמִלְאִים בְּמַלְכוּת נְחָלִים שְׂבָעָה :

אָנָא בְּזֻכּוֹת אִישׁ חֵלֶל אֲשֶׁר נִבְחַר מֵאַחִים שְׂבָעָה, וּמִלֶּךְ בְּחֶבְרוֹן שְׁנַיִם שְׂבָעָה, וְהָיוּ לוֹ גְּבוּרִים שְׁלָשִׁים וְשְׂבָעָה, תִּתְקַן וְתֵאִיר בְּמַלְכוּת נְחָלִים שְׂבָעָה, וְהָיוּ שְׁלָמִים וּמִלְאִים בְּמַלְכוּת נְחָלִים שְׂבָעָה :

אָנָא בְּזֻכּוֹת אִישׁ יָדִיד אֲשֶׁר בָּנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בַּשָּׁנִים שְׂבָעָה, וַיִּקְהֵלוּ אֵלָיו כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל בַּחֲדָשׁ הַשְּׂבָעָה, וַיַּעַשׂ אֶת הַחֹג שְׂבָעָה וְשְׂבָעָה, תִּתְקַן וְתֵאִיר בְּמַלְכוּת נְחָלִים שְׂבָעָה, וְהָיוּ שְׁלָמִים וּמִלְאִים בְּמַלְכוּת נְחָלִים שְׂבָעָה :

אָנָא בְּזֻכּוֹת אִישׁ קָדוֹשׁ אֲשֶׁר גָּהַר עַל הַנֶּעַר וַיִּזְרַר פְּעָמִים שְׂבָעָה, וַיִּטְהַר הַמִּצְרַע בְּמֵי הַיַּרְדֵּן בְּטַבִּילוֹת שְׂבָעָה, תִּתְקַן וְתֵאִיר בְּמַלְכוּת נְחָלִים שְׂבָעָה, וְהָיוּ שְׁלָמִים וּמִלְאִים בְּמַלְכוּת נְחָלִים שְׂבָעָה :

הוֹשַׁעְנָא הוֹשַׁעְנָא :

יְהוָה יֵאֱהֹוֶנִי צָבָאוֹת עֲמָנוּ מִשְׁגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה : יְהוָה צָבָאוֹת אֲשֶׁרִי אָדָם בּוֹטַח בָּךְ : יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בַיּוֹם קָרָאנוּ : וְאֲנִי תַפְלָתִי לָךְ יְהוָה עַת רְצוֹן, אֱלֹהִים בָּרַב חֶסֶדְךָ עָנִי בְּאַמֻּת יִשְׂרָאֵל : יְהוָה לְרָצוֹן אֲמַרִי פִי וְהִגִּיד לִפְנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי :
[אַחֵר כֶּף יֹאמֵר]

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵי, שִׁיְהֵא מַעֲוִט חֲלָבִי וְדָמִי שְׁנוֹת־מַעַט הַיּוֹם לְפָנֶיךָ בְּתַעֲנִיתִי חָשׁוּב וּמִקְבָּל לְפָנֶי כֶּסֶף כְּבוֹדְךָ כְּאֵלֹהֵי הַקְּרִבְתִּיו עַל גְּבִי מִזְבִּיחְךָ הַקָּדוֹשׁ, וּבְכַח חֲלָב וְדָם שְׁנוֹת־מַעַט מִמֶּנִּי, יִתְעוֹרֵר סוּד ב' וְיוֹגִי מ"ב דְּחִיד וְגִרּוֹן. וּבְכֵן יִתְקַן מִסְפַּר אוֹתִיּוֹת דְּמִלּוֹי דְּרַבּוּעַ דְּאֱלֹהִים דְּהִי"ן הָעוֹלָה שְׁמוֹנָה מֵאוֹת, וְעִם מִסְפַּר מֵאָה וּשְׁלָשִׁים אוֹתִיּוֹת דְּעֶשֶׂר פְּעָמִים אֱלֹהִים בְּמִלּוּם, יַעֲלוּ לְמִסְפַּר תַּעֲנִית. וַיַּעֲלֶה לְפָנֶיךָ מִדְּרָגָה לְמַעְלָה מִמְּדְּרָגָה, מַעֲשִׂיָה לִיצִירָה וּמִיצִירָה לְבְרִיאָה וּמִבְרִיאָה לְאַצִּילוּת, עַד מוֹחָא סְתִימָאָה מִחֻשְׁבָּה הָעֲלִיוֹנָה, דְּבוּרָא אֶכֶל וְזִרְיק פִּסְלָת, וּמִפְתָּח יִשְׁתַּלְשַׁל וְיִרַד שְׁפַע גְּדוֹל וְרַב עַל כָּל הָעוֹלָמוֹת, מִדְּרָגָה אַחֵר מִדְּרָגָה, מֵאַצִּילוּת לְבְרִיאָה וּמִבְרִיאָה לִיצִירָה וּמִיצִירָה לַעֲשִׂיָה, וּמִשָּׁם יִגִּיעַ וְיַחְוִל עָלֵי, לְטַהַר לְפִי לְעִבְדְּךָ לְיִרְאָה וּלְאַהֲבָה אֶת שְׁמֶךָ, וְלִתַּת כַּח בְּמַחֲשַׁבְתִּי וּבְמַחֲי לְבָרַר וּלְתַקֵּן וּלְהַעֲלוֹת כָּל נִיצוּצֵי הַקָּדְשָׁה

והנפשות והרוחות והנשמות דקדשה, ולהגביר חלק הטוב שיש בי על החלק הרע שיש בי, והיה נא קרוב לשונעתנו. טרם נקרא אליך ואתה תענה, נדבר ואתה תשמע, כדבר שנאמר "והיה טרם יקראו ואני אענה עוד הם מדברים ואני אשמע", כי אתה ה' פודה ומציל ועונה ומרחם בכל עת צרה וצוקה ושומע תפלת כל פה, ברוך שומע תפלה.

אנא יהוה יאהדונהי אוי נא לנו כי חטאנו אנא נוליד את חרפתנו, בן כסיל תוגת אמו, ואם תפנה לחטאתינו אבד שברנו ותקנותינו, ואם תשמר עונינו מי יעמד לפניך מאז אפיד, ובטובך הגדול תעורר רחמיך וראה בעין חמלתיך צרת גופינו ונשמתינו וקבל ברב רחמיך תשובתנו וקוראים בשמך יהוה יאהדונהי הושיעה המלך, אל תעזבנו, וכיד ועמך אל תשנו, ולא לארך אפך תקחנו, כי גלוי וידוע לפניך כי לא עלתה על לבנו להמרות חס ושלום נגד כבודך ולעשות נגד פונתך, אפס כי עז יצרנו הרע ועל כרחינו נטה ארחנו, ומנע הטוב ממנו, דמיונו פאריה יכסוף לטרף וככפיר יושב במסתרים ופתע פתאום חיים בלעונו ואתה בטובך יהוה יאהדונהי בצדקתך תוציא מצרה נפשינו, הצילה מחרב נפשנו והעלה ארוכה ומרפא לעונינו ויהיו למאורות כל השמות אשר תחשכנו בעונותינו וחסותינו ופשענו, וטהר לבנו לעבדך באמת ובלבב שלם ביראה ובאהבה, אמן, בן יהי רצון. יהי לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה יאהדונהי צורי וגאלי:

[יעשה שבעה הקפות לתבה בבית הכנסת, ובכל הקפה יאמר מזמור הבו לה' בני אלים, פלו, ופסוק מפסוקי אנא בכח, לפי הסדר הזה].

מזמור לדוד הבו ליהוה בני אלים הבו ליהוה כבוד ועז: הבו ליהוה כבוד שמו השתחוו ליהוה בהדרת קדש: קול יהוה על המים אל הפבור הרעים יהוה על מים רבים: קול יהוה בפח קול יהוה בהדר: קול יהוה שבר ארזים וישבר יהוה את ארזי הלבנון: וירקידם כמו עגל לבנון ושריון כמו בן ראמים: קול יהוה חצב להבות אש: קול יהוה יחיל מדבר יחיל יהוה מדבר קדש: קול יהוה יחלל אילות ויחשף יערות ובהיכלו פלו אמר כבוד: יהוה למבול ישב וישב יהוה מלך לעולם: יהוה עז לעמו יתן יהוה יברך את עמו בשלום:

אנא בלח. גדולת ימינך. תתיר צוריה:	(אב"ג ית"ן)
קבל רנת. עמך שגבנו. טהרנו נורא:	(קר"ע שט"ן)
נא גבור. דורשי יחודך. כבבת שמרם:	(נג"ד יכ"ש)
ברכם טהרם. רחמי צדקתך. תמיד גמלם:	(בט"ר צת"ג)
חסין קדוש. ברוך טובך. נהל עדתך:	(חק"ב טנ"ע)
יחיד גאה. לעמך פנה. זוכרי קדושתך:	(יג"ל פז"ק)
שוועתנו קבל. ושמע צעקתנו. יודע תעלומות:	(שק"ו צי"ת)

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

[ימן הפספס לצדקה לעניים יראי שמים ויהי רצון ש'ה' יקבל תשובתו ברחמים.]

תנ"ך לליל שבועות:

בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ: והארץ היתה תהו ובהו וחשך על פני תהום ורוח אלהים מרחפת על פני המים: ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור: וברא אלהים את האור כי טוב ויבדל אלהים בין האור ובין החשך: ויקרא אלהים לאור יום ולחשך קרא לילה ויהי ערב ויהי בקר יום אחד:

ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים: ויעש אלהים את הרקיע ויבדל בין המים אשר מתחת לרקיע ובין המים אשר מעל לרקיע ויהי כן: ויקרא אלהים לרקיע שמים ויהי ערב ויהי בקר יום שני:

ויאמר אלהים יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד ותראה היבשה ויהי כן: ויקרא אלהים ליבשה ארץ ולמקנה המים קרא ימים וברא אלהים כי טוב: ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא עשב מזרע זרע עץ פרי עשה פרי למיננו אשר זרעו בו על הארץ ויהי כן: ותוצא הארץ דשא עשב מזרע זרע למינהו ועץ פרי אשר זרעו בו למינהו וברא אלהים כי טוב: ויהי ערב ויהי בקר יום שלישי: ויאמר אלהים יהי מארת ברקיע השמים להבדיל בין היום ובין הלילה והיו לאתת ולמועדים ולשנים: והיו למאורת ברקיע השמים להאיר על הארץ ויהי כן: ויעש אלהים את שני המאורות הגדלים את המאור הגדל לממשלת היום ואת המאור הקטן לממשלת הלילה ואת הכוכבים: וימן אתם אלהים ברקיע השמים להאיר על הארץ: ולמשל ביום ובלילה ולהבדיל בין האור ובין החשך וברא אלהים כי טוב: ויהי ערב ויהי בקר יום רביעי:

ויאמר אלהים ישרצו המים שרץ נפש חיה ועוף יעופף על הארץ על פני רקיע השמים: ויברא אלהים את התנינים הגדלים ואת כל נפש החיה הרמשת אשר שרצו המים למינהם ואת כל עוף כנף למינהו וברא אלהים כי טוב: ויברך אתם אלהים לאמר פרו ורבו ומלאו את המים בימים והעוף ירב בארץ: ויהי ערב ויהי בקר יום חמישי:

ויאמר אלהים תוצא הארץ נפש חיה למינה בהמה ורמש וחיתו ארץ למינה ויהי כן: ויעש אלהים את חית הארץ למינה ואת בהמה למינה ואת כל רמש האדמה למינהו וברא אלהים כי טוב: ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו ויחדו בדגת הים ובעוף השמים ובהמה ובכל הארץ ובכל הרמש הרמש על הארץ: ויברא אלהים את האדם בצלם אלהים ברא אתו וזכר ונקבה ברא אתם: ויברך אתם אלהים ויאמר להם אלהים פרו ורבו ומלאו את הארץ וכבשה ורדו בדגת הים ובעוף השמים ובכל חיה הרמשת על הארץ: ויאמר אלהים הנה נתתי לכם את כל עשב זרע זרע אשר על פני כל הארץ ואת כל העץ אשר בו פרי עץ זרע זרע לכם יהיה לאכלה: ולכל חית הארץ ולכל עוף השמים ולכל רמש על הארץ אשר בו נפש חיה את כל ירק עשב לאכלה ויהי כן: וברא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד ויהי ערב ויהי בקר יום השישי:

ויכלו השמים והארץ וכל צבאם: ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה וישבת ביום

השביעי מכל מלאכתו אשר עשה: ויברך אלהים את יום השביעי ויקדש אתו כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות:

וירא יהוה כי רבה רעת האדם בארץ וכל יצר מחשבת לבו רק רע כל היום: וינחם יהוה כי עשה את האדם בארץ ויתעצב אל לבו: ויאמר יהוה אמתה את האדם אשר בראתי מעל פני האדמה מאדם עד בהמה עד רמש ועד עוף השמים כי נחמתי כי עשיתם: ונח מצא חן בעיני יהוה:

אלה תולדות נח נח איש צדיק תמים היה בדרתיו את האלהים התהלך נח: ויולד נח שלשה בנים את שם את חם ואת יפת: ותשחת הארץ לפני האלהים ותמלא הארץ חמס: וירא אלהים את הארץ והנה נשחתה כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ: ויהי שרי עקרה אין לה ולד: ויטח תרח את אברם בנו ואת לוט בן הרן בן בנו ואת שרי כלתו אשת אברם בנו ויצאו אתם מאור פשדים ללכת ארצה כנען ויבאו עד חרן וישבו שם: ויהיו זמי תרח חמש שנים ומאתים שנה וימת תרח בחרן:

ויאמר יהוה אל אברם לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך: ואעשה לך גידול ואברךך ואגדלה שמך והיה ברכה: ואברכה מברכך ומקללך אאר ונברכו בך כל משפחת האדמה: וישמעאל בנו בן שלש עשרה שנה בהמלו את בשר ערלתו: בעצם היום הזה נמול אברהם וישמעאל בנו: וכל אנשי ביתו יליד בית ומקנת כסף מאת בן נכר נמלו אותו:

וירא אליו יהוה באלני ממרא והוא ישב פתח האהל כחם היום: וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו וירא וירץ לקראתם מפתח האהל וישתחו ארצה: ויאמר אדני אם נא מצאתי חן בעיניך אל נא תעבר מעל עבדך: והי אחרי הדברים האלה ויגד לאברהם לאמר הנה ילדה מלכה גם הוא בנים לנחור אחיך: את עוז בכרו ואת בוז אחיו ואת קמואל אבי ארם: ואת פשר ואת חזו ואת פלדש ואת ידלף ואת בתואל: ויבתואל ילד את רבקה שמנה אלה ילדה מלכה לנחור אחי אברהם: ופילגשו ושממה ראומה ותלד גם הוא את טבח ואת גחם ואת תחש ואת מעכה:

ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה וישבע שנים שני חיי שרה: ותמת שרה בקרית ארבע הוא חברון בארץ כנען ויבא אברהם לספד לשרה ולבכיתה: ויקם אברהם מעל פני מתו וידבר אל בני חת לאמר: אלה הם בני ישמעאל ואלה שמותם בחרציהם ובטירתם שנים עשר נשיאם לאמתם: ואלה שני חיי ישמעאל מאת שנה ושלשים שנה וישבע שנים ויגוע וימת ויאסף אל עמיו: וישקנו מחוילה עד שור אשר על פני מצרים באכה אשורה על פני כל אחיו נפל:

ואלה תולדות יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק: ויהי יצחק בן ארבעים שנה בקחתו את רבקה בת בתואל הארמי מפרן ארם אחות לבן הארמי לו לאשה: ויעתר יצחק ליהוה לנכח אשתו כי עקרה הוא ויעתר לו יהוה ותהר רבקה אשתו: וישמע יעקב אל אביו ואל אמו וילך פדנה ארם: וירא עשו כי רעות בנות כנען בעיני יצחק אביו: וילך עשו אל ישמעאל ויקח את מחלת בת ישמעאל בן אברהם אחות נביות על נשיו לו לאשה:

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה: ויפגע במקום וילן שם פי בא השמש ויקח מאבני המקום וישם מראשיתו וישפב במקום ההוא: ויחלם והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו: וישפם לבן בבקר וינשק לבניו ולבנותיו ויברך אותם וילך וישב לבן למקמו: ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלהים: ויאמר יעקב כאשר ראם מחנה אלהים זה ויקרא שם המקום ההוא מתנים:

וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו ארצה שער אדום: ויצו אתם לאמר כה תאמרו לראדני לעשו כה אמר עבדך יעקב עם לכן גרתי ואחר עד עתה: ויהי לי שור וחמור צאן ועבד ושפחה ואשלה להגיד לראדני למצא חן בעיניך: אלוף אהליכמה אלוף אלה אלוף פינן: אלוף קנז אלוף תימן אלוף מבצר: אלוף מגדיאל אלוף עירם אלה אלוף אדום למשבתם בארץ אחוזתם הוא עשו אבי אדום:

וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען: אלה תולדות יעקב יוסף בן שבע עשרה שנה היה רעה את אחיו בצאן והוא נער את בני בלהה ואת בני זלפה נשי אביו ויבא יוסף את דבתם רעה אל אביהם: וישאל אהב את יוסף מכל בניו כי בן זקנים הוא לו ועשה לו כחנת פסים: וישב את שר המשקים על משקהו ויתן הפוס על כף פרעה: ואת שר האפים תלה כאשר פתר להם יוסף: ולא זכר שר המשקים את יוסף וישפחהו:

ויהי מקץ שנתיים ימים ופרעה חלם והנה עמד על היאר: והנה מן היאר עלת שבע פרות מראה ובריות בשר ותפרענה באחו: והנה שבע פרות אחרות עלות אחריהן מן היאר רעות מראה ודקות בשר ותעמדנה אצל הפרות על שפת היאר: ויאמר להם יוסף מה המעשה הזה אשר עשיתם הלא ידעתם כי נחש נחש איש אשר כמני: ויאמר יהודה מה נאמר לראדני מה נדבר ומה נצטדק האלהים מצא את עון עבדך הננו עבדים לראדני גם אנחנו גם אשר נמצא הגביע בידו: ויאמר חלילה לי מעשות זאת האיש אשר נמצא הגביע בידו הוא יהיה לי עבד ואתם עלו לשלום אל אביכם:

ויגש אליו יהודה ויאמר בי ראדני ידבר נא עבדך דבר באדני ואל יחר אפך בעבדך כי כמוך כפרעה: ראדני שאל את עבדך לאמר הניש לך אב או אח: ונאמר אל ראדני יש לנו אב זקן וילד זקנים קטן ואחיו מת ויותר הוא לבדו לאמו ואביו אהבו: ויאמרו החיתנו נמצא חן בעיני ראדני והיינו עבדים לפרעה: וישם אתה יוסף לחק עד היום הזה על אדמת מצרים לפרעה לחמש רק אדמת הפהנים לבדם לא היתה לפרעה: וישב ישראל בארץ מצרים בארץ גשן ויאחזו כה ויפרו ויברכו מאד: ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה ויהי ימי יעקב שני חייו שבע שנים וארבעים ומאת שנה: ויקרבו ימי ישראל למות ויקרא לבנו ליוסף ויאמר לו אם נא מצאתי חן בעיניך שים נא ידך תחת ירכי ועשית עמדי חסד ואמת אל נא תקברני במצרים: ושכבתי עם אבתי ונשאאתי ממצרים וקברתני בקברתם ויאמר אנכי אעשה כדברך: ויאמר השבעה לי וישבע לו וישתחו: וישאל על ראש המטה: ויאמר יוסף אל אחיו אנכי מת ואלהים פקד פקד אתכם והעלה אתכם מן הארץ הזאת אל הארץ אשר נשבע לאברהם ליצחק וליעקב: וישבע יוסף את בני ישראל לאמר פקד פקד אלהים אתכם והעלתם את עצמותי מזה: וימת יוסף (יג) בן מאה ועשר שנים ויחנטו אתו וישם בארון (בן) במצרים: (יוד אדני)

ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו באו: ראובן שמעון לוי ויהודה: יששכר זבולן ובנימין: וישב משה אל יהוה ויאמר ראדני למה הרעתה לַעם הזה למה זה שלחתני: ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמך הרע לַעם הזה והצל לא הצלת את עמך: ויאמר יהוה אל משה עתה תראה אשר אעשה לפרעה כי יד חזקה ישלחם ויד חזקה יגרשם מארצו:

וידבר אלהים אל משה ויאמר אליו אני יהוה: וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל שדי ושמי יהוה לא נודעתי להם: וגם הקמתי את בריתי אתם לתת להם את ארץ כנען את ארץ מגריהם אשר

גרו בה: ויצא משה מעם פרעה את העיר ויפרש בפיו אל יהוה ויחדלו הקלות והכבוד ומטר לא נפח ארצה: וירא פרעה כי חדל המטר והקללת ויסף לחטא ויכבד לבו הוא ועבדיו: ויחזק לב פרעה ולא שלח את בני ישראל כאשר דבר יהוה ביד משה:

ויאמר יהוה אל משה בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו ואת לב עבדיו למען שתי אתתי אלה בקרב: ולמען תספר באזני בנך ובן בנך את אשר התעללתי במצרים ואת אתתי אשר שמתי בהם וידעתם כי אני יהוה: ויבא משה ואהרן אל פרעה ויאמרו אליו כה אמר יהוה אלהי העברים עד מתי מאנת לענות מפני שלח עמי ויעבדני: והיה כי ישאלך בנך מחר לאמר מה זאת ואמרת אליו בחזק יד הוציאנו יהוה ממצרים מבית עבדים: ויהי כי הקשה פרעה לשלח נוי ויהרג יהוה כל בכור בארץ מצרים מבכר אדם ועד בכור בהמה על פן אני זבח ליהוה כל פטר רחם הזכרים וכל בכור בני אפודה: והיה לאות על ידכה ולטוטפת בין עיניך כי בחזק יד הוציאנו יהוה ממצרים:

ויהי בשלח פרעה את העם ולא נחם אלהים דרך ארץ פלשתים כי קרוב הוא כי אמר אלהים פן ינחם העם בראתם מלחמה ושבבו מצרימה: ויסב אלהים את העם דרך המדבר ים סוף וחמשים עלו בני ישראל מארץ מצרים: ויקח משה את עצמות יוסף עמו כי השבע השביע את בני ישראל לאמר פקד יפקד אלהים אתכם והעליתם את עצמתי מזה אתכם: ויאמר יהוה אל משה כתב זאת זכרון בספר ושים באזני יהושע כי מחה אמתחה את זכר עמלק מתחת השמים: ויכן משה מזבח ויקרא שמו יהוה נסי: ויאמר כי יד על כס יה מלחמה ליהוה בעמלק מיד יר:

וישמע יתרו חתן מדין חתן משה את כל אשר עשה אלהים למשה ולישראל עמו כי הוציא יהוה את ישראל ממצרים: ויקח יתרו חתן משה את צפרה אשת משה אחר שלוחיה: ואת שני בניה אשר שם האחד גרשם כי אמר גר הייתי בארץ נכריה:

בחדש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני: ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני ויחננו במדבר ויחן שם ישראל נגד החר: ומשה עלה אל האלהים ויקרא אליו יהוה מן החר לאמר כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל: אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים ואשא אתכם על כנפי נשרים ואבא אתכם אלי: ועתה אם שמוע תשמעו בקלי ושמרתם את בריתי והייתם לי סגלה מכל העמים כי לי כל הארץ: ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש אלה הדברים אשר תדבר אל בני ישראל: ויבא משה ויקרא לזקני העם וישם לפניהם את כל הדברים האלה אשר צוהו יהוה: ויענו כל העם יחדו ויאמרו כל אשר דבר יהוה נעשה ונשמע: וישב משה את דברי העם אל יהוה: ויאמר יהוה אל משה הנה אנכי בא אליך בעב הענן בעבור ישמע העם בדברי עמך וגם בך יאמינו לעולם ויגד משה את דברי העם אל יהוה: ויאמר יהוה אל משה לך אל העם וקדשתם היום ומחר וכבסו שמלתם: והיו נכנים ליום השלישי כי ביום השלישי ירד יהוה לעיני כל העם על הר סיני: והגבלת את העם סביב לאמר השמרו לכם עלות בהר ונגע בקצהו כל הנגע בהר מות יומת: לא תגע בו יד כי סקול יסקל או ירה ירה אם בהמה אם איש לא יחיה במשך היבל המה יעלו בהר: וירד משה מן החר אל העם ויקדש את העם וכבסו שמלתם: ויאמר אל העם היום נכנים לשלשת ימים אל תגשו אל אשה: ויהי ביום השלישי בהית הפקר ויהי קלת וברקים וענן כבד על החר וקל שפר חזק מאד ויחרד כל העם אשר במחנה: ויוצא משה את העם לקראת האלהים מן המחנה ויתיצבו בתחתית החר: והר סיני עשן כלו מפני אשר ירד עליו יהוה באש ויעל עשן כעשן הכבשן ויחרד כל החר מאד: ויהי קול

השפר הולך וחסר מאד משה ידבר והאלהים יעננו בקול: ויירד יהוה על הר סיני אל ראש ההר ויגרא יהוה למשה אל ראש ההר ויעל משה: ויאמר יהוה אל משה רד העד בעם פן יהרסו אל יהוה לראות ונפל ממנו רב: וגם הפקנים הנגשים אל יהוה יתקדשו פן יפרץ בהם יהוה: ויאמר משה אל יהוה לא יוכל העם לעלות אל הר סיני כי אתה העדתה בנו לאמר הגבל את ההר וקדשתו: ויאמר אליו יהוה לך רד ועלית אתה ואהרן עמך והפקנים והעם אל יהרסו לעלות אל יהוה פן יפרץ בם: ויירד משה אל העם ויאמר אליהם: וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר: אנכי יהוה אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים: לא יהיה לך אלהים אחרים על פני: לא תעשה לך פסל וכל תמונה אשר בשמים ממעל ואשר בארץ מתחת ואשר במים מתחת לארץ: לא תשתחוה להם ולא תעבדם כי אנכי יהוה אלהיך אל קנא פקד עון אבות על בנים על שלשים ועל רבעים לשנאי: ועשה חסד לאלפים לאהבי ולשמרי מצותי: לא תשא את שם יהוה אלהיך לשוא כי לא ינקה יהוה את אשר ישא את שמו לשוא: וזכור את יום השבת לקדשו: ששת ימים תעבד ועשית כל מלאכתך: ויום השביעי שבת ליהוה אלהיך לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך עבדך ועמך ובהמתך וגרך אשר בשעריך: כי ששת ימים עשה יהוה את השמים ואת הארץ את הים ואת כל אשר בם וינח ביום השביעי על פן ברך יהוה את יום השבת ויקדשהו: כבוד את אביך ואת אמך למען יארכו ימיך על האדמה אשר יהוה אלהיך נתן לך: לא תרצח לא תנאף לא תגנב לא תענה ברעך עד שקר: לא תחמד בית רעך לא תחמד אשת רעך ועבדו ואמתו ושורו וחמורו וכל אשר לרעך: וכל העם ראים את הקולת ואת הלפידים ואת קול השפר ואת ההר עשן וירא העם ויגעו ויעמדו מרחק: ויאמרו אל משה דבר אתה עמנו ונשמעה ואל ידבר עמנו אלהים פן נמות: ויאמר משה אל העם אל תיראו כי לבצעבור נסות אתכם בא האלהים ובעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו: ויעמד העם מרחק ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלהים: ויאמר יהוה אל משה כה תאמר אל בני ישראל אתם ראיתם כי מן השמים דברתי עמכם: לא תעשון אתי אלהי כסף ואלהי זהב לא תעשו לכם: מזבח אדמה תעשה לי וזבחת עליו את עליך ואת שלמך ואת צאנך ואת בקרך בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתך: ואם מזבח אבנים תעשה לי לא תבנה אותהן גזית כי חרבך הנפת עליה ותחללה: ולא תעלה במעלות על מזבחי אשר לא תגלה ערותך עליו:

ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם: כי תקנה עבד עברי שש שנים יעבד ובשבעת יצא לחפשי חנם: אם בגפו יבא בגפו יצא אם בעל אשה הוא ויצאה אשתו עמו: ואל משה אמר עלה אל יהוה אתה ואהרן נדב ואביהוא ושבעים מזקני ישראל והשתחויתם מרחק: ונגש משה לבדו אל יהוה והם לא יגשו והעם לא יעלו עמו: ויבא משה ויספר לעם את כל דברי יהוה ואת כל המשפטים ויען כל העם קול אחד ויאמרו כל הדברים אשר דבר יהוה נעשה: ויכתב משה את כל דברי יהוה וישכם בבקר ויבן מזבח תחת ההר ושתים עשרה מצבה לשנים עשר שבטי ישראל: וישלח את נערי בני ישראל ויעלו עלת ויזבחו זבחים שלמים ליהוה פרים: ויקח משה חצי הדם וישם באגנות וחצי הדם זרק על המזבח: ויקח ספר הברית ויקרא באזני העם ויאמרו כל אשר דבר יהוה נעשה ונשמע: ויקח משה את הדם ויזרק על העם ויאמר הנה דם הברית אשר כרת יהוה עמכם על כל הדברים האלה: ויעל משה ואהרן נדב ואביהוא ושבעים מזקני ישראל: ויראו את אלהי ישראל ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר וכעצם השמים לטהר: ואל אצילי בני ישראל לא שלח ידו ויחזו את האלהים ויאכלו

וישיתו: ויאמר יהוה אל משה עלה אלי ההרה ונהיה שם ונאמנה לך את לחת האבן והתורה והמצוה אשר כתבתי להורתם: ויקם משה ויהושע משרתו ויעל משה אל הר האלהים: ואל הזקנים אמר שבו לנו כזה עד אשר נשוב אליכם ונהנה אהרן וחור עמכם מי בעל דברים יגש אליהם: ויעל משה אל ההר ויכס הענן את ההר: וישפן כבוד יהוה על הר סיני ויכסהו הענן ששת ימים ויקרא אל משה ביום השביעי מתוך הענן: ומראה כבוד יהוה פאש אכלת בראש ההר לעיני בני ישראל: ויבא משה בתוך הענן ויעל אל ההר ויהי משה בהר ארבעים יום וארבעים לילה:

וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי: וזאת התרומה אשר תקחו מאתם זהב וכסף ונחשת: כל עמודי החצר סביב מחשקים כסף וזיהם כסף ואדניהם נחשת: ארף החצר מאה באמה ורחב חמשים בתחשים וקמה חמש אמות שש משור ואדניהם נחשת: לכל כלי המשכן בכל עבדתו וכל יתדתי וכל יתד החצר נחשת:

ונאמנה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך פתית למאור להעלות נר תמיד: באהל מועד מחוץ לפרכת אשר על העזת יצור אתו אהרן ובניו מערב עד בקר לפני יהוה חקת עולם לדורתם מאת בני ישראל: ונאמנה הקרב אליך את אהרן אחיך ואת בניו אתו מתוך בני ישראל לכהנו לי אהרן נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר בני אהרן: ובהעלות אהרן את הנרת בין הערפים יקטירנה קטרת תמיד לפני יהוה לדותיכם: לא תעלו עליו קטרת זרה ועלה ומנחה ונ סף לא תסכו עליו: וכפר אהרן על קרנתיו אחת בשנה מדם חטאת הכפרים אחת בשנה יכפר עליו לדותיכם קדש קדשים הוא ליהוה:

וידבר יהוה אל משה לאמר: כי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם ונתנו איש כפר נפשו ליהוה בפקד אתם ולא יהיה בהם נגף בפקד אתם: זה יתנו כל העבר על הפקדים מחצית השקל בשקל הקדש עשרים גרה השקל מחצית השקל תרומה ליהוה: ויכל משה מדבר אתם ויתן על פניו מסוה: ויבא משה לפני יהוה לדבר אתו יסיר את המסוה עד צאתו ויצא ודבר אל בני ישראל את אשר יצוה: וראו בני ישראל את פני משה כי קרן עור פני משה והשיב משה את המסוה על פניו עד באו לדבר אתו:

ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם אלה הדברים אשר צוה יהוה לעשות אתם: ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קדש שבת שבתון ליהוה כל העשה בו מלאכה יומת: לא תבוערו אש בכל משבתיכם ביום השבת: ומסוף שער החצר מעשה רקם תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משור ועשרים אמה ארף וקומה ברחב חמש אמות לעמת קלעי החצר: ועמדיהם ארבעה ואדניהם ארבעה נחשת וזיהם כסף וצפוי ראשיהם וחשקיהם כסף: וכל היתדות למשכן ולחצר סביב נחשת:

אלה פקודי המשכן משפן העזת אשר פקד על פי משה עבדת הלזים ביד איתמר בן אהרן הפקד: ויבצאל בן אורי בן חור למטה יהודה עשה את כל אשר צוה יהוה את משה: ואתו אהליאב בן אחיסמך למטה דן חרש וחשב ורקם בתכלת ובארגמן ובתולעת השני ובשש: ויכס הענן את אהל מועד וכבוד יהוה מלא את המשכן: ולא יכל משה לבוא אל אהל מועד כי שכן עליו הענן וכבוד יהוה מלא את המשכן: ובהעלות הענן מעל המשכן יסעו בני ישראל בכל מסעיהם: ואם לא יעלה הענן ולא יסעו עד יום העלתו: כי ענן (ענ) יהוה על המשכן יומם ואש תהיה לילה בו לעיני כל בית

ישראל בכל (כל) מסעיהם: (הי אדינ)

ויקרא אל משה וידבר יהוה אליו מאהל מועד לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם אדם כי יקריב מפס קרבן ליהוה מן הבמה מן הבקר ומן הצאן תקריבו את קרבנכם: אם עלה קרבנו מן הבקר זכר תמים יקריבנו אל פתח אהל מועד יקריב אתו לרצנו לפני יהוה: או מכל אשר ישבע עליו לשקר ושלם אתו בראשו ותמשותיו יסוף עליו לאשר הוא לו ותננו ביום אשמתו: ואת אשמו יביא ליהוה איל תמים מן הצאן בערפך לאשם אל הפה: וכפר עליו הפה לפני יהוה ונסלח לו על אחת מכל אשר יעשה לאשמה בה:

וידבר יהוה אל משה לאמר: צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העלה הוא העלה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר ואש המזבח תוקד בו: ולבש הפה מדו בד ומכנסי בד ילבש על בשרו והרים את הדשן אשר תאכל האש את העלה על המזבח ושמו אצל המזבח: כאשר עשה ביום הנה צוה יהוה לעשות לכפר עליכם: ופתח אהל מועד תשבו יומם ולילה שבעת ימים ושמתם את משמרת יהוה ולא תמותו כי כן צויתי: ויעש אהרן ובניו את כל הדברים אשר צוה יהוה ביד משה:

ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל: ויאמר אל אהרן קח לך עגל בן בקר לחטאת ואיל לעלה תמימים והקרב לפני יהוה: ואל בני ישראל תדבר לאמר קחו שעיר עזים לחטאת ועגל וכבש בני שנה תמימים לעלה: כי אני יהוה המעלה אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים והייתם קדשים כי קדוש אני: זאת תורת הבמה והעוף וכל נפש החיה הרמשת במים ולכל נפש השרצת על הארץ: להבדיל בין הטמא ובין הטהור ובין הטהור הנאכלת ובין הטהור אשר לא תאכל:

וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל לאמר אשה כי תזרע וילדה זכר וטמאה שבעת ימים כימי נדת דותה טמא: וביום השמיני ימול בשר ערלתו: ואם תראה עוד בבגד או בשתי או בערב או בכל כלי עור פרחת הוא כאש תשרפנו את אשר בו הנגע: והבגד או השתי או הערב או כל כלי העור אשר תכבס וסר מהם הנגע וכבס שנית וטהר: זאת תורת נגע צרעת בגד הצמר או הפשתים או השתי או הערב או כל כלי עור לטהרו או לטמאו:

וידבר יהוה אל משה לאמר: זאת תהיה תורת המצורע ביום טהרתו והובא אל הפה: ויצא הפה אל מחוץ למחנה וראה הפה נגע הצרעת מן הצרוע: והנרתם את בני ישראל מטמאתם ולא ימתו בטמאתם בטמאם את משפני אשר בתוכם: זאת תורת הזב ואשר תצא ממנו שכבת זרע לטמאה בה: והדוה בנדתה והזב את זובו ולזכר ולנקבה ולאיש אשר ישכב עם טמאה:

וידבר יהוה אל משה אחרי מות שני בני אהרן בקרבכם לפני יהוה וימתו: ויאמר יהוה אל משה דבר אל אהרן אחיד ואל יבא בכל עת אל הקדש מבית לפרכת אל פני הפרכת אשר על הארץ ולא ימות כי בענן אראה על הפרכת: בזאת יבא אהרן אל הקדש בפר בן בקר לחטאת ואיל לעלה: ולא תקיא הארץ אתכם בטמאכם אתה כאשר קאה את הגוי אשר לפניכם: כי כל אשר יעשה מכל התועבת האלה ונכרתו הנפשות העשות מקרב עמם: ושמתם את משמרתם לכלתי עשות מחקות התועבת אשר נעשו לפניכם ולא תטמאו בהם אני יהוה אליהם:

וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם קדשים תהיו כי קדוש אני יהוה אליהם: איש אמו ואביו תיראו ואת שבתתי תשמרו אני יהוה אליהם: והבדלתם בין הבמה הטהרה לטמאה ובין העוף הטהור לטמא לטהר את נפשתיכם בבמה ובחיה ובחיה ובכל

אשר תרמש האדמה אשר הבדלתי לכם לטמא: והייתם לי קדשים כי קדוש אני יהוה ואבדל אתכם מן העמים להיות לי: ואיש או אשה כי יהיה בהם אוב או ידעני מות יומתו באבן ירגמו אתם דמיהם בם:

ויאמר יהוה אל משה אמר אל הפקנים בני אהרן ואמרף אליהם לנפש לא יטמא בעמיו: כי אם לשארו הקרב אליו לאמו ולאביו ולבנו ולבתו ולאחיו: ולאחתו הבתולה הקרובה אליו אשר לא היתה לאיש לה יטמא: ומכה בהמה ישלמנה ומכה אדם יומת: משפט אחד יהיה לכם כגר כאזרח יהיה כי אני יהוה אלהיכם: וידבר משה אל בני ישראל ויוציאו את המקלל אל מחוץ למחנה וירגמו אותו אבן ובני ישראל עשו כאשר צוה יהוה את משה:

וידבר יהוה אל משה בהר סיני לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרף אליהם כי תבאו אל הארץ אשר אני נתן לכם ושבתה הארץ שבת ליהוה: שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמר כרמך ואספת את תבואתה: כי לי בני ישראל עבדים עבדי הם אשר הוצאתי אותם מארץ מצרים אני יהוה אלהיכם: לא תעשו לכם אילים ופסל ומצבה לא תקימו לכם ואבן משכית לא תתנו בארצכם להשתחוות עליה כי אני יהוה אלהיכם: את שבתתי תשמרו ומקדשי תיראו אני יהוה:

אם בחקתי תלכו ואת מצותי תשמרו ועשיתם אתם: ונתתי גשמיכם בעתם ונתנה הארץ יבולה ועץ השדה יתן פרי: והישיג לכם דיש את בציר ובציר ישיג את זרע ואכלתם לחמכם לשבע וישבתם לבטח בארצכם: וכל מעשר בקר וצאן כל אשר יעבר תחת השבט העשירי יהיה קדש ליהוה: לא יבקר בין טוב לרע ולא ימירנו ואם המר ימירנו והיה הוא ותמונתו יהיה קדש לא יגאל: אלה המצות (הת) אשר צוה יהוה את משה אל בני ישראל בהר (בן) סיני: (ויו אנדי)

וידבר יהוה אל משה במדבר סיני באהל מועד באחד לחדש השני בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים לאמר: שאו את ראש כל עדת בני ישראל למשפחתם לבית אבתם במספר שמות כל זכר לגלגלתם: מן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא בישראל תפקדו אתם לצבאתם אתה ואהרן: וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר: אל תכריתו את שבט משפחת הקהתי מתוך הלוים: וזאת עשו להם וחקיו ולא ימתו בגשתם את קדש הקדשים אהרן ובניו יבאו ושמו אותם איש איש על עבדתו ואל משאו: ולא יבאו לראות ככלע את הקדש ומתו:

וידבר יהוה אל משה לאמר: נשא את ראש בני גרשון גם הם לבית אבתם למשפחתם: מן שלשים שנה ומעלה עד בן חמשים שנה תפקד אותם כל הבא לצבא צבא לעבד עבדה באהל מועד: כל הבקר לעלה שנים עשר פרים אילים שנים עשר כבשים בני שנה שנים עשר ומנחתם ושעירי עזים שנים עשר לחטאת: וכל בקר זבח השלמים עשרים וארבעה פרים אילים ששים עתדים ששים כבשים בני שנה ששים זאת חנכת המזבח אחרי המשח אתו: ובבא משה אל אהל מועד לדבר אתו וישמע את הקול מדבר אליו מעל הכפרת אשר על ארן העזת מבין שני הכרבים וידבר אליו:

וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל אהרן ואמרף אליו בהעלתך את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות: ויעש כן אהרן אל מול פני המנורה העלה נרותיה כאשר צוה יהוה את משה: וזה מעשה המנורה מקשה זהב עד ירכה עד פרחה מקשה הוא כפורה אשר הראה יהוה את משה כן עשה את המנורה: ויאמר יהוה אל משה ואביה ירק ירק בפניה הלא תכלם שבעת ימים תסגר שבעת ימים מחוץ למחנה ואחר תאסף: ותסגר מרים מחוץ למחנה שבעת ימים והעם לא נסע עד האסף

מרים: ואחר נסעו העם ממצרות ויחנו במדבר פארן:

וידבר יהוה אל משה לאמר: שלח לך אנשים ויתרו את ארץ כנען אשר אני נתן לבני ישראל איש אחד איש אחד למטה אבותיו תשלחו כל נשיא בהם: וישלח אתם משה ממדבר פארן על פי יהוה כלם אנשים ראשי בני ישראל המה: ויאמר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם ועשו להם ציצת על כנפי בגדיהם לדתם ונתנו על ציצת הכנף פתיל תכלת: והיה לכם לציצת וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות יהוה ועשיתם אתם ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זנים אחריהם: למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי והייתם קדשים לאלהיכם: אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים אני יהוה אלהיכם:

ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי ודתן ואבירם בני אליאב ואון בן פלת בני ראובן: ויקמו לפני משה ואנשים מבני ישראל חמשים ומאתים נשיאי עדה קראי מועד אנשי שם: וינקלו על משה ועל אהרן ויאמרו אליהם רב לכם כי כל העדה כלם קדשים ובתוכם יהוה ומדוע תתנשאו על קהל יהוה: ואמרת אליהם בהרימכם את חלבו ממנו ונחשב ללוים כתבואת גרן וכתבואת יקב: ואכלתם אתו בכל מקום אתם וביתכם כי שכר הוא לכם חלף עבדתכם באהל מועד: ולא תשאו עליו חטא בהרימכם את חלבו ממנו ואת קדשי בני ישראל לא תחללו ולא תמותו:

וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר: זאת חקת התורה אשר צוה יהוה לאמר דבר אל בני ישראל ויקחו אליהם פרה אדמה ומימה אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה על: ונתתם אתה אל אלעזר הכהן והוציא אתה אל מחוץ למחנה ושחט אתה לפניו: ויאמר יהוה אל משה אל תירא אתו כי בידך נתתי אתו ואת כל עמו ואת ארצו ועשית לו כאשר עשית לסיחון מלך האמרי אשר יושב בחשבון: ויכו אתו ואת בניו ואת כל עמו עד בלתי השאיר לו שריד ויירשו את ארצו: ויסעו בני ישראל ויחנו בערבות מואב מעבר לירדן ירחו:

וירא בלק בן צפור את כל אשר עשה ישראל לאמרי: ויגר מואב מפני העם מאד כי רב הוא ויקץ מואב מפני בני ישראל: ויאמר מואב אל זקני מדין עתה ילחכו הקהל את כל סביבתינו בלחוף השור את ירק השדה ובלק בן צפור מלך למואב בעת ההוא: וירא פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן ויקם מתוך העדה ויקח רמח בידו: ויבא אחר איש ישראל אל הקבה וידקר את שניהם את איש ישראל ואת האשה אל גבותיה ותעצר המגפה מעל בני ישראל: ויהיו המתים במגפה ארבעה ועשרים אלה: וידבר יהוה אל משה לאמר: פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי בתוכם ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי: לכן אומר הנני נתן לו את בריתי שלום:

וביום הבפורים בהקריבכם מנחה חדשה ליהוה בשבעתיכם מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו: והקרבתם עולה לריח ניחח ליהוה פרים בני בקר שנים איל אחד שבעה כבשים בני שנה: ומנחתם סלת בלילה בשמן שלשה עשרונים לפי האחד שני עשרונים לאיל האחד: עשרון עשרון לפיכך האחד לשבעת הכבשים: שעיר עזים אחד לכפר עליכם: מלבד עלת התמיד ומנחתו תעשו תמימים יהיו לכם ונספיהם: ושעיר חטאת אחד מלבד עלת התמיד ומנחתה ונספיה: אלה תעשו ליהוה במועדיכם לבד מנדריכם ונדבותיכם לעלתיכם ולמנחתיכם ולנספיהם ולשלמיכם: ויאמר משה אל בני ישראל ככל אשר צוה יהוה את משה:

וידבר משה אל ראשי המטות לבני ישראל לאמר זה הדבר אשר צוה יהוה: איש כי ידר נדר ליהוה

או השבע שבעה אסר על נפשו לא יחל דברו ככל היצא מפיו יעשה: ואש ה כי תדר נדר ליהנה ואסרה אסר בבית אביה בנעריה: ויתן משה את הגלעד למכיר בן מנשה וישב בה: ויאיר בן מנשה הלך וילכד את חותיהם ויקרא אתהן חות יאיר: ונבח הלך וילכד את קנת ואת בנחיה ויקרא לה נבח בשמו:

אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים לצבאתם ביד משה ואהרן: ויכתב משה את מוצאיהם למסעיהם על פי יהנה ואלה מסעיהם למוצאיהם: ויסעו מרעמסס בחדש הראשון בחמשה עשר יום לחדש הראשון ממחרת הפסח יצאו בני ישראל ביד רמה לעיני כל מצרים: ותהיינה מחלה תרצה ותגלה ומלכה ונעה בנות צלפחד לבני דדיהן לנשים: ממשפחת בני מנשה בן יוסף היו לנשים ותהי נחלתן על מטה משפחת אביהן: אלה המצות (הת) והמשפטים אשר צוה יהנה ביד משה אל בני ישראל בערבת מואב על ירדן (כז) ירחו: (הי אניד)

אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן במדבר בערבה מול סוף בין פארן ובין תפל ולבן וחרצת ודי זהב: אחד עשר יום מחרב דרך הר שעיר עד קדש ברנע: ויהי בארבעים שנה בעשתי עשר חודש באחד לחדש דבר משה אל בני ישראל ככל אשר צוה יהנה אתו אלהם: עד אשר יניח יהנה לאחיכם ככם וירשו גם הם את הארץ אשר יהנה אלהיכם נתן להם בעבר הירדן ושבתם איש לירשתו אשר נתתי לכם: ואת יהושוע צייתי בעת ההוא לאמר עיניך הראת את כל אשר עשה יהנה אלהיכם לשני המלכים האלה בן יעשה יהנה לכל הממלכות אשר אתה עבר שמה: לא תיראום כי יהנה אלהיכם הוא הנלחם לכם:

ואתחנן אל יהנה בעת ההוא לאמר: אדני יהנה אתה החלול להראות את עבדך את גדלך ואת ירך החזקה אשר מי אל בשמים ובארץ אשר יעשה כמעשיך וכגבורתך: אעברה נא ואראה את הארץ הטובה אשר בעבר הירדן הנה הטוב הזה והלבנון:

ויקרא משה אל כל ישראל ויאמר אלהם שמע ישראל את החקים ואת המשפטים אשר אנכי דבר באזניכם היום ולמדתם אתם ושמרתם לעשותם: יהנה אלהינו פרת עמנו ברית בחרב: לא את אבותינו פרת יהנה את הברית הזאת כי אתנו אנחנו אלה פה היום כלנו חיים: פנים בפנים דבר יהנה עמכם בחר מתוך האש: אנכי עמד בין יהנה וביניכם בעת ההוא להגיד לכם את דבר יהנה כי יראתם מפני האש ולא עליתם בחר לאמר: אנכי יהנה אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים: לא יהיה לך אלהים אחרים על פני: לא תעשה לך פסל כל תמונה אשר בשמים ממעל ואשר בארץ מתחת ואשר במים מתחת לארץ: לא תשתחוה להם ולא תעבדם כי אנכי יהנה אלהיך אל קנא פקד עון אבות על בנים ועל שלשים ועל רבעים לשנאי: ועשה חסד לאלפים לאחבי ולשגמרי מצותי: לא תשא את שם יהנה אלהיך לשוא כי לא ינקה יהנה את אשר ישא את שמו לשוא: שמור את יום השבת לקדשו כאשר צוה יהנה אלהיך: ששת ימים תעבד ועשית כל מלאכתך: ויום השביעי שבת ליהנה אלהיך לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובעדך ואמתך ושורך וחמרך וכל בהמתך וגרר אשר בשעריך למען ינוח עבדך ואמתך כמוך: וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים ויצאך יהנה אלהיך משם ביד חזקה ובזרע נטויה על פני צוה יהנה אלהיך לעשות את יום השבת: כבוד את אביך ואת אמך כאשר צוה יהנה אלהיך למען יאריך ימך ולמען ייטב לך על האדמה אשר יהנה אלהיך נתן לך: לא תרצח ולא תגנב ולא תענה ברעך עד שוא: ולא תחמד אשת רעך ולא תתאנה בית רעך

שדהו ועבדו ואמרו שורו וחרמו וכל אשר לרעך: את הדברים האלה דבר יהוה אל כל קהלכם בהר מתוך האש הענן והערפל קול גדול ולא יסף ויכתבם על שני לוחות אבנים ויתנם אלי: ויהי כשמעכם את הקול מתוך החשך וההר בצר באש ותקרבון אלי כל ראשי שבטיכם וזקניכם: ותאמרו הן הראנו יהוה אלהינו את כבודו ואת גדלו ואת קלו שמענו מתוך האש היום הנה ראינו כי ידבר אלהים את האדם וחי: ועתה למה נמות כי תאכלנו האש הגדלה הזאת אם יספים אוננו לשמע את קול יהוה אלהינו עוד ומתנו: כי מי כל בשר אשר שמע קול אלהים חיים מדבר מתוך האש כמנו ויחי: קרב אתה ושמע את כל אשר יאמר יהוה אלהינו ואת דבר אלינו את כל אשר ידבר יהוה אלהינו אליך ושמענו ונשינו: וישמע יהוה את קול דבריכם בדברכם אלי ויאמר יהוה אלי שמעתי את קול דברי העם הנה אשר דברו אליך היטיבו כל אשר דברו: מי יתן והיה לכם זה להם ליראה אתי ולשמר את כל מצותי כל הימים למען ייטב להם ולבניהם לעלם: לך אמר להם שובו לכם לאהליכם: ואתה פה עמד עמדי ואדברה אליך את כל המצוה והחקים והמשפטים אשר תלמדם ונעשו בארץ אשר אנכי נתן להם לרשתה: ושמרתם לעשות כאשר צוה יהוה אלהיכם אתכם לא תסרו ימין ושמאל: בכל הדרך אשר צוה יהוה אלהיכם אתכם תלכו למען תחיו וטוב לכם והארכתם ימים בארץ אשר תירשון: וזאת המצוה החקים והמשפטים אשר צוה יהוה אלהיכם ללמד אתכם לעשות בארץ אשר אתם עברים שמה לרשתה: למען תירא את יהוה אלהיך לשמר את כל חקתי ומצותי אשר אנכי מצוה אתה ובנך וכן בנך כל ימי חייו ולמען יארכו ימיו: ושמעת ישראל ושמרת לעשות אשר ייטב לך ואשר תרבו מאד כאשר דבר יהוה אלהי אבותיך לך ארץ זבת חלב ודבש:

שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד: ואהבת את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך: והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוה היום על לבבך: ושמרתם לבניך ודברתם בם בשבתך בביתך ובכלכתך בדרך ובשכבך ובקומך: וקשרתם לאות על ירך והיו לטטפת בין עיניך: וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך: וידעת כי יהוה אלהיך הוא האלהים האל הנאמן שמר הברית והחסד לאהביו ולשמרי מצותו לאלף דור: ומשלם לשנאיו אל פניו להאבידו לא יאחר לשנאו אל פניו ישלם לו: ושמרת את המצוה ואת החקים ואת המשפטים אשר אנכי מצוה היום לעשותם:

והיה | עקב תשמעו את המשפטים האלה ושמרתם ונשיתם אתם ושמר יהוה אלהיך לך את הברית ואת החסד אשר נשבע לאבותיך: ואהבך וברכך והרבה וברך פרי בטןך ופרי אדמתך דגנך ותירשך ויצהרך שגר אלפיך ועשתרת צאנך על האדמה אשר נשבע לאבותיך לתת לך: ברוך תהיה מכל העמים לא יהיה כך עקר ועקרה ובביתך: כי אם שמר תשמרון את כל המצוה הזאת אשר אנכי מצוה אתכם לעשות לאהבה את יהוה אלהיכם ללכת בכל דרכיו ולדבקה בו: והוריש יהוה את כל הגוים האלה מלפניכם וירשתם גוים גדלים ועצמים מכם: כל המקום אשר תדרוך כף רגלכם בו לכם יהיה מן המדבר והלבנון מן הנהר נהר פרת ועד הים האחרון יהיה גבולכם: לא יתיצב איש בפניכם פחדכם ומוראכם יתן יהוה אלהיכם על פני כל הארץ אשר תדרכו בה כאשר דבר לכם:

ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה: את הברכה אשר תשמעו אל מצות יהוה אלהיכם אשר אנכי מצוה אתכם היום: והקללה אם לא תשמעו אל מצות יהוה אלהיכם וסרתם מן הדרך אשר אנכי מצוה אתכם היום ללכת אחרי אלהים אחרים אשר לא ידעתם:

שבעה שבעת תספור לך מהחל חרמש בקמה תחל לספור שבעה שבעות: ועשית חג שבעות ליהוה

אלהיך מסת נדבת ירך אשר תתן פאשר יברכך יהוה אלהיך: ושמחת לפני יהוה אלהיך אתה ובנך ובתך ועבדך ואמתך והלוי אשר בשעריך והגר והאלמנה אשר בקרבך במקום אשר יבחר יהוה אלהיך לשכן שמו שם: וזכרת כי עבד היית במצרים ושמרת ועשית את החקים האלה: חג הסוכות תעשה לך שבועת ימים באספך מגרנך ומיסקך: ושמחת בחגך אתה ובנך ובתך ועבדך ואמתך והלוי והגר והאלמנה אשר בשעריך: שבועת ימים תחג ליהוה אלהיך במקום אשר יבחר יהוה פי יברכך יהוה אלהיך בכל תבואתך ובכל מעשה יריך והיית אף שמח: שלוש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני יהוה אלהיך במקום אשר יבחר בחג המצות ובחג השבועות ובחג הסוכות ולא יראה את פני יהוה ריקם: איש כמתנת ידו כברכת יהוה אלהיך אשר נתן לך:

שפטים ושטרים תתן לך בכל שעריך אשר יהוה אלהיך נתן לך לשבטיך ושפטו את העם משפט צדק: לא תטה משפט לא תפיר פנים ולא תקח שחד כי השחד יעור עיני חכמים ויסלף דברי צדיקים: צדק צדק תרוף למען תחיה וירשית את הארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך: וענו ואמרו ידינו לא שפכו את הדם הזה ועינינו לא ראו: כפר לעמך ישראל אשר פדית יהוה ואל תתן דם נקי בקרב עמך ישראל ונכפר להם הדם: ואמה תבער הדם הנקי מקרבך כי תעשה הישר בעיני יהוה:

כי תצא למלחמה על איביך ונתנו יהוה אלהיך בידך ושבית שבי: וראית בשביה אשת תאר וחשקת בה ולקחת לך לאשה: והבאתה אל תוך ביתך וגלחת את ראשה ועשתה את צפרניה: וזכור את אשר עשה לך עמלק בדרך בצאתכם ממצרים: אשר קרד בדרך ויזנב בך כל הנחשלים אחריך ואמה עיף ויגע ולא ירא אלהים: והיה בהניח יהוה אלהיך לך מכל איביך מסביב בארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך נחלה לרשתה תמחה את זכר עמלק מתחת השמים לא תשכח:

והיה כי תבוא אל הארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך נחלה וירשתה וישבת בה: ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצך אשר יהוה אלהיך נתן לך ושמרת בשנא והלכת אל המקום אשר יבחר יהוה אלהיך לשכן שמו שם: ובאת אל הפה אשר יהיה בימים ההם ואמרת אליו הגדתי היום ליהוה אלהיך כי באתי אל הארץ אשר נשבע יהוה לאבותינו לתת לנו: ותבאו אל המקום הזה ויצא סיחן מלך חשבון ועוג מלך חבשון לקראתנו למלחמה ונכס: ונקה את ארצם ונתנה לנחלה לראובני ולגדי ולחצי שבט המנשי: ושמרתם את דברי הברית הזאת ועשיתם אתם למען תשכילו את כל אשר תעשון:

אתם נצבים היום כלכם לפני יהוה אלהיכם ראשיכם שבטיכם וזקניכם ושטריכם כל איש ישראל: טפכם ושיכם וגרד אשר בקרב מחניך מחטב עצים עד שאב מימך: לעבדך בברית יהוה אלהיך ובאלתו אשר יהוה אלהיך פרת עמך היום: הגדתי לכם היום כי אבד תאבדון לא תאריכו ימים על האדמה אשר אתה עבר את הירדן לבוא שמה לרשתה: העדתי בכם היום את השמים ואת הארץ החיים והמנות נתתי לפניך הברכה והקללה ובחרת בחיים למען תחיה אתה וזרעך: לאהבה את יהוה אלהיך לשמע בקלו ולדבקה בו כי הוא חייך וארץ ימך לשבת על האדמה אשר נשבע יהוה לאבותיך לאברהם ליצחק וליעקב לתת להם:

וילך משה וידבר את הדברים האלה אל כל ישראל: ויאמר אלהם בן מאה ועשרים שנה אנכי היום לא אוכל עוד לצאת ולבוא ויהיה אמר אלי לא תעבר את הירדן הזה: יהוה אלהיך הוא עבר לפניך הוא ושמיד את הגוים האלה מלפניך וירשתם יהושע הוא עבר לפניך פאשר דבר יהוה: הקהילו אלי

את כל זקני שבטיכם ושטריכם ואדברה באזניהם את הדברים האלה ואעידה בם את השמים ואת הארץ: כי ידעתי אחרי מותי כי השחת תשחתון וסרתם מן הדרך אשר צויתי אתכם וקראת אתכם הרעה באחרית הימים כי תעשו את הרע בעיני יהוה להכעיסו במעשה ידיכם: וידבר משה באזני כל קהל ישראל את דברי השירה הזאת עד תמם:

האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי: יערף כמטר לקחי תזל כטל אמרתי כשעירים עלי דשא וכרביבים עלי עשב: פי שם יהוה אקרא הבו גדל לאלהינו: וידבר יהוה אל משה בעצם היום הזה לאמר: עלה אל הר העברים הזה נבו אשר בארץ מואב אשר על פני ירחו וראה את ארץ כנען אשר אני נתן לבני ישראל לאחזה: ומת בהר אשר אתה עלה שמה והאסף אל עמך כאשר מת אהרן אחיד בהר ויאסף אל עמיו: על אשר מעלתם בי בתוך בני ישראל במי מריבת קדש מדבר צן על אשר לא קדשתם אותי בתוך בני ישראל: כי מנגד תראה את הארץ ושמח לא תבוא אל הארץ אשר אני נתן לבני ישראל:

וזאת הברכה אשר ברוך משה איש האלהים את בני ישראל לפני מותו: ויאמר יהוה מסיני בא וזרח משעיר למו הופיע מהר פארן ואתה מרבבת קדש מימינו אש דת למו: אף חבב עמים כל קדשיו בדרך והם תכו לרגלך ישא מדברתיך: ולא קם נביא עוד בישראל כמשה אשר ידעו יהוה פנים אל פנים: לکل האמת והמופתים אשר שלחו יהוה לעשות בארץ מצרים לפרעה ולכל עבדיו ולכל ארצו: ולכל הגיד (הד) החזקה ולכל המורא הגדול אשר עשה משה לעיני כל (כל) ישראל: (יור אינד)

נביאים

ויהי אחרי מות משה עבד יהוה ויאמר יהוה אל יהושע בן נון משרת משה לאמר: משה עבדי מת ועתה קום עבר את הירדן הזה אתה וכל העם וכל העם הזה אל הארץ אשר אנכי נתן להם לבני ישראל: כל מקום אשר תדרוך כף רגלכם בו לכם נתתיו כאשר דברתי אל משה: ויעבד ישראל את יהוה כל ימי יהושע וכל ימי הזקנים אשר האריכו ימים אחרי יהושע ואשר ידעו את כל מעשה יהוה אשר עשה לישראל: ואת עצמות יוסף אשר העלו בני ישראל ממצרים קברו בשכם בחלקת השדה אשר קנה יעקב מאת בני חמור אבי שכם במאה קשיטה ויהיו לבני יוסף לנחלה: ואלעזר בן (בן) אהרן מת ויקברו אתו בגבעת פינחס בנו אשר נתן לו בהר (בר) אפרים: (הי אינד)

ויהי אחרי מות יהושע וישאלו בני ישראל ביהוה לאמר מי יעלה לנו אל הפנעני בתחלה להלחם בו: ויאמר יהוה יהודה יעלה הנה נתתי את הארץ בידו: ויאמר יהודה לשמעון אחיו עלה אתי בגורלי ונלחמה בפנעני והלכתי גם אני אתך בגורלך וילך אתו שמעון: ויעשו בן בני בנימין וישאו נשים למספרם מן המחללות אשר גזלו וילכו וישבו אל נחלתם ויבנו את הערים וישבו בהם: ויתהלכו משם בני ישראל בעת ההיא איש לשבטו ולמשפחתו ויצאו משם איש לנחלתו: בימים ההם (הם) אין מלך בישראל איש הישר בעיניו (בן) יעשה: (ויו דאני)

ויהי איש אחד מן הרמתיים צופים מהר אפרים וישמו אלקנה בן ירחם בן אליהוא בן תחוי בן צוף אפרתי: ולו שתי נשים שם אחת חנה ושם השנית פננה ויהי לפננה ילדים ולחנה אין ילדים: ועלה האיש ההוא מעירו מימים ימימה להשתחוות ולזבח ליהוה צבאות בשלה ושם שני בני עלי חפני ופנחס פננים ליהוה: הכל נתן ארונה המלך למלך ויאמר ארונה אל המלך יהוה אלהיך ירצך: ויאמר המלך אל ארונה לא כי קנו אקנה מאותך במחיר ולא אעלה ליהוה אלהי עלות חנם ויגן דוד את

הגרן ואת הבקר בכסף שקלים חמשים: ויכן שם (שם) דוד מזבח ליהוה ויעל עלות ושלמים ויעתר יהוה לארץ ותעצר המגפה מעל (מל) ישראל: (הי אידן)

והמלך דוד זמן בא בימים ויכסהו בכגדים ולא יחס לו: ויאמרו לו עבדיו יבקשו לאדני המלך נערה כתולה ועמדה לפני המלך ותהי לו סכנת ושכבה בחיקך וחס לאדני המלך: ויבקשו נערה יפה בכל גבול ישראל וימצאו את אבישג השונמית ויבאו אתה למלך: וידבר אתו טבות ויתן את כסאו מעל כסא המלכים אשר אתו בכבל: ושנא את בגדי כלאו ואכל לחם תמיד לפניו כל ימי חייו: וארחתו ארחת (את) תמיד נתנה לו מאת המלך דבר יום ביומו כל ימי (י) חייו: (יוד דנאי)

חזון ישעיהו בן אמוץ אשר חזה על יהודה וירושלים בימי עזיהו יותם אחז ויחזקיהו מלכי יהודה: שמעו שמים והאזיני ארץ כי יהוה דבר בנים גדלתי ורוממתי והם פשעו כי: ידע שור קנהו וחמור אבוס בעליו ישראל לא ידע עמי לא התבונן: כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עשה עמדים לפני נאם יהוה כן יעמד ורעכם ושמכם: והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבוא כל בשר להשתחוות לפני אמר יהוה: ויצאו וראו (ו) בפגרי האנשים הפשעים כי תולעתם לא תמות ואשם לא תכבה והיו דראון לכל (לל) בשר: והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבוא כל בשר להשתחוות לפני אמר יהוה: (יכוין הי דנאי)

דברי ירמיהו בן חלקיהו מן הכהנים אשר בענותו בארץ בנימן: אשר היה דבר יהוה אליו בימי יאשיהו בן אמון מלך יהודה בשלש עשרה שנה למלכו: ויהי בימי יהויקים בן יאשיהו מלך יהודה עד תם עשתי עשרה שנה לצדקניהו בן יאשיהו מלך יהודה עד גלות ירושלים בחדש החמישי: וידבר אתו טבות ויתן את כסאו ממעל לכסא המלכים אשר אתו בכבל: ושנא את בגדי כלאו ואכל לחם לפניו תמיד כל ימי חייו: וארחתו ארחת (את) תמיד נתנה לו מאת מלך בכל דבר יום ביומו עד יום מותו כל ימי (י) חייו: (ויו דיאנ)

ויהי בשלשים שנה ברכיעי בחמשה לחדש ואני בתוך הגולה על נהר כבר נפתחו השמים ואראה מראות אלהים: בחמשה לחדש היא השנה החמישית לגלות המלך יויכין: היה היה דבר יהוה אל יחזקאל בן בוזי הכהן בארץ כשדים על נהר כבר ותהי עלי שם יד יהוה: וארא והנה רוח סערה באה מן הצפון ענן גדול ואש מתלקחת ונגה לו סביב ומתוכה כעין החשמל מתוך האש: ומתוכה דמות ארבע חיות וזה מראיתן דמות אדם להנה: וארבעה פנים לאחת וארבע כנפים לאחת להם: ורגליהם רגל ישרה וכף רגליהם ככף רגל עגל ונציצים כעין נחשת קלל: וידי אדם מתחת כנפיהם על ארבעת רבעיהם ופניהם וכנפיהם לארבעתם: חברת אשה אל אחותה כנפיהם לא יסבו בלכתן איש אל עבר פניו ילכו: ודמות פניהם פני אדם ופני אריה אל הימין לארבעתם ופני שור מהשמאול לארבעתן ופני נשר לארבעתן: ופניהם וכנפיהם פרוות מלמעלה לאיש שפתיים חברות איש ושפתיים מכסות את גויתיהנה: ואיש אל עבר פניו ילכו אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו לא יסבו בלכתן: ודמות החיות מראיהם כגחלי אש בערות כמראה הלפדים היא מתהלכת בין החיות ונגה לאש וימן האש יוצא ברק: והחיות רצוא ושוב כמראה הכזק: וארא החיות והנה אופן אחד בארץ אצל החיות לארבעת פניו: מראה האופנים ומעשיהם כעין תרשיש ודמות אחד לארבעתן ומראיהם ומעשיהם כאשר יהיה האופן בתוך האופן: על ארבעת רבעיהן בלכתם ילכו לא יסבו בלכתן: וגביהן וגבה להם ויראה להם וגבתם מלאת עינים סביב לארבעתן: ובלכת החיות ילכו האופנים אצלם ובהנשא

החיות מעל הארץ ינשאו האופנים: על אשר יהיה שם הרוח ללכת ילכו שמה הרוח ללכת והאופנים ינשאו לעמתם כי רוח החיה באופנים: בלכתם ילכו ובצמדם יצמדו ובהנשואם מעל הארץ ינשאו האופנים לעמתם כי רוח החיה באופנים: ודמות על ראשי החיה רקיע כעין הקרח הנורא נטוי על ראשיהם מלמעלה: ותחת הרקיע כנפיהם ישרות אשה אל אחותה לאיש שמים מכסות להנה ולאיש שמים מכסות להנה את גויתיהם: ואשמע את קול כנפיהם כקול מים רבים כקול שדי בלכתם קול המלה כקול מחנה בצמדם תרפינה כנפיהן: ויהי קול מעל לרקיע אשר על ראשם בצמדם תרפינה כנפיהן: וממעל לרקיע אשר על ראשם כמראה אבן ספיר דמות כסא ועל דמות כסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה: וארא כעין חשמל כמראה אש בית לה סביב ממראה מתניו ולמעלה וממראה מתניו ולמטה ראיתי כמראה אש ונגה לו סביב: כמראה הקשת אשר יהיה בענן ביום הגשם כן מראה הנגה סביב הוא מראה דמות כבוד יהוה ואראה ואפל על פני ואשמע קול מדבר: ותשאני רוח ואשמע אחרי קול רעש גדול ברון כבוד יהוה ממקומו: ופאת נגבה חמש מאות וארבעת אלפים מדה ושערים שלשה שער שמעון אחד שער יששכר אחד שער זבולן אחד: פאת ימה חמש מאות וארבעת אלפים שעריהם שלשה שער גד אחד שער אשר אחד שער נפתלי אחד: סביב שמנה (שה) עשר אלה ושם העיר מים יהוה (יה) שמה: (יכוין הי דינא)

דבר יהוה אשר היה אל הושע בן בארי בימי עזיה יותם אחז וחזקיה מלכי יהודה ובימי ירבעם בן יואש מלך ישראל: תחלת דבר יהוה בהושע ויאמר יהוה אל הושע לך קח אשת זנונים וילדי זנונים כי זנה תזנה הארץ מאחרי יהוה: וילך ויקח את גמר בת דבלים ותהר ותלד לו בן: ויהוה בהיכל קדשו הס מפניו כל הארץ: תפלה לחבקוק הנביא על שגירות: יהוה שמעתי שמעך יראתי יהוה פעלך בקרב שנים חיהו בקרב שנים תודיע ברגו רחם תזכור: אלוה מתימן יבוא וקדוש מהר פארן סלה כסה שמים הודו ותהלתו מלאה הארץ: ונגה כאור תהיה קרנים מידו לו ושם חביון עזה: לפניו ילך דבר ויצא ראש לרגליו: צמד וימדד ארץ ראה ויתר גוים ויתפצצו הררי עד שחו גבעות עולם תליכות עולם לו: תחת און ראיתי אהלי כושן ירגזון יריעות ארץ מדקן: הבנהרים חרה יהוה אם בנהרים אפך אם בים עברתך כי תרפב על סוסיד מרפבתך: ישועה: ערניה תעור קשתך שבעות מטות אמר סלה נהרות תבקע ארץ: ראויך יחילו הרים זרם מים עבר נתן תהום קולו רום ידיהו נשא: שמש ירח צמד זבלה לאור חציך יהלכו לנגה ברק חניתך: בועם תצעד ארץ באף תדוש גוים: יצאת לישיע עמך לישע את משיחך מחצת ראש מבית רשע ערות יסוד עד צנאר סלה: נקבת במטיו ראש פרזיו יסערו להפיצני עליצתם כמו לאכל עני במסתר: דרכת בים סוסיד חמר מים רבים: שמעתי ותרגז בטני לקול צללו שפתי יבוא רקב בעצמי ותחתי ארגו אשר אנוח ליום צרה לעלות לעם יגודנו: כי תאנה לא תפרח ואין יכול בגפנים כחש מעשה זית וישדמות לא עשה אכל גזר ממקלה צאן ואין בקר ברפתים: ואני ביהוה אעלוזה אגילה באלהי ישעי: יהוה (קרי: אלהים) אדני חילי וישם רגלי כאילות ועל במותי ידרכני למנצח בנגינותי: זכרו תורת משה עבדי אשר צויתי אותו בחורב על כל ישראל חקים ומשפטים: הנה אנכי שלח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום יהוה הגדול והנורא: והשיב לב (לב) אבות על בנים ולב בנים על אבותם פן אבוא והפיתי את הארץ (הע) חרם: הנה אנכי שלח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום יהוה הגדול והנורא: (א נאדי)

ויהי בימי שפט השפטים ויהי רעב בארץ וילך איש מבית לחם יהודה לגור בשדי מואב הוא ואשתו ושני בניו: ושם האיש אלימלך ושם אשתו נעמי ושם שני בניו מחלון וכליון אפרתים מבית לחם יהודה ויבאו שדי מואב ויהיו שם: וימת אלימלך איש נעמי ותשארה היא ושני בניה: וישאו להם נשים מאביות שם האחת ערפה ושם השנית רות וישבו שם כעשר שנים: וימתו גם שניהם מחלון וכליון ותשארה האשה משני ילדיה ומאשה: ותקם היא וכלתיה ותשב משדי מואב כי שמעה בשדה מואב כי פקד יהוה את עמו לתת להם לחם: ותצא מן המקום אשר היתה שמה ושתי כלתיה עמה ותלכנה בדרך לשוב אל ארץ יהודה: ותאמר נעמי לשתי כלתיה לכנה שבנה אשה לבית אמה יעש יהוה עמכם חסד כאשר עשיתם עם המתים ועמדי: יתן יהוה לכם ומצאן מנוחה אשה בית אישה ותשק להן ותשאנה קולן ותבכינה: ותאמרנה לה כי אתך נשוב לעמך: ותאמר נעמי שבנה בנתי למה תלכנה עמי העוד לי בנים במעי והיו להם לאנשים: שבנה בנתי לכן כי זקנתי מהיות לאיש כי אמרתי יש לי תקנה גם הייתי הלילה לאיש וגם ילדתי בנים: הלהן תשברנה עד אשר יגדלו הלהן תעגנה לבלתי היות לאיש אל בנתי כי מר לי מאד מכס כי יצאה בי יד יהוה: ותשאנה קולן ותבכינה עוד ותשק ערפה לחמותה ורות דבקה בה: ותאמר הנה שבה ובמתך אל עמה ואל אלהיה שובי אחרי ובמתך: ותאמר רות אל תפגעי בי לעזובך לשוב מאחריך כי אל אשר תלכי אלך ובאשר תליני אלן עמך עמי ואלהיך אלהי: באשר תמותי אמות ושם אקבר כה יעשה יהוה לי וכה יוסיף כי המות יפריד ביני ובינך: ותרא כי מתאמצת היא ללכת אתה ותחדל לדבר אליה: ותלכנה שתיים עד בואנה בית לחם ויהי כבואנה בית לחם ותהם כל העיר עליה ותאמרנה הזאת נעמי: ותאמר אליהן אל תקראנה לי נעמי קראן לי מרא כי המר שדי לי מאד: אני מלאה הלכתי וריקם השיבני יהוה למה תקראנה לי נעמי ויהוה ענה בי ושדי הרע לי: ותשב נעמי ורות המואבית כלתה עמה השבה משדי מואב והמה באו בית לחם בתחלת קציר שערים: ולנעמי מודע לאישה איש גבור חיל ממשפחת אלימלך ושמו בעז: ותאמר רות המואבית אל נעמי אלקה נא השדה ואלקטה בשבילים אחר אשר אמצא חן בעיניו ותאמר לה לכי בתי: ותלך ותבוא ותלקט בשדה אחרי הקוצרים ויקר מקרה חלקת השדה לבעז אשר ממשפחת אלימלך: והנה בעז בא מבית לחם ויאמר לקוצרים יהוה עמכם ויאמרו לו ברכך יהוה: ויאמר בעז לנערו הנצב על הקוצרים למי הנערה הזאת: ויען הנער הנצב על הקוצרים ויאמר נערה מואבית היא השבה עם נעמי משדי מואב: ותאמר אלקטה נא ואספתי בעמרים אחרי הקוצרים ותבוא ותעמוד מאז הבקר ועד עתה זה שבתה הבית מעט: ויאמר בעז אל רות הלא שמעת בתי אל תלכי ללקט בשדה אחר וגם לא תעבורי מזה וכה תדבקין עם נערו: עיניך בשדה אשר יקצרון והלכת אחריהן הלא צויתי את הנערים לבלתי נגעך וצמת והלכת אל הפלים ושתיית מאשר ישאבון הנערים: ותפל על פניה ותשתחו ארצה ותאמר אליו מדוע מצאתי חן בעיניך להפריני ואנכי נכריה: ויען בעז ויאמר לה הגד הגד לי כל אשר עשית את תמותך אחרי מות אישך ותעזבי אביר ואמך וארץ מולדתך ותלכי אל עם אשר לא ידעת תמול שלשום: ושלם יהוה פעלך ותהי משכרתך שלמה מעם יהוה אלהי ישראל אשר באת לחסות תחת כנפיו: ותאמר אמצא חן בעיניך אדני כי נחמתני וכי דברת על לב שפחתך ואנכי לא אהיה כאחת שפחתך: ויאמר לה בעז לעת האכל גשי הלם ואכלת מן הלחם וטבלת פתך בחרמך ותשב מצד הקוצרים ויצבט לה קלי ותאכל ותשבע ותתר: ותקם ללקט ויצו בעז את נערו לאמר גם בין העמרים תלקט ולא תכלימוה: וגם של תשלוי לה מן הצבחים ועזבתם

ולקטתה ולא תגזרו בה: ותלקט בשדה עד הערב ותחבט את אשר לקטתה ויהי כאיפה שערים: ותשא ותבוא העיר ותרא חמותה את אשר לקטתה ותוצא ותתן לה את אשר הותרה משכבה: ותאמר לה חמותה איפה לקטת היום ואנה עשית יהי מכירך ברוך ותגד לחמותה את אשר עשתה עמו ותאמר שם האיש אשר עשיתי עמו היום בעו: ותאמר נעמי לכלתה ברוך הוא ליהוה אשר לא עזב חסדו את החיים ואת המתים, ותאמר לה נעמי קרוב לנו האיש מגאלנו הוא: ותאמר רות המואביה גם כי אמר אלי עם הנערים אשר לי תדבקין עד אם פלו את כל הקציר אשר לי: ותאמר נעמי אל רות כלתה טוב בתי כי תצאי עם נערותיו ולא יפגעו בך בשדה אחר: ותדבק בנערות בעו ללקט עד כלות קציר השערים וקציר החטים ותשב את חמותה: ותאמר לה נעמי חמותה בתי הלא אבקש לך מנוח אשר ייטב לך: ועתה הלא בעו מדעתנו אשר היית את נערותיו הנה הוא זרה את גרן השערים הלילה: ורחצת וסכת ושממת שמלתך עליך ויבדת הגרן אל תנדעי לאיש עד פלתו לאכל ולשתות: ויהי בשכבו וידעת את המקום אשר ישכב שם ובאת וגלית מרגלתיו ושכבת, והוא יגיד לך את אשר תעשין: ותאמר אליה כל אשר תאמרי אלי (קרי ולא כתיב) אעשה: ותגד הגרן ותעש ככל אשר צוהה חמותה: ויאכל בעו וישת וייטב לבו ויבא לשכב בקצה הערמה ותבא בלט ותגל מרגלתיו ותשכב: ויהי בחצי הלילה ויתרד האיש וילפת והנה אשה שכבת מרגלתיו: ויאמר מי את ותאמר אנכי רות אמתך ופרשתי כנפך על אמתך כי גאל אתה: ויאמר ברוכה את ליהוה בתי היטבת חסדך האחרון מן הראשון לבלתי לכת אחרי הבחורים אם דל ואם עשיר: ועתה בתי אל תיראי כל אשר תאמרי אעשה לך כי יודע כל שער עמי כי אשת חיל את: ועתה כי אמנם כי גאל אנכי וגם יש גאל קרוב ממני: ליני הלילה והיה בבקר אם יגאלך טוב יגאל ואם לא יחפץ לגאלך ויגאלתיך אנכי חי יהוה שכבי עד הבקר: ותשכב מרגלותו עד הבקר ותקם בטרם יפיר איש את רעהו ויאמר אל יודע כי באה האשה הגרן: ויאמר הבי מטפחת אשר עליך ואחזי בה ותאחז בה וימד שש שערים וישת עליה ויבא העיר: ותבוא אל חמותה ותאמר מי את בתי ותגד לה את כל אשר עשה לה האיש: ותאמר שש השערים האלה נתן לי כי אמר אלי (קרי ולא כתיב) אל תבואי ריקם אל חמותך: ותאמר שבי בתי עד אשר תדעין איד: פל דבר כי לא ישקט האיש כי אם פלה הדבר היום: ובעו עליה השער וישב שם והנה הגאל עבר אשר דבר בעו ויאמר סורה שבה פה פלני אלמני ויסר וישב: ויקח עשרה אנשים מזקני העיר ויאמר שבו פה וישבו: ויאמר לגאל חלקת השדה אשר לאחינו לאלימלך מכרה נעמי השבה משדה מואב: ואני אמרתי אגלה אונך לאמר קנה נגד הישבים ונגד זקני עמי אם תגאל גאל ואם לא יגאל הגידה לי ואדעה כי אין זולתך לגאול ואנכי אחריך, ויאמר אנכי אגאל: ויאמר בעו ביום קנותך השדה מיד נעמי ומאת רות המואביה אשת חמת קנית להקים שם חמת על נחלתו: ויאמר הגאל לא אוכל לגאל לי פן אשחית את נחלתי גאל לך אתה את גאלתי כי לא אוכל לגאל: וזאת לפנים בישראל על הגאולה ועל התמורה לקים כל דבר שלף איש נעלו ונתן לרעהו וזאת התעודה בישראל: ויאמר הגאל לבעו קנה לך וישלף נעלו: ויאמר בעו לזקנים וכל העם עדים אתם היום כי קניתי את כל אשר לאלימלך ואת כל אשר לכליון ומחלוז מיד נעמי: וגם את רות המואביה אשת מחלוז קניתי לי לאשה להקים שם חמת על נחלתו ולא יכרת שם חמת מעם אחיו ומשער מקומו עדים אתם היום: ויאמרו כל העם אשר בשער והזקנים עדים: ותן יהוה את האשה הבאה אל ביתך כרחל וכלאה אשר בנו שתייהם את בית ישראל ועשה חיל באפרתה וקרא שם בבית לחם: ויהי

ביתך בבית פרוץ אשר ילדה תמר ליהודה מן הנרע אשר יתן יהוה לך מן הנערה הזאת: ויבא בעצו את רות ותהי לו לאשה ויבא אליה ויתן יהוה לה הריון ותלד בן: ותאמרנה הנשים אל נעמי ברוך יהוה אשר לא השבית לך גאל היום ויבא שמו בישראל: והיה לך למשיב נפש וילכלכל את שיבתך, כי כלתך אשר אהבתך ילדתו אשר היא טובה לך משבעה בנים: ותקח נעמי את הילד ותשתהו בחיקה ותהי לו לאמנת: ותקראנה לו השכנות שם לאמר ילד בן לנעמי ותקראנה שמו עובד הוא אבי ישי אבי דוד: ואלה תולדות פרוץ פרוץ הוליד את חצרון: וחצרון הוליד את רם ורם הוליד את עמינדב: ועמינדב הוליד את נחשון ונחשון הוליד את שלמה: ושלמון הוליד את בעז ובעז הוליד את עובד: ועבד הוליד (הד) את ישי וישי הוליד את (את) דוד: (ה נאיד)

אשרי האיש אשר לא הלך בפעצת רשעים ובדרך חסאים לא עמד ובמושב לצים לא ישב: כי אם בתורת יהוה חפצו ובתורתו יגה יומם ולילה: והיה כעץ שתול על פלגי מים אשר פרו יתן בעתו ועלהו לא יבול וכל אשר יעשה יצליח: לא בן הרשעים כי אם כמז אשר תדפנו רוח: על בן לא יקמו רשעים במשפט וחסאים בעדת צדיקים: כי יודע יהוה דרך צדיקים ודרך רשעים תאבד: הללויה הללו אל בקדשו הללויה ברקיע עזו: הללויה בגבורתיו הללויה קרב גדלו: הללויה בתקע שופר הללויה בגבל וכנור: הללויה בתף ומחול הללויה במנים ועגב: הללויה בצלצלי שמע הללויה בצלצלי תרועה: כל הנשמה (הה) תהלל יה (יה) הללויה: (י נדיא)

איש היה בארץ עוז איוב שמו והיה האיש ההוא תם וישר וירא אלהים וסר מעד: ויולדו לו שבעה בנים ושלש בנות: ויהי מקנהו שבעת אלפי צאן ושלש אלפי גמלים וחמש מאות צמדים בקר וחמש מאות אתונות ועבדה רבה מאד ויהי האיש ההוא גדול מכל בני קדם: ולא נמצא נשים פות כבנות איוב בכל הארץ ויתן להם אביהם נחלה בתוך אחיהם: ויחי איוב אחר זאת מאה וארבעים שנה ויראה את בניו ואת בניו ארבעה דורות: וימת איוב (אב) זקן וישבע (נצ) ימים: (ה נדיא)

משלי שלמה בן דוד מלך ישראל: לדעת חכמה ומוסר להבין אמרי בינה: לקחת מוסר השכל צדק ומשפט ומישרים: אשת חיל מי ימצא ורחק מפנינים מכרה: בטח בה לב בעלה ושלל לא יחסר: גמלתהו טוב ולא רע כל ימי חייה: דרשה צמר ופשתים ותעש בחפץ כפיה: היתה כגניות סוחר ממרחק תביא לחמה: ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וחק לנערותיה: זממה שדה ותקחהו מפרי כפיה נטעה פרם: חגרה בעוז מתניה ותאמץ זרעותיה: טעמה כי טוב סתרה לא יכבה בלילה גרה: ידיה שלחה בכישור וכפיה תמכו פלך: כפה פרושה לעני וידיה שלחה לאביון: לא תירא לביתה משלג כי כל ביתה לבש שנים: מרובדים עשתה לה שש וארגמן לבישה: נודע בשערים בעלה בשבתו עם זקני ארץ: סדין עשתה ותמכר וחגור נתנה לנעני: עז והדר לבושה ותשחק ליום אחרון: פיה פתחה בחכמה ותורת חסד על לשונה: צופיה הליכות ביתה ולחם עצלות לא תאכל: קמו בניה ויאשרוה בעלה ויהללה: רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כלנה: שקר חסן והכל היפי אשה יראת יהוה היא תתהלל: תנו לה (לה) מפרי ידיה ויהללוה בשערים (בס) מעשיה: (א ניאד)

דברי קהלת בן דוד מלך בירושלים: הבל הבלים אמר קהלת הבל הבלים הפל הבל: מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמל תחת השמש: ויתר מהמה בני ההנה עשות ספרים הרבה אין קץ ולהנה הרבה יגעת בשור: סוף דבר הכל נשמע את האלהים ירא ואת מצותיו שמור כי זה כל האדם: כי את (את) כל מעשה האלהים יבא במשפט על כל נעלם אם טוב ואם (וס) רע: סוף דבר הפל נשמע את האלהים

יִרְא וְאֵת מִצְוֹתָיו שְׁמֹר כִּי זֶה כָּל הָאָדָם: (ה נידא)

שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לְשִׁלְמָה: יִשְׁקֵנִי מְנַשִּׁיקוֹת פִּיהוּ כִּי טוֹבִים דְּדִיךְ מִיָּין: לְרִיחַ שְׁמִנֶיךָ טוֹבִים שְׁמֵן תוֹרֵק שְׁמֶךְ עַל פֶּן עֲלָמוֹת אֶהְבּוּךָ: כְּרָמִי שְׁלִי לִפְנֵי הָאֵלֶּף לָךְ שְׁלָמָה וּמֵאֲתָיִים לְנִטְרִים אֵת פְּרִי: הַיֹּשֶׁבֶת בְּגָנִים חֲבָרִים מְקַשְׁבִּים לְקוֹלֶךָ הַשְּׁמִיעֵנִי: בְּרַח דּוּדִי (דג) וְדָמָה לָךְ לְצִבִּי אוֹ לְעֶפֶר הָאֲזִילִים עַל הָרִי (הג) בְּשָׁמִים: (י יאדנ)

אִיכָה יִשְׁכָּה בְּדָד הָעִיר רַבָּתִי עִם הַיְּתָה כְּאֶלְמָנָה רַבָּתִי בְּגוֹיִם שְׂרָתִי בְּמִדִּינוֹת הַיְּתָה לָמָס: בָּכוּ תַבְכָּה בְּלִילָה וְדַמְעָתָה עַל לַחֲוָה אֵין לָהּ מִנְחָם מִכָּל אֶהְבִּיָּה כָּל רַעִיָּה בְּגָדוּ בָּהּ הָיוּ לָהּ לֹא־יָבִים: גָּלְתָה יְהוּדָה מֵעֵנִי וּמֵרַב עֲבָדָה הִיא יִשְׁכָּה בְּגוֹיִם לֹא מִצָּאָה מְנוּחַ כָּל דְּרָפָיָה הַשִּׁיגוּיָה בֵּין הַמִּצְרִים: לָמָּה לְנִצַּח תִּשְׁכַּחֲנוּ תַעֲזֹבֲנוּ לְאֶרֶץ יָמִים: הַשִּׁיבֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְנִשְׁוֹכָה חֲדָשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם: כִּי אִם (אס) מָאָס מֵאֲסִתָּנוּ קִצְפָּת עֲלֵינוּ עַד (עג) מָאָד: הַשִּׁיבֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְנִשְׁוֹכָה חֲדָשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם: (ה יאנר)

בְּשָׁנָה שְׁלוֹשׁ לְמַלְכוּת יְהוֹשִׁיָּה מֶלֶךְ יְהוּדָה בָּא נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל יְרוּשָׁלַּיִם וַיֹּצֵר עָלֶיהָ: וַיִּתֵּן אֲדָנִי בְּיָדוֹ אֵת יְהוֹשִׁיָּה מֶלֶךְ יְהוּדָה וּמִקְצֵת כָּלִי בֵּית הָאֱלֹהִים וַיְבִיאֵם אֶרֶץ שַׁנְעָר בֵּית אֱלֹהֵיו וְאֵת הַכִּלִּים הַבִּיא בֵּית אוֹצֵר אֱלֹהֵיו: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאַשְׁפָּנָיו רַב סְרִיסֵי לְהַבִּיא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִזֶּרַע הַמְּלוּכָה וּמִן הַפְּרִתָּמִים: וּמֵעַתָּה הוֹסֵר הַתְּמִיד וְלִתַּת שְׁקוּץ שְׁמֵם יָמִים אֶלְךָ מֵאֲתָיִים וְתַשְׁעִים: אֲשֶׁרִי הַמְּחַכָּה וַיַּגִּיעַ לְיָמִים אֶלְךָ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וַחֲמִשָּׁה: וְאֵתָה לָךְ (לד) לֶקֶץ וְתִנּוּחַ וְתַעֲמֵד לְגִרְלָךְ לֶקֶץ (לג) הַיָּמִין: (א יאנר)

וַיְהִי בַיּוֹם אַחֲשָׁרוֹשׁ הוּא אַחֲשָׁרוֹשׁ הַמֶּלֶךְ מֵהַדּוּ וְעַד כּוֹשׁ שָׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה: בַּיּוֹם הַהוּם כְּשֶׁבֶת | הַמֶּלֶךְ אַחֲשָׁרוֹשׁ עַל כֶּסֶף מַלְכוּתוֹ אֲשֶׁר בְּשׁוֹשׁן הַבִּירָה: בְּשָׁנָה שְׁלוֹשׁ לְמַלְכוֹ עָשָׂה מִשְׁתֵּה לְכָל שָׂרָיו וְעַבְדָּיו חֵיל | פָּרַס וּמְדֵי הַפְּרִתָּמִים וְשָׂרֵי הַמְּדִינוֹת לִפְנָיו: וַיֵּשֶׁם הַמֶּלֶךְ אַחֲשָׁרוֹשׁ מִסַּע הָאֶרֶץ וְאֵי הַיָּם: וְכָל מַעֲשֵׂה תִקְפוֹ וּגְבוּרָתוֹ וּפְרִשַׁת גְּדֻלַּת מְרָדְכִי אֲשֶׁר גִּדְּלוֹ הַמֶּלֶךְ הַלֵּוֹא הֵם כְּתוּבִים עַל סֵפֶר דְּבָרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי מְדִי וּפָרַס: כִּי מְרָדְכִי (מג) הַיְּהוּדִי מִשְׁנָה לְמֶלֶךְ אַחֲשָׁרוֹשׁ וּגְדוֹל לַיְּהוּדִים וְרָצוּי לֹרֵב אֲחִיו דָּרָשׁ טוֹב לְעֵמּוֹ וְדָבָר שְׁלוֹם לְכָל (לל) זֶרַעוֹ: (ה יאנר)

וּבְשָׁנָה אַחַת לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס לְכָלוֹת דְּבַר יְהוָה מִפִּי יְרֵמְיָה הָעִיר יְהוָה אֵת רוּחַ כְּרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס וַיַּעֲבֹר קוֹל בְּכָל מַלְכוּתוֹ וְגַם בְּמִקְתָּב לְאֶמֶר: כֹּה אָמַר כְּרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס כָּל מַמְלָכוֹת הָאֶרֶץ נָתַן לִי יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְהוּא פָקַד עָלַי לְבָנוֹת לוֹ בֵּית בִּירוּשָׁלַּיִם אֲשֶׁר בִּיהוּדָה: מִי בָכָם מִכָּל עַמּוֹ יְהִי אֱלֹהֵיו עֲמּוֹ וַיַּעַל לִירוּשָׁלַּיִם אֲשֶׁר בִּיהוּדָה וַיִּבֶן אֵת בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוּא הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַּיִם: זָכְרָה לָהֶם אֱלֹהֵי עַל גְּאֻלֵּי הַכְּהֵנָה וּבְרִית הַכְּהֵנָה וְהַלְוִיִּם: וְטַהֲרִיתִם מִכָּל נֶכֶר וְאַעֲמִידָה מִשְׁמֹרֶת לַכְּהֵנִים וְלַלְוִיִּם אִישׁ בְּמִלְאָתוֹ: וּלְקַרְבֵּן הַעֲצִים (הס) בְּעִתִּים מְזֻמָּנוֹת וּלְבַכּוֹרִים זָכְרָה לִי אֱלֹהֵי (אז) לְטוֹכָה: (י יאנר)

אָדָם שֵׁת אָנוּשׁ: קִינָן מִהֶלְאֵל יָרַד: חֲנוּךְ מִתּוֹשֶׁלַח לָמָּה: לְמִלְאוֹת דְּבַר יְהוָה בְּפִי יְרֵמְיָה עַד רָצָתָה הָאֶרֶץ אֵת שְׁבֹתוֹתֶיהָ כָּל יְמֵי הַשָּׁמָה שְׁבֹתָה לְמִלְאוֹת שְׁבָעִים שָׁנָה: וּבְשָׁנָה אַחַת לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס לְכָלוֹת דְּבַר יְהוָה בְּפִי יְרֵמְיָה הָעִיר יְהוָה אֵת רוּחַ כְּרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס וַיַּעֲבֹר קוֹל בְּכָל מַלְכוּתוֹ וְגַם בְּמִקְתָּב לְאֶמֶר: כֹּה אָמַר (אך) כְּרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס כָּל מַמְלָכוֹת הָאֶרֶץ נָתַן לִי יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְהוּא פָקַד עָלַי לְבָנוֹת לוֹ בֵּית בִּירוּשָׁלַּיִם אֲשֶׁר בִּיהוּדָה מִי בָכָם מִכָּל עַמּוֹ יְהוָה אֱלֹהֵיו עַמּוֹ (עז) וַיַּעַל: (הי יאנר)

משניות ליל שבועות:**מסכת ברכות**

מאימתי קורין את שמע בערבית. משעה שהפנהנים נכנסים לאכל בתרומתן, עד סוף האשמורה הראשונה, דברי רבי אליעזר. וחכמים אומרים, עד חצות. רבן גמליאל אומר, עד שיעלה עמוד השחר. מעשה שבאו בניו מבית המשתה, אמרו לו, לא קרינו את שמע. אמר להם, אם לא עלה עמוד השחר, חייבין אתם לקרות. ולא זו בלבד, אלא כל מה שאמרו חכמים עד חצות, מצותן עד שיעלה עמוד השחר. הקטר תלבים ואברים, מצותן עד שיעלה עמוד השחר. וכל הנאכלין ליום אחד, מצותן עד שיעלה עמוד השחר. אם כן, למה אמרו חכמים עד חצות, כדי להרחיק את האדם מן העבירה: חייב אדם לברך על הרעה קשם שהוא מברך על הטובה, שנאמר וְאֶהְיֶה בְּכֶל לְבָרְךָ וּבְכֶל נַפְשְׁךָ וּבְכֶל מַאֲדְךָ. בְּכֶל לְבָרְךָ, בשני יצריך, ביצר טוב וביצר רע. ובכל נפשך, אפלו הוא נוטל את נפשך. ובכל מאדך, בכל ממונך. דבר אחר בכל מאדך, בכל מדה ומדה שהוא מודד לך הוי מודה לו במאד מאד. לא יקל אדם את ראשו כנגד שער המזרח, שהוא מכון כנגד בית קדשי הקדשים. לא יכנס להר הבית במקלו, ובמנעלו, ובפנדתו, ובאבק שעל רגליו, ולא יעשנו קפנדרא, ויריקה מקל וחמר. כל חותמי ברכות שהיו במקדש, היו אומרים מן העולם. משקלקלו המינין, ואמרו, אין עולם אלא אחד, התקינו שיהיו אומרים, מן העולם ועד העולם. והתקינו, שיהא אדם שואל את שלום חברו בשם, שנאמר והנה בעז בא מבית להם, ויאמר לקוצרים יי עמכם, ויאמרו לו, לברכה יי. ואומר יי עמך גבור החיל. ואומר אל תבזו פי זקנה אפך. ואומר עת לעשות ליי הפרו תורתך. רבי נתן אומר, הפרו תורתך עת לעשות ליי:

מסכת פאה

אלו דברים שאין להם שעור. הפאה, והבכורים, והראיון, וגמילות חסדים, ותלמוד תורה. אלו דברים שאדם אוכל פרותיהן בעולם הזה והקורן קיימת לו לעולם הבא. כבוד אב ואם, וגמילות חסדים, והבאת שלום בין אדם לחברו ותלמוד תורה כנגד כלם: מי שיש לו חמשים זוז והוא נושא ונותן בהם, הרי זה לא יטל. וכל מי שאינו צריך לטל ונוטל, אינו נפטר מן העולם עד שיצטרף לבריות. וכל מי שצריך לטל ואינו נוטל, אינו מת מן הזקנה, עד שיפרנס אחרים משלו, ועליו הכתוב אומר ברוך הגבר אשר יבטח ביי והיה יי מבטחו. וכן דין שדן דין אמת לאמתו. וכל מי שאינו לא חגר, ולא סומא, ולא פסח, ועושה עצמו כאחד מהם, אינו מת מן הזקנה עד שיהיה כאחד מהם, שנאמר ודרש רעה תבואנו, ונאמר צדק צדק תרדף. וכל דין שלוקח שחד ומטה את הדין, אינו מת מן הזקנה עד שיעניו כהות, שנאמר ושחד לא תקח כי השחד יעור פקחים:

מסכת דמאי

הקלין שבדמאי, השיתין, והרימין והענרדין, ויבנות שוח, ויבנות שקמה, ונובלות התמרה, והגפנין, והנצפה. וביהודה, האוג, והחמץ שביהודה, והכספר. רבי יהודה אומר, כל השיתין פטורין, חוץ משל דופרה. כל הרימין פטורין, חוץ מרימי שקמונה. כל בנות שקמה פטורות, חוץ מן המסטפות: מי שהיו לו עשר שורות של עשר עשר כדי יין, ואמר, שורה החיצונה אחת מעשר, ואין ידוע איזו

היא, נוטל שתי חביות לוקסן. חצי שורה החיצונה אחת מעשר, ואין ידוע איזו היא, נוטל ארבע חביות מארבע זויות. שורה אחת מעשר, ואין ידוע איזו היא, נוטל שורה אחת לוקסן. חצי שורה אחת מעשר, ואין ידוע איזו היא, נוטל שתי שורות לוקסן. חבית אחת מעשר, ואין ידוע איזו היא, נוטל מכל חבית וחבית:

מסכת כלאים

החטים והזוגין אינם פלאים זה בזה. השעורים ושבלת שועל, הפסמין והשיפון, הפול והספיר, הפרקדן והטפח, ופול הלבן והשעועית, אינם פלאים זה בזה: אותות הגרדין ואותות הכובסים, אסורות משום פלאים. התוכף תכיפה אחת, אינה חבור, ואין בה משום פלאים, והשומטה בשבת, פטור. עשה שני ראשיה לצד אחד, חבור, ויש בה משום פלאים, והשומטה בשבת, חיב. רבי יהודה אומר, עד שי'שלש. השק והקפה מצטרפין לפלאים:

מסכת שביעית

עד אימתי חורשין בשדה האילן ערב שביעית. בית שמאי אומרים, כל זמן שהוא יפה לפרי. ובית הלל אומרים, עד העצרת. וקורבין דברי אלו להיות כדברי אלו: המחזיר חוב בשביעית, רוח חכמים נוחה הימנו. הלזה מן הגר שנתגירו בניו עמו, לא יחזיר לבניו. ואם החזיר, רוח חכמים נוחה הימנו. כל המטלטלין, נקנין במשיכה. וכל המקנים את דברו, רוח חכמים נוחה הימנו:

מסכת תרומות

חמשה, לא יתרמו, ואם תרמו, אין תרומתן תרומה. החרש, והשוטה, והקטן, והתורם את שאינו שלו. נכרי שתרם את של ישראל, אפלו ברשות, אין תרומתו תרומה: מדליקין שמן שרפה בבתי כנסיות, ובבתי מדרשות, ובמבואות האפלין, ועל גבי החולין ברשות פהן. בת ישראל שנשאת לפהן, והיא למודה אצל אביה, אביה מדליק ברשותה. מדליקין בבית המשטה, אבל לא בבית האכל. דברי רבי יהודה. ורבי יוסי אומר, בבית האכל, אבל לא בבית המשטה. רבי מאיר אוסר כאן וכאן. רבי שמעון מתיר כאן וכאן:

מסכת מעשרות

כלל אמרו במעשרות, כל שהוא אכל, ונשמר, וגדוליו מן הארץ, חיב במעשרות. ועוד כלל אחר אמרו, כל שתחתו אכל וסופו אכל, אף על פי שהוא שומרו להוסיף אכל, חיב קטן וגדול. וכל שאין תחתו אכל, אבל סופו אכל, אינו חיב עד שיעשה אכל: שום בעל בכי, ובצל של רכפא, וגריסין הקילקין, והעדרים המצריות, רבי מאיר אומר, אף הקרקס, רבי יוסי אומר אף הקוטנים, פטורים מן המעשרות, ונלקחין מכל אדם בשביעית. זרע לוף העליון, זרע פרשים, זרע בצלים, זרע לפת וצנונות, ושאר זרעוני גנה שאינן נאכלים, פטורים מן המעשרות, ונלקחין מכל אדם בשביעית, שאף על פי שאביהן תרומה, הרי אלו יאכלו:

מסכת מעשר שני

מעשר שני, אין מוכרין אותו, ואין ממשכנין אותו, ואין מחליפין אותו, ולא שוקלין כנגדו. ולא יאמר אדם לחברו בירושלים, הילף יין ותן לי שמן. וכן שאר כל הפרות. אבל נותנין זה לזה מתנת חנם: יוחנן פהן גדול העביר הודית המעשר. אף הוא בטל את המעוררים, ואת הנוקפים. ועד ימיו היה פטיש מכה בירושלים, ובימיו אין אדם צריך לשאול על הדמאי:

מסכת חלה

חמשה דברים חביבין בחלה, החטים והשעורים והבסמין ושבלת שועל ושיפון. הרי אלו חביבין בחלה, ומצטרפין זה עם זה, ואסורין בחדש מלפני הפסח, ומלקצור מלפני העמר. ואם השרישו קדם לעמר, העמר מתיירן. ואם לאו, אסורין עד שיבוא העמר הבא: בן אנטיוס העלה בכורות מבבל, ולא קבלו ממנו. יוסף הכהן הביא בכורי יין ושמן, ולא קבלו ממנו. אף הוא העלה בכוריו ובכניו ביתו, לעשות פסח קטן בירושלים, והחזירוהו, שלא יקבע הדבר חובה. אריסטון הביא בכוריו מאפמא וקבלו ממנו, מפני שאמר, הקונה בסוריא, קונה בפרור שבירושלים:

מסכת ערלה

הנוטע לסג ולקורות, פטור מן הערלה. רבי יוסי אומר, אפלו אמר הפנימי למאכל ולהחיצון לסג, הפנימי חביב, ולהחיצון פטור: ספק ערלה, בארץ ישראל אסור, ובסוריא מתיר, ובחוצה לארץ יורד ולוקח, ובלבד שלא יראנו לוקט. כרם נטוע ירק, וירק נמכר חוצה לו, בארץ ישראל אסור, ובסוריא מתיר, ובחוצה לארץ יורד ולוקט, ובלבד שלא ילקוט ביד. החדש, אסור מן התורה בכל מקום. והערלה, הלכה. והפלאים, מדברי סופרים:

מסכת בכורים

יש מביאין בכורים וקורין, מביאין ולא קורין, ויש שאינן מביאין. אלו שאינן מביאין, הנוטע לתוף שלו והכריף לתוף של יחיד או של רבים, וכן המכריף מתוף של יחיד או מתוף של רבים לתוף שלו. הנוטע לתוף שלו והכריף לתוף שלו, ודרך היחיד ודרך הרבים באמצע, הרי זה אינו מביא. רבי יהודה אומר, כזה מביא: פיצד אינו שזה לאנשים ונשים, אן שורפין תרומה על טמאת זיבתו, ואין חביבין עליו על ביאת מקדש, לא כאנשים ונשים. ואין נמכר בעבד עברי, לא כאנשים ולא כנשים. ואינו נעדר לא כאנשים ולא כנשים ואם אמר, הריני נזיר שזה לא איש ולא אשה, נזיר. רבי יוסי אומר, אנדרוגינוס בריה בפני עצמה הוא, ולא יכלו חכמים להקריע עליו אם הוא איש או אשה. אבל טומטום אינו כן, פעמים שהוא איש, פעמים שהוא אשה:

מסכת שבת

יציאות השבת שתיים שהן ארבע בפנים, ושתיים שהן ארבע בחוץ. פיצד. העני עומד בחוץ ובעל הבית בפנים, פשט העני את ידו לפנים ונתן לתוף ידו של בעל הבית, או שנטל מתוכה והוציא, העני חביב ובעל הבית פטור. פשט בעל הבית את ידו לחוץ ונתן לתוף ידו של עני, או שנטל מתוכה והכניס, בעל הבית חביב והעני פטור. פשט העני את ידו לפנים ונטל בעל הבית מתוכה, או שנתן לתוכה והוציא, שניהם פטורין. פשט בעל הבית את ידו לחוץ ונטל העני מתוכה, או שנתן לתוכה והכניס, שניהם פטורין: מפירין גדרים בשבת, ונשאלין לדברים שהן לצרף השבת. פוקקין את המאור, ומודדין את המטלית ואת המקנה. ומעשה בימי אביו של רבי צדוק ובימי אבא שאול בן בטנית, שפסקו את המאור בטפית, וקשרו את המקנה בגמי לידע אם יש בגיגית פותח טפח אם לאו. ומדבריהן למדנו, שפוקקין ומודדין וקושרין בשבת:

מסכת עירובין

מבוי שהוא גבוה למעלה מעשרים אמה, ימעט. רבי יהודה אומר, אינו צריך. והרחב מעשר אמות, ימעט. ואם יש לו צורת הפתח, אף על פי שהוא רחב מעשר אמות, אין צריך למעט: שרץ שנמצא

במקדש, כהן מוציאו בהמנו, שלא לשהות את הטמאה, דברי רבי יוחנן בן ברוקא. רבי יהודה אומר, בצבת של עץ, שלא לרבות את הטמאה. מהיכן מוציאים אותו, מן ההיכל ומן האולם ומבין האולם ולמזבח, דברי רבי שמעון בן ננס. רבי עקיבא אומר, מקום שחייבין על זדונו כרת ועל שגגתו חטאת, משם מוציאים אותו, ושאר כל המקומות כופין עליו פסכתו. רבי שמעון אומר, מקום שהתירו לך חכמים, משלך נתנו לך, שלא התירו לך אלא משום שבות:

מסכת פסחים

אור לארבעה עשר, בודקין את החמץ לאור הנר. כל מקום שאין מכניסין בו חמץ אין צריך בדיקה. ולמה אמרו שתי שורות במרתף, מקום שמכניסין בו חמץ. בית שמאי אומרים, שתי שורות על פני כל המרתף. ובית הלל אומרים, שתי שורות החיצונות שהן העליונות: הפסח אחר חצות, מטמא את הידים. הפגול והנוטר, מטמאין את הידים. בדרך ברפת הפסח פטר את של זבח. בדרך את של זבח, לא פטר את של פסח, דברי רבי שמעאל. רבי עקיבא אומר, לא זו פוטרת זו, ולא זו פוטרת זו:

מסכת חגיגה

הכל חייבין בראיה, חוץ מחרש, שוטה וקטן, וטמאים, ואנדרוגינוס, ונשים, ועבדים שאינם משחררים, החגר, והסומא, והחולה, והזקן, ומי שאינו יכול לעלות בגגליו. איזהו קטן, כל שאינו יכול לרפוב על כתפיו של אביו ולעלות מירושלים להר הבית, דברי בית שמאי. ובית הלל אומרים, כל שאינו יכול לאחוז בידו של אביו ולעלות מירושלים להר הבית, שנאמר, שלש רגלים: כיצד מעבירים על טהרת העזרה, מטבילין את הכלים שהיו במקדש, ואומרים להם, הזהרו שלא תגעו בשלחן (ובמנורה) ותטמאוהו. כל הכלים שהיו במקדש, יש להם שניים ושלישים, שאם נטמאו הראשונים, הביאו שניים תחתיהן. כל הכלים שהיו במקדש, טעונין טבילה, חוץ ממזבח הזהב ומזבח הנחשת, מפני שהן פקקע, דברי רבי אליעזר. וחכמים אומרים, מפני שהן מצפין:

מסכת ביצה

ביצה שנוקדה ביום טוב, בית שמאי אומרים, תאכל. ובית הלל אומרים, לא תאכל. בית שמאי אומרים, שאור בכזית וחמץ בככזית. ובית הלל אומרים, זה וזה בכזית: מי שזמן אצלו ארבעים, לא יוליכו בידם מנות, אלא אם כן זכה להם מנותיהם מערב יום טוב. אין משקין ושוחטין את המדבריות, אבל משקין ושוחטין את הביתות. אלוהן הביתות, הלנות בעיר. מדבריות, הלנות באפר:

מסכת מועד קטן

משקין בית השלחין במועד ובשביעית, בין ממעין שיצא בתחלה, בין ממעין שלא יצא בתחלה. אבל אין משקין לא ממי הגשמים ולא ממי הקילון. ואין עושין עוגיות לגפנים: בראשי חודשים, בחנכה ובפורים, מענות ומטפחות, בזה ובה (אבל) לא מקוננות. נקבר המת, לא מענות ולא מטפחות. איזהו ענוי, שפלן עונות אחרת. קינה, שאחת מדברת וכלן עונות אחריה, שנאמר, ולמדה בנתיכם נהי, ואשה רעוה קינה. אבל לעתיד לבוא הוא אומר, בלע המות לנצח, ומתה אדני יהוה דמעה מעל כל פנים וגו':

מסכת ראש השנה

ארבעה ראשי שנים הם. באחד בניסן ראש השנה למלכים ולרגלים. באחד באילול ראש השנה למעשר בהמה. רבי אלעזר ורבי שמעון אומרים, באחד בתשרי. באחד בתשרי ראש השנה לשנים

וְלִשְׁמִטִּין וְלִיּוֹבְלוֹת, לְנִטְיָעָה וְלִיְרָקוֹת. בְּאַחַד בְּשָׁבָט, רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְאֵילָן, כְּדַבְּרֵי בֵּית שְׁמַאי. בֵּית הַלֵּל אוֹמְרִים, בְּחֻמְשָׁה עֶשֶׂר בּוֹ: סֵדֶר תְּקִיעוֹת, שְׁלֹשׁ, שְׁלֹשׁ שְׁלֹשׁ. שְׁעוֹר תְּקִיעָה כְּשֶׁלֶשׁ תְּרוּעוֹת. שְׁעוֹר תְּרוּעָה כְּשֶׁלֶשׁ יְכּוּבוֹת. תִּקְעַת בְּרֵאשׁוֹנָה, וּמִשָּׁף בְּשִׁנְיָה כְּשִׁתִּים, אֵין בִּידוֹ אֵלָּא אַחַת. מִי שֶׁבִּרְךָ וְאַחֵר כָּף נִתְמַנָּה לוֹ שׁוֹפָר, תּוֹקַע וּמְרִיעַ וְתוֹקַע שְׁלֹשׁ פְּעָמִים. כָּשֶׁם שֶׁשְּׁלִיחַ צָבוּר חֵיב, כָּף כָּל יָחִיד וְיָחִיד חֵיב. רַבֵּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר, שְׁלִיחַ צָבוּר מוֹצִיא אֶת הָרַבִּים יְדֵי חוֹבְתָן:

מסכת יומא

שֶׁבַע יָמִים קָדָם יוֹם הַכַּפּוּרִים מְפָרִישִׁין כֹּהֵן גָּדוֹל מִבֵּיתוֹ לְלִשְׁכַּת פְּלִהְדִּין, וּמִתְקַיֵּין לוֹ כֹּהֵן אֲחֵר תַּחְתּוֹ, שְׁמַא יֵאָרַע בּוֹ פְּסוּל. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אִף אִשָּׁה אַחֶרֶת מִתְקַיֵּין לוֹ, שְׁמַא תָּמוּת אִשְׁתּוֹ, שְׁנֶאֱמַר וְכָפָר בְּעָדוֹ וּבְעָד בֵּיתוֹ. בֵּיתוֹ, זֶה אִשְׁתּוֹ. אָמְרוּ לוֹ, אִם כֵּן, אֵין לְדַבֵּר סוֹף: הָאוֹמֵר, אַחֲטָא וְאַשּׁוּב, אַחֲטָא וְאַשּׁוּב, אֵין מְסַפִּיקֵין בִּידוֹ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה. אַחֲטָא וְיוֹם הַכַּפּוּרִים מְכַפֵּר, אֵין יוֹם הַכַּפּוּרִים מְכַפֵּר. עֲבֻרוֹת שְׁבִין אָדָם לְמָקוֹם, יוֹם הַכַּפּוּרִים מְכַפֵּר. עֲבֻרוֹת שְׁבִין אָדָם לְחִבְרוֹ, אֵין יוֹם הַכַּפּוּרִים מְכַפֵּר, עַד שִׁירְצָה אֶת חִבְרוֹ. אֵת זֶה דָּרַשׁ רַבִּי אֱלֵעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה, מִכָּל חֲטָאֵתִיכֶם לִפְנֵי יְיָ תִּטְהָרוּ, עֲבֻרוֹת שְׁבִין אָדָם לְמָקוֹם, יוֹם הַכַּפּוּרִים מְכַפֵּר. עֲבֻרוֹת שְׁבִין אָדָם לְחִבְרוֹ, אֵין יוֹם הַכַּפּוּרִים מְכַפֵּר, עַד שִׁירְצָה אֶת חִבְרוֹ. אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, אֲשֶׁרִיכֶם יִשְׂרָאֵל, לִפְנֵי מִי אַתֶּם מִטְהָרִין, וּמִי מְטַהֵר אַתְּכֶם, אֲבִיכֶם שֶׁבְּשִׁמְיִם, שְׁנֶאֱמַר, וְנִרְקָתִי עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים וּטְהַרְתֶּם. וְאוֹמֵר, מִקְּדָה יִשְׂרָאֵל יְיָ, מִה מְקַדָּה מְטַהֵר אֶת הַטְּמֵאִים, אִף הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְטַהֵר אֶת יִשְׂרָאֵל:

מסכת סוכה

סָכָה שֶׁהִיא גְבוּהָה לְמַעַלָּה מִעֲשָׂרִים אַמָּה, פְּסוּלָה. רַבִּי יְהוּדָה מְכַשִּׁיר. וְשִׂאִינָה גְבוּהָה עֲשָׂרָה טַפָּחִים, וְשִׂאִין לָהּ שְׁלֹשׁ דָּפְנוֹת, וְשִׁחְמָתָה מְרַבָּה מִצִּלָּתָהּ, פְּסוּלָה. סָכָה יִשְׁנָה, בֵּית שְׁמַאי פּוֹסְלִין, וּבֵית הַלֵּל מְכַשִּׁירִין. וְאִיזוֹ הִיא סָכָה יִשְׁנָה, כָּל שֶׁעֲשָׂאָה קָדָם לְחָג שְׁלֹשִׁים יוֹם. אַבְרָם אִם עֲשָׂאָה לְשֶׁם חָג, אָפְלוּ מִתַּחֲלַת הַשָּׁנָה, כְּשֶׁרָה: חַל (לְהִיּוֹת) יוֹם אֶחָד לְהַפְסִיק בֵּינֵתִים, מִשְׁמֵר שְׁזִמְנוּ קְבוּעַ, הִיָּה נוֹטֵל עֶשֶׂר חֳלוֹת, וְהַמִּתְעַכֵּב נוֹטֵל שְׁתֵּים. וּבִשְׁאָר יָמוֹת הַשָּׁנָה, הַנִּכְנָס נוֹטֵל שֵׁשׁ, וְהַיּוֹצֵא נוֹטֵל שֵׁשׁ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, הַנִּכְנָס נוֹטֵל שֶׁבַע, וְהַיּוֹצֵא נוֹטֵל חֲמִשָּׁה. הַנִּכְנָסִין חוֹלְקִין בְּצִפּוֹן, וְהַיּוֹצֵאִין בְּדָרוֹם. בְּלִגָּה לְעוֹלָם חוֹלְקֵת בְּדָרוֹם, וְטַבְעָתָה קְבוּעָה, וְחִלּוּנָה סְתוּמָה:

מסכת תענית

מֵאִמְתִּי מְזַכְרִין גְּבוּרוֹת גְּשָׁמִים. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, מִיּוֹם (טוֹב) הָרֹאשׁוֹן שֶׁל חָג. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר, מִיּוֹם טוֹב הָאֶחָדָן שֶׁל חָג. אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ. הוֹאִיל וְאֵין הַגְּשָׁמִים אֵלָּא סִימָן קָלִיל בְּחָג, לָמָּה מְזַכְרִין. אָמַר לוֹ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, אִף אֲנִי לֹא אֶמְרָתִי לִשְׂאוֹל, אֵלָּא לְהַזְכִּיר, מִשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם בְּעוֹנָתוֹ. אָמַר לוֹ, אִם כֵּן, לְעוֹלָם יֵהָא מְזַכְרִין: אָמַר רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל, לֹא הָיוּ יָמִים טוֹבִים לְיִשְׂרָאֵל בְּחֻמְשָׁה עֶשֶׂר בָּאָב וּכְיוֹם הַכַּפּוּרִים, שֶׁבִּהְיוּ בְּנוֹת יְרוּשָׁלַיִם יּוֹצְאוֹת בְּכָלִי לְבָן שְׂאוֹלִין, שֶׁלֹּא לְבִישׁ אֶת מִי שֶׁאֵין לוֹ. כָּל הַפְּלִים טְעוּנִין טְבִילָה. וּבְנוֹת יְרוּשָׁלַיִם יּוֹצְאוֹת וְחֳלוֹת בַּכְּרָמִים. וּמָה הָיוּ אוֹמְרוֹת, בַּחוּר, שָׂא נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה, מָה אַתָּה בּוֹרֵר לָךְ. אֵל תַּתֵּן עֵינֶיךָ בְּנוֹי, תֵּן עֵינֶיךָ בְּמִשְׁפָּחָה. שֶׁקָּרַח הָחָן וְהַבֵּל הִיפִי, אִשָּׁה יָרְאֵת יְיָ הִיא תִתְהַלֵּל. וְאוֹמֵר, תֵּנוּ לָהּ מִפְּרִי יְדֶיהָ, וְיִהְיֶה בְּשָׂעָרִים מַעֲשִׂיהָ. וְכֵן הוּא אוֹמֵר, צִאִינָה וּרְאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמִלְךָ שְׁלֹמֶה בְּעֶטְרָה שְׁעֶטְרָה לוֹ אִמּוֹ בְּיוֹם חֲתֻנָּתוֹ וּכְיוֹם שְׁמִחַת לְבוֹ. בְּיוֹם חֲתֻנָּתוֹ, זֶה מִתֵּן תּוֹרָה. וּבְיוֹם שְׁמִחַת לְבוֹ, זֶה בִּנְיָן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, שִׁיבְנָה בְּמִהְרָה

בימינו. אמן:

מסכת שקלים

באחד באדר משמיעין על השקלים ועל הכלאים. בחמשה עשר בו קורין את המגלה בפרסין, ומתקנין את הדרכים ואת הרחובות ואת מקוואות המים, ועושין כל צרכי הרבים, ומצינין את הקברות, ויוצאין אף על הכלאים: אברי התמיד, נתנין מחצי כבש ולמטה במזרח, ושל מוספין נתנין מחצי כבש ולמטה במערב, ושל ראשי חדשים נתנין מתחת פרכב המזבח מלמטה, השקלים והבכורים אין נוהגין אלא בפני הבית, אבל מעשר דגן ומעשר בהמה והבכורות נוהגין בין בפני הבית בין שלא בפני הבית. המקדיש שקלים ובכורים, הרי זה קדש. רבי שמעון אומר, האומר בכורים קדש, אינן קדש:

מסכת מגילה

מגלה נקראת באחד עשר, בשנים עשר, בשלושה עשר, בארבעה עשר, בחמשה עשר, לא פחות ולא יותר. פרסין המקפין חומה מימות יהושע בן נון, קורין בחמשה עשר. כפרים ועירות גדולות, קורין בארבעה עשר, אלא שהכפרים מקדימין ליום הפניסה: מעשה ראובן, נקרא ולא מתרגם. מעשה תמר, נקרא ומתרגם. מעשה עגל הראשון, נקרא ומתרגם. והשני, נקרא ולא מתרגם. ברכת פהנים, מעשה דוד ואמנון, לא נקראין ולא מתרגמין. אין מפטירין במקדשה. ורבי יהודה מתיר. רבי אליעזר אומר, אין מפטירין בהודע את ירושלים:

מסכת יבמות

חמש עשרה נשים פוטרות צרותיהן וצרות צרותיהן מן התליצה ומן היבום עד סוף העולם. ואלו הן, בתו, ובת בתו, ובת בנו, בת אשתו, ובת בנה, ובת בתה, חמותו ואם חמותו, ואם חמיו, אחותו מאמו, ואחות אמו, ואחות אשתו, ואשת אחיו מאמו, ואשת אחיו שלא היה בעולמו, וכלתו, הרי אלו פוטרות צרותיהן וצרות צרותיהן מן התליצה ומן היבום, עד סוף העולם. וכלן אם מתו, או מאנו, או נתגרשו, או שנמצאו אילוניות, צרותיהן מתרות. ואי אתה יכול לומר בחמותו ובאם חמותו ובאם חמיו שנמצאו אילוניות או שמאנו: אמר רבי עקיבא, כשנרדתי לנהרדעא לעבר השנה, מצאתי נחמיה איש בית דלי, אמר לי, שמעתי שאין משאין את האשה בארץ ישראל על פי עד אחד, אלא רבי יהודה בן בבא. ונומתי לו, פן הדברים. אמר לי, אמור להם משמי, אתם יודעים שהמדינה משבשת בגיטות, מקבלני מרבן גמליאל הזקן, שמשאין את האשה על פי עד אחד. וכשבאתי והרציתי הדברים לפני רבן גמליאל, שמח לדברי, ואמר, מצאנו חבירי רבי יהודה בן בבא. מתוך הדברים נזכר רבן גמליאל, שנהרגו חרוגים בתל ארזא, והשיא רבן גמליאל (הזקן) נשותיהם על פי עד אחד (והחזקו להיות משאין על פי עד אחד). וחזקו להיות משאין עד מפי עד, מפי עבד, מפי אשה, מפי שפחה. רבי אליעזר ורבי יהושע אומרים, אין משאין את האשה על פי עד אחד. רבי עקיבא אומר, לא על פי אשה (ולא על פי עבד ולא על פי שפחה) ולא על פי קרובים. אמרו לו, מעשה בבני לוי שהלכו לצער עיר התמרים, וחלה אחד מהם בדרך, והביאוהו בפנדק, ובחזרתם אמרו לפנדקית איה חבירו, אמרה להם מת וקברתי, והשאו את אשתו. אמרו לו, ולא תהא כהנת פפנדקית. אמר להם, לכשתהא פנדקית נאמנת הפנדקית הוציאה להם מקלו ותמלילו וספר תורה שהיה בידו:

מסכת כתובות

בתולה נשאת ליום הרביעי, ואלמנה ליום החמישי. שפעמים בשבת בתי דינין יושבין בעירות, ביום השני וביום החמישי, שאם היה לו טענת בתולים, היה משכים לבית דין: הפל מעלין לארץ ישראל, ואין הפל מוציאין. הפל מעלין לירושלים, ואין הפל מוציאין. אחד האנשים ואחד הנשים. נשא אשה בארץ ישראל וגרשה בארץ ישראל, נותן לה ממעות ארץ ישראל. נשא אשה בארץ ישראל וגרשה בקפוטקא, נותן לה ממעות ארץ ישראל. נשא אשה בקפוטקא וגרשה בארץ ישראל, נותן לה ממעות ארץ ישראל. נשא אשה בקפוטקא וגרשה בקפוטקא, נותן לה ממעות קפוטקא. נשא אשה בקפוטקא וגרשה בארץ ישראל, נותן לה ממעות קפוטקא.

מסכת קידושין

האשה נקנית בשלש דרכים, וקונה את עצמה בשתי דרכים. נקנית בכסף, בשטר, ובביאה. בכסף, בית שמאי אומרים, בדינר ובשנה דינר. ובית הלל אומרים, בפרוטה ובשנה פרוטה. וכמה היא פרוטה, אחד משמונה באסר האיטלקי. וקונה את עצמה בגט ובמיתת הבעל. היבמה נקנית בביאה. וקונה את עצמה בחליצה ובמיתת היבם: רבי יהודה אומר, לא ירעה רוק בהמה, ולא יישנו שני רוקים בטלית אחת. וחכמים מתירין. כל שעסקיו עם הנשים, לא יתיחד עם הנשים. ולא ילמד אדם את בנו אמונות בין הנשים. רבי מאיר אומר, לעולם ילמד אדם את בנו אמונות נקיה (וקלה), ויתפלל למי שהעשר והנכסים שלו, שאין אמונות שאין בה עניות ועשירות, שלא עניות מן האמונות ולא עשירות מן האמונות, אלא הפל לפי זכותו. רבי שמעון בן אלעזר אומר, ראית מניח חיה ועוף שיש להם אמונות, והן מתפרנסין שלא בצער, והלא לא נבראו אלא לשמשני, ואני נבראתי לשמש את קוני, אינו דין שאתפרנס שלא בצער, אלא שהרעותי מעשי וקפחתי את פרנסתי. אבא גרין אש צדין אומר משום אבא גריא, לא ילמד אדם את בנו, חמר, גמל, ספר, ספן, רועה, וחנוני, שאמונתו אמונות לסטים. רבי יהודה אומר משמו, החמרים, רבן רשעים, והגמלין, רבן כשרים. הספנין, רבן חסידים. טוב שפרופאים, לגיהנם. והפער שבטבחים, שתפו של עמלק. רבי נהוראי אומר, מניח אני כל אמונות שבעולם ואיני מלמד את בני אלא תורה, שאדם אוכל משכרה בעולם הזה והקריין קיימת לעולם הבא. ושאר כל אמונות אינן כן. כשאדם בא לידי חלי או לידי זקנה או לידי פסורין ואין יכול לעסוק במלאכתו, הרי הוא מת ברעב. אבל התורה אינה כן, אלא משמרתו מפל רע בנערותו ונותנת לו אחרית ותקנה בזקנותו. בנערותו מהו אומר, וקני' ה' יחליפו כח. בזקנותו מהו אומר, עוד ינובון בשיבה. וכן הוא אומר באברהם אבינו עליו השלום, ואברהם זקן, וה' ברך את אברהם בכל. מצינו שששה אברהם אבינו את כל התורה כלה עד שלא נתנה, שנאמר, עקב אשר שמע אברהם בקלי וישמר משמרתו מצותי חקותי ותורתי:

מסכת גיטין

המביא גט ממדינת הים, צריך שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם. רבן גמליאל אומר, אף המביא מן הרקם ומן החגר. רבי אליעזר אומר, אפלו מקפר לודים ללוד. וחכמים אומרים, אינו צריך שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם אלא המביא ממדינת הים והמוליד. והמביא ממדינה למדינה ממדינת הים, צריך שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם. רבן שמעון בן גמליאל אומר, אפלו מהגמוניא להגמוניא: בית שמאי אומרים, לא יגרש אדם את אשתו אלא אם כן מצא בה דבר ערוה, שנאמר פי מצא בה ערות

דבר. ובית הלל אומרים, אפלו הקדיחה תבשילו, שנאמר פי מצא בה ערות דבר. רבי עקיבא אומר, אפלו מצא אחרת נאה הימנה, שנאמר והיה אם לא תמצא חן בעיניו:

מסכת סוטה

המקנא לאשתו, רבי אליעזר אומר, מקנא לה על פי שנים, ומשקה על פי עד אחד או על פי עצמו. רבי יהושע אומר, מקנא לה על פי שנים ומשקה על פי שנים: משמת רבי מאיר, בטלו מושלי משלים. משמת בן עזאי, בטלו השקדנים. משמת בן זומא, בטלו הדרשנים. משמת רבי יהושע, פסקה טובה מן העולם. משמת רבן שמעון בן גמליאל, בא גובי ורבו צרות. משמת רבי אלעזר בן עזריה, פסק העשר מן החכמים. משמת רבי עקיבא, בטל כבוד התורה. משמת רבי חנינא בן דוסא, בטלו אנשי מעשה. משמת רבי יוסי קטנותא, פסקו חסידים. ולמה נקרא שמו קטנותא, שהיה קטנותן של חסידים. משמת רבן יוחנן בן זכאי, בטל זיו החכמה. משמת רבן גמליאל הזקן, בטל כבוד התורה ומתה טהרה ופרישות. משמת רבי ישמעאל בן פאבי, בטל זיו הכהנה. משמת רבי, בטלה ענוה ויראת חטא. רבי פנחס בן יאיר אומר, משחרב בית המקדש, בושו חברים ויגיו חורין, ויחפו ראשם, ויגדלו אנשי מעשה, ויגברו בעלי זרוע ובעלי לשון, ואין דורש ואין מבקש, ואין שואל, על מי לנו להשען, על אבינו שבשמים. רבי אליעזר הגדול אומר, מיום שחרב בית המקדש, שרו חכימיא למהרי כספריא, וספריא כחזניא, וחזניא כעמא דארעא, ועמא דארעא אזלא ויגדלו, ואין מבקש. על מי יש להשען, על אבינו שבשמים. בעקבות משיחא חצפא יסגא, ויקר יאמיר. הגפן תתן פריה ויהיו ביקר, והמלכות תהפך למינות, ואין תוכחה. בית ועד יהיה לזנות, והגליל יחרב, והגבול יחולל, ואנשי הגבול יסובכו מעיר לעיר ולא יחוננו, ותכמת סופרים תסרח, ויראי חטא ימאסו, והאמת תהא נעדרת. נערים פגי זקנים ילבינו, זקנים יעמדו מפני קטנים. בן מנבל אב, בת קמה באמה, כלה בחמתה, איבי איש אנשי ביתו. פגי הדור כפגי הכלב, הבן אינו מתבייש מאביו. ועל מי יש לנו להשען, על אבינו שבשמים. רבי פנחס בן יאיר אומר, וריזות מביאה לידי נקיות, ונקיות מביאה לידי טהרה, וטהרה מביאה לידי פרישות, ופרישות מביאה לידי קדשה, וקדשה מביאה לידי ענוה, וענוה מביאה לידי יראת חטא, ויראת חטא מביאה לידי חסידות, וחסידות מביאה לידי רוח הקדש. ורוח הקדש מביאה לידי תחית המתים, ותחית המתים באה על ידי אליהו זכור לטוב, אמן

מסכת נדרים

כל כנויי נדרים כנדרים, וחרמים כחרמים, ושבוועות כשבוועות, ונזירות כנזירות. האומר לחברו, מדרני מך, מפרשני מך, מרחקני מך, שאני אוכל לך, שאני טועם לך, אסור. מנדה אני לך, רבי עקיבא היה חוכך בזה להחמיר. כנדר רשעים, נדר כנוזר ויבקרפן ויבשבועה. כנדר רשעים, לא אומר כלום. כנדרותם, נדר כנוזר ויבקרפן: בראשונה היו אומרים, שלש נשים יוצאות ונטולות כתבה, האומרת טמאה אני לך, שמם ביני לבינה, נטולה אני מן היהודים. חזרו לומר, שלא תהא אשה נותנת עיניה באחר ומקלקלת על בעלה, אלא האומרת טמאה אני לך, תביא ראיה לדבריה. שמם ביני לבינה, יעשו דרך בקשה. נטולה אני מן היהודים, יפר חלקו, ותהא משמשתו, ותהא נטולה מן היהודים:

מסכת נזיר

כל כנויי נזירות כנזירות. האומר אהא, הרי זה נזיר. או אהא נזה, נזיר. נזיק, נזית, פזית, הרי זה נזיר.

הריני פנה, הריני מסלסל הריני מכלכל, הרי עלי לשלח פרע, הרי זה נזיר. הרי עלי צפרים, רבי מאיר אומר, נזיר. וחקמים אומרים, אינו נזיר: נזיר היה שמואל, כרב רבי נהוראי, שנאמר ומורה לא יעלה על ראשו, נאמר בשמשון ומורה, ונאמר בשמואל ומורה, מה מורה האמורה בשמשון, נזיר, אף מורה האמורה בשמואל, נזיר. אמר רבי יוסי, והלא אין מורה אלא של בשר ודם. אמר לו רבי נהוראי, והלא כבר נאמר ויאמר שמואל איך אלה ושמע שאול והרגני, שכבר היה עליו מורה של בשר ודם:

בבא קמא

ארבעה אבות נזיקין השור והבור והמכצה וההכרע. לא הרי השור כהרי המכצה, ולא הרי המכצה כהרי השור. ולא זה וזה, שיש בהן רוח חיים, כהרי האש שאין בו רוח חיים. ולא זה וזה, שדרבן לילך ולהזיק, כהרי הבור שאין דרכו לילך ולהזיק. הצד השונה שבהן, שדרבן להזיק ושמירתן עליה. וכשהזיק, חב המזיק לשלם תשלומי נזק במיטב הארץ: מוכין שהכובס מוציא, הרי אלו שלו. ושהסורק מוציא, הרי אלו של בעל הבית. הכובס נוטל שלשה חוטין והן שלו. יתר מכון, הרי אלו של בעל הבית. אם היה השחור על גבי הלבן, נוטל את הכל והן שלו. החיט ששיר מן החוט כדי לתפור בו, ומטלית שהיא שלש על שלש, הרי אלו של בעל הבית. מה שהתירש מוציא במעצד, הרי אלו שלו, ובכפיל, של בעל הבית. ואם היה עושה אצל בעל הבית, אף הנסרת של בעל הבית:

מסכת בבא מציעא

שנים או חזין בטלית, זה אומר אני מצאתיה וזה אומר אני מצאתיה, זה אומר פלה שלי וזה אומר פלה שלי, זה ישבע שאין לו בה פחות מחציה, וזה ישבע שאין לו בה פחות מחציה, ויחלקו. זה אומר פלה שלי וזה אומר חציה שלי, האומר פלה שלי, ישבע שאין לו בה פחות משלשה חלקים, והאומר חציה שלי, ישבע שאין לו בה פחות מרביע. זה נוטל שלשה חלקים, וזה נוטל רביע: שתי גנות זו על גב זו והירק ביניהם, רבי מאיר אומר, של עליון. רבי יהודה אומר, של תחתון. אמר רבי מאיר, אם ירצה העליון לקח את עפרו אין כאן ירק. אמר רבי יהודה, אם ירצה התחתון למלא את גנתו אין כאן ירק. אמר רבי מאיר, מאחר ששניהן יכולין למחות זה על זה, רואין מהיכן ירק זה חי. אמר רבי שמעון, כל שהעליון יכול לפשט את ידו ולטל, הרי הוא שלו, והשאר של תחתון:

מסכת בבא בתרא

השתפין שרצו לעשות מחצה בחדר, בונין את הפתל באמצע. מקום שנהגו לבנות גויל, גזית, פפיסין, לבנים, בונים. הפל כמנהג המדינה. בגויל, זה נותן שלשה טפחים, וזה נותן שלשה טפחים. בגזית, זה נותן טפחים ומחצה, וזה נותן טפחים ומחצה. בכפיסין, זה נותן טפחים, וזה נותן טפחים. בלבנים, זה נותן טפח ומחצה, וזה נותן טפח ומחצה. לפיכך אם נפל הפתל, המקום והאבנים של שניהם: המלנה את חברו בשטר, גובה מנכסים משעבדים. על ידי עדים, גובה מנכסים בני חורין. הוציא עליו כתב ידו שהוא חייב לו, גובה מנכסים בני חורין. ערב היוצא לאחר חתום שטרות, גובה מנכסים בני חורין. מעשה כא לפני רבי ישמעאל ואמר, גובה מנכסים בני חורין. אמר לו בן ננס, אינו גובה לא מנכסים משעבדים ולא מנכסים בני חורין. אמר לו, למה. אמר לו, הרי החונק את אתדבשווק ומצאו חברו ואמר לו הנח לו, פטור, שלא על אמונתו הלוחו. אלא איזהו ערב שהוא חייב,

הללוה ואני נותן לך, חיב, שכן על אמונתו הללוה. אמר רבי ישמעאל, הרוצה שיחכים, יעסוק בדיני ממונות, שאין לך מקצוע בתורה גדול מהן, שהן כמעין הנובע. והרוצה שיעסוק בדיני ממונות, ישמש את שמעון בן ננס:

מסכת סנהדרין

דיני ממונות, בשלשה. גזלות וחבלות, בשלשה. גזק ותשלומי כפל ותשלומי ארבעה וחמשה, בשלשה. האונס והמפתה והמוציא שם רע, בשלשה, דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים, מוציא שם רע, בעשרים ושלשה, מפני שיש בו דיני נפשות: המתנבא בשם עבודה זרה ואומר כך אמרה עבודה זרה, אפלו כון את ההלכה לטמא את הטמא ולטהר את הטהור. הבא על אשת איש, פיון שנכנסה לרשות הבעל לנשואין אף על פי שלא נבעלה, הבא עליה הרי זה בחנק. וזוממי בת פהן ובוועלה, שכל הזוממין מקדימין לאותה מיתה, חוץ מזוממי בת פהן ובוועלה:

מסכת מכות

פיצד העדים געשים זוממין, מעידין אנו באיש פלוני שהוא בן גרושה או בן חלוצה, אין אומרים יעשה זה בן גרושה או בן חלוצה תחתיו, אלא לוקה ארבעים. מעידין אנו באיש פלוני שהוא חיב לגלות, אין אומרים יגלה זה תחתיו, אלא לוקה ארבעים. מעידין אנו באיש פלוני שגרש את אשתו ולא נתן לה כתבתה, והלא בין היום ובין למחר סופו לתן לה כתבתה, אומדין כמה אדם רוצה לתן בכתבתה של זו, שאם נתאלמנה או נתגרשה, ואם מתה יירשנה בעלה. מעידין אנו באיש פלוני שהוא חיב לחברו אלה וזו על מנת לתנן לו מכאן ועד שלשים יום, והוא אומר מכאן ועד עשר שנים, אומדין כמה אדם רוצה לתן ויהיו בידו אלה וזו, בין נותנן מכאן ועד שלשים יום, בין נותנן מכאן ועד עשר שנים: רבי חנניא בן עקשיא אומר, רצה הקדוש ברוך הוא לזכות את ישראל, לפיכך הרבה להם תורה ומצוות, שנאמר יי חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר:

מסכת שבוועות

שבוועות שתיים שהן ארבע, ידיעות הטמאה שתיים שהן ארבע, יציאות השבת שתיים שהן ארבע, מראות נגעים שנים שהם ארבעה: היכן שורר, אמר לו איני יודע מה אתה סת, והוא שמת או נשבר או נשפה או נגנב או אבד. משביעף אני ואמר אמן, חיב. אמר לנושא שכר והוכר היכן שורר, אמר לו מת, והוא שנשבר או נשפה. נשבר, והוא שמת או נשפה. נשפה, והוא שמת או נשבר. נגנב, והוא שנשבר או אבד, והוא שנגנב. משביעף אני ואמר אמן, חיב. אבד או נגנב, והוא שמת או נשבר או נשפה. משביעף אני ואמר אמן, פטור. זה הפלל, כל המשנה מחובה למחובה ולפטור ולפטור מחובה, פטור. מחובה לפטור, חיב. (זה הפלל, כל הנשבע להקל על עצמו, חיב. להחמיר על עצמו, פטור):

מסכת עדיות

שמאי אומר, כל הנשים דין שעתן. והלל אומר, מפקידה לפקידה. אפלו לימים הרבה. וחכמים אומרים, לא כדברי זה ולא כדברי זה, אלא מעת לעת ממעטת על יד מפקידה לפקידה, ומפקידה לפקידה ממעטת על יד מעת לעת. כל אשה שיש לה נסת, דיה שעתה. המשמשת בעדים, הרי זו כפקידה, ממעטת על יד מעת לעת ועל יד מפקידה לפקידה: אמר רבי יהושע, מקבל אני מרבן יוחנן בן זכאי ששמע מרבו ורבו מרבו, הלכה למשה מסיני שאין אליהו בא לטמא ולטהר לרחק ולקרב,

אלא לרחק המקורבין בנרוע ולקרב המרחקין בנרוע. משפחת בית צריפה היתה בעבר היידיש ורחקה בן ציון בנרוע, ועוד אחרת היתה שם וקרבנה בן ציון בנרוע, כגון אלו, אליהו בא לטמא ולטהר לרחק ולקרב. רבי יהודה אומר, לקרב, אבל לא לרחק. רבי שמעון אומר, להשוות המחלקת. וחסידים אומרים, לא לרחק ולא לקרב, אלא לעשות שלום בעולם, שנאמר הנה אנכי שלח לכם את אליה הנביא וגו' והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם:

מסכת עבודה זרה

לפני אידיהן של גוים שלשה ימים אסור לשאת ולתת עמהן, להשאילן ולשאול מהן, להלוותן וללוות מהן, לפרען ולפרע מהן. רבי יהודה אומר, נפרעין מהן מפני שהוא מצר לו. אמרו לו. אמרו לו, אף על פי שמצר הוא עכשיו, שמח הוא לאחר זמן: הלוקח כלי תשמיש מן הגוי, את שדרכו להטביל, יטביל. להגעיל, יגעיל. ללבן באור, ילבן באור. השפוד והאסקלה, מלבנן באור. הספין, שפה והיא טהורה:

מסכת אבות

משה קבל תורה מסיני, ומסרה ליהושע, ויהושע לזקנים, וזקנים לנביאים, ונביאים מסרוה לאנשי כנסת הגדולה. הם אמרו שלשה דברים, הוו מתונים בדין, והעמידו תלמידים הרבה, ועשו סיג לתורה: בן בג בג אומר, הפך בה והפך בה, דכלא בה. ובה תחזי, וסיב וכלה בה, ומנה לא תזע, שאין לה מדה טובה הימנה. בן הא הא אומר, לפום צערא אגרא:

מסכת הוריות

הורי בית דין לעבור על אחת מכל מצות האמורות בתורה והלך היחיד ועשה שוגג על פיהם, בין שעשו ועשה עמהן, בין שעשו ועשה אחריהן, בין שלא עשו ועשה, פטור, מפני שתלה בבית דין. הורי בית דין וידע אחד מהן שטעו או תלמיד והוא ראוי להוראה והלך ועשה על פיהן, בין שעשו ועשה עמהן, בין שעשו ועשה אחריהן, בין שלא עשו ועשה, הרי זה חייב, מפני שלא תלה בבית דין. זה הכלל, התולה בעצמו, חייב. והתולה בבית דין, פטור: פהן קודם ללוי, לוי לישראל, ישראל לממזר, וממזר לנתין, ונתין לגר, וגר לעבד משחרר. אימתי, בזמן שפלג שוין. אבל אם היה ממזר תלמיד חכם וכהן גדול עם הארץ, ממזר תלמיד חכם קודם לכהן גדול עם הארץ:

סדר קדשים

מסכת זבחים

כל הזבחים שנזבחו שלא לשמן, כשרים, אלא שלא עלו לבצלים לשם חובה. חוץ מן הפסח ומן החטאת. הפסח בזמנו, וחטאת בכל זמן. רבי אליעזר אומר, אף האשם. הפסח בזמנו, והחטאת והאשם בכל זמן. אמר רבי אליעזר, החטאת באה על חטא, והאשם בא על חטא. מה חטאת פסולה שלא לשמה, אף האשם פסול שלא לשמו: אלו קדשים קרבים במשכן, קדשים שהקדשו למשכן. קרבנות הצבור, קרבים במשכן. וקרבנות היחיד, בכמה. קרבנות היחיד שהקדשו למשכן, יקרבו במשכן. ואם הקריבן בכמה, פטור. מה בין כמת יחיד לכמת צבור. סמיכה, ושחיטת צפון, ומתן סביב, ותנפה, והגשה. רבי יהודה אומר, אין מנחה בכמה, וכהוין, ובגדי שרת, וכלי שרת, וריח ניחוח, ומחיצה בדמים, ורחוץ ידים ורגלים. אבל הזמן, והנותר, והשמא, שוין בזה ובזה:

מסכת מנחות

כל המנחות שנקמצו שלא לשמן, כשרות, אלא שלא עלו לבצלים משום חובה, חוץ ממנחת חוטא ומנחת קנאות. מנחת חוטא ומנחת קנאות שקמצן שלא לשמן, נתן בכלי, והלך, והקטיר שלא לשמן, או לשמן ושלא לשמן, או שלא לשמן ולשמן, פסולות. כיצד לשמן ושלא לשמן, לשם מנחת חוטא ולשם מנחת נדבה, או שלא לשמן ולשמן, לשם מנחת נדבה ולשם מנחת חוטא: נאמר בעולת הבהמה אשה ריח ניחוח, (ובעולת העוף אשה ריח ניחוח), ובמנחה אשה ריח ניחוח, ללמד, שאחד המרבה ואחד הממעיט, ובלבד שיבזבז אדם את דעתו לשמים:

מסכת חולין

הכל שחטין ושחיטתן כשרה, חוץ מחרש, שוטה, וקטן, שמא יקלקלו בשחיטתן. וכלן ששחטו ואחרים רואין אותן, שחיטתן כשרה. שחיטת נכרי, נבלה ומטמאה במשא. השוחט בלילה, וכן הסומא ששחט, שחיטתו כשרה. השוחט בשבת, וביום הכפורים, אף על פי שמתחייב בנפשו, שחיטתו כשרה: לא יטול אדם אם על בנים, אפילו לטהר את המצורע. ומה אם מצוה קלה שהיא כאסר, אמרה תורה, למען ייטב לך והארבת ימים, קל וחמר על מצות חמורות שבתורה:

מסכת בכורות

הלוקח עבר חמורו של נכרי, והמוכר לו אף על פי שאינו רשאי, והמשתתף לו, והמקבל ממנו, והנותן לו בקבלה, פטור מן הבכורה, שנאמר, בישראל, אבל לא באחרים. פהנים ולוים פטורין מקל וחמר, אם פטרו של ישראל במדבר, דין הוא שיפטרו של עצמן: יצאו שנים כאחד, מונה אותן שנים שנים. מנאן אחד, תשיעי ועשירי מקלקליו. יצאו תשיעי ועשירי כאחת, תשיעי ועשירי מקלקליו. קרא לתשיעי עשירי ולעשירי תשיעי ולאחד עשר עשירי, שלשתן מקדשין. התשיעי נאכל במומו, והעשירי מעשר, ואחד עשר קרב שלמים ועושה תמורה, דברי רבי מאיר. אמר רבי יהודה, וכי יש תמורה עושה תמורה. אמרו משום רבי מאיר, אלו היה תמורה, לא היה קרב. קרא לתשיעי עשירי ולעשירי עשירי ולאחד עשר עשירי, אין אחד עשר מקדש. זה הכלל, כל שלא נעקר שם עשירי ממנו, אין אחד עשר מקדש:

מסכת ערכין

הכל מעריכין, ונערכין, נודרים, ונדרים, פהנים ולוים וישראלים, נשים ועבדים. טמטום ואנדרוגינוס, נודרים ונדרים ומעריכין, אבל לא נערכין, שאינו נעריך אלא זכר ודאי ונקבה ודאית. חרש שוטה וקטן, נדרין ונערכין, אבל לא נודרין ולא מעריכין, מפני שאין בהם דעת. פחות מכן חרש, נדר אבל לא נעריך: ישראל שירש אבי אמו לוי, אינו גואל פסד הזה. וכן לוי שירש את אבי אמו ישראל, אינו גואל פסד הזה, שנאמר כי כתי ערי הלויים, עד שיהא לוי ובערי הלויים דברי רבי. וחכמים אומרים, אין הדברים אמורים אלא בערי הלויים. אין עושים שדה מגרש ולא מגרש שדה, ולא מגרש עיר ולא עיר מגרש. אמר רבי אליעזר, במה דברים אמורים, בערי הלויים. אבל בערי ישראל, עושין שדה מגרש ולא מגרש שדה, מגרש עיר ולא עיר מגרש, כדי שלא יחריבו את ערי ישראל. הפהנים והלויים מוכרים לעולם וגואלים לעולם, שנאמר, גאלת עולם תהיה ללויים:

מסכת תמורה

הכל ממירים, אחד אנשים ואחד נשים. לא שאדם רשאי להמיר, אלא, שאם המיר, מומר, וסופג את הארבעים. הפהנים ממירים את שלהם, וישראל ממירים את שלהם. אין הפהנים ממירים לא בחטאת

ולא באשם ולא בבכור. אמר רבי יוחנן בן נורי, (וכי) מפני מה אין ממירים בבכור. אמר לו רבי עקיבא, חטאת ואשם מתנה לכהן, והבכור מתנה לכהן, מה חטאת ואשם אין ממירים בו, אף הבכור לא ימירנו בו. אמר לו רבי יוחנן בן נורי, מה לי אינו ממיר בחטאת ובאשם שאין זכין בהן בתייהם, תאמר בבכור שזכין בו בחייו. אמר לו רבי עקיבא, והלא כבר נאמר, והיה הוא ותמונתו יהיה קדש, היכן קדשה חלה עליו, בבית הבעלים, אף תמונה בבית הבעלים: כל הקדשים שנשחטו חוץ לזמנן, וחוץ למקומן, הרי אלו ישרפו. אשם תלוי, ישרף. רבי יהודה אומר, יקבר. חטאת העוף הבאה על ספק, תשרף. רבי יהודה אומר, יטילנה לאמה. כל הנשרפין, לא יקברו. וכל הנקברים, לא ישרפו. רבי יהודה אומר, אם רצה להחמיר על עצמו לשרוף את הנקברים, רשאי. אמרו לו, אינו מתר לשנות:

מסכת כריתות

שלשים ויש כרתות בתורה, הבא על האם, ועל אשת האב, ועל הפלה, הבא על הזכור, ועל הבקמה, ואשה המביאה את הבקמה עליה, הבא על אשה ובתה, ועל אשת איש, הבא על אחותו, ועל אחות אביו, ועל אחות אמו, ועל אחות אשתו, ועל אשת אחיו, ועל אשת אחי אביו, ועל הנדה, המגדף, והעובד עבודה זרה, והנותן מזונו למלך, ובעל אוב, המחלל את השבת, וטמא שאכל את הקדש, והבא למקדש טמא, האוכל חלב, ודם, ונותר, ופגול, השוחט והמעלה בחוץ, האוכל חמץ בפסח, והאוכל והעושה מלאכה ביום הפורים, המפטם את השמן, והמפטם את הקטרת, והסף בשמן המשחה. הפסח והמילה במצות עשה: רבי שמעון אומר, כבשים קודמין לעזים בכל מקום. יכול מפני שהן מבחרין מהן, תלמוד לומר ואם כבש יביא קרבנו לחטאת, מלמד ששניהם שקולין. תורין קודמין לבגי יונה בכל מקום. יכול מפני שהן מבחרים מהן, תלמוד לומר, ובג יונה או תור לחטאת, מלמד ששניהן שקולין. האב קודם לאם בכל מקום. יכול שכבוד האב עורף על כבוד האם, תלמוד לומר, איש אמו ואביו תיראו, מלמד, ששניהם שקולים. אבל אמרו חכמים, האב קודם לאם בכל מקום, מפני שהוא ואמו תיבין בכבוד אביו. וכן בתלמוד תורה. אם זכה הבן לפני הרב. קודם את האב בכל מקום, מפני שהוא ואביו תיבין בכבוד רבו:

מסכת מעילה

קדשי קדשים ששחטן בדרום, מועלין בהן. שחטן בדרום וקבל דמן בצפון, בצפון וקבל דמן בדרום, שחטן ביום וזרק בלילה, בלילה וזרק ביום, או ששחטן חוץ לזמנן וחוץ למקומן, מועלין בהן. כלל אמר רבי יהושע, כל שהיה לה שעת החר לכהנים, אין מועלין בה. ושלל היה לה שעת החר לכהנים, מועלין בה. איזו היא שהיה לה שעת החר לכהנים, שללנה, ושוטמאה, ושיצאה. איזו היא שלא היה לה שעת החר לכהנים, שנשחטה חוץ לזמנה, חוץ למקומה, ושקבלו פסולין וזרקו את דמה: פרוטה של הקדש שנפלה לתוך הכיס, או שאמר פרוטה בכיס זה הקדש, כיון שהוציא את הראשונה, מעל, דברי רבי עקיבא. וחכמים אומרים, עד שיוציא את כל הכיס. מודה רבי עקיבא, באומר פרוטה מן הכיס זה הקדש, שהוא מוציא והולך עד שיוציא את כל הכיס:

מסכת תמיד

בשלשה מקומות הפהנים שומרים בבית המקדש. בבית אבטינס, בבית הניצוץ, ובבית המוקד. בית

אבטינס ובית הניצוץ היו עליות, והרובים שומרים שם. בית המוקד, כפה, ובית גדול היה, מקף רוכדים של אבן, וזקני בית אב ישנים שם, ומפתחות העזרה בידם. ופרחי כהנה איש כסתו בארץ. לא היו ישנים בבגדי קדש, אלא פושטין ומקפלין ומניחים אותן תחת ראשיהן, ומתפשטין בכסות עצמן. ארע קרי לאחד מהן, יוצא והולך לו במסכה ההולכת תחת הבירה, והגרות דולקין מכאן ומכאן, עד שהוא מגיע לבית הטבילה, ומדורה היתה שם, ובית כסא של כבוד. וזה היה כבודו, מצאו נעול, ידע שיש שם אדם. פתוח, ידע שאין שם אדם. ירד וטבל, עלה ונסתפג, ונתחמם כנגד המדורה, בא וישב לו אצל אחיו הפתנים עד שהשערים נפתחים, יוצא והולך לו: השיר שהיו הלויים אומרים במקדש, ביום הראשון היו אומרים, לה' הארץ ומלואה תכל ויושבי בה. בשני היו אומרים, גדול יי' ומהלל מאד בעיר אלהינו הר קדשו. בשלישי היו אומרים, אלהים נצב בעד אל בקרב אלהים ישפט. ברביעי היו אומרים, אל נקמות יי' אל נקמות הופיע. בחמישי היו אומרים, הנינו לאלהים עזנו, הריעו לאלהי יעקב. בששי היו אומרים ה' מלך גאות לבש וגו'. בשבת היו אומרים, מזמור שיר ליום השבת, מזמור שיר לעתיד לבוא ליום שפלו שבת מנוחה לחיי העולמים:

מסכת מדות

בשלשה מקומות הפתנים שומרים בבית המקדש, בבית אבטינס, ובבית הניצוץ, ובבית המוקד. והלויים בעשרים ואחד מקום. חמשה, על חמשה שערי הר הבית. ארבעה, על ארבע פנותיו מתוכו. חמשה, על חמשה שערי העזרה. ארבעה, על ארבע פנותיה מבחוץ, ואחד בלשפת הקרפון, ואחד בלשפת הפרקת, ואחד לאחורי בית הכפרת: שבדרום, לשפת העץ, לשפת הגולה, לשפת הגזית. לשפת העץ, אמר רבי אליעזר בן יעקב, שכחתי מה היתה משמשת, אבא שאול אומר, לשפת כהן גדול, (והיא) היתה אחורי שתייהן, וגג שלשפתן שזה. לשפת הגולה, שם היה בור קבוע, והגלגל נתון עליו, ומשם מספיקים מים לכל העזרה. לשפת הגזית, שם היתה סנהדרין גדולה של ישראל יושבת ודנה את הפהנה, וכהן שנמצא בו פסול, לובש שחורים ומתעטף שחורים, ויוצא והולך לו. ושלא נמצא בו פסול, לובש לבנים ומתעטף לבנים, נכנס ומשמש עם אחיו הפתנים. ויום טוב היו עושים, שלא נמצא פסול בזרעו של אהרן הפהן, וכך היו אומרים, ברוך המקום ברוך הוא, שלא נמצא פסול בזרעו של אהרן. וברוך הוא, שפטר באהרן ובבניו לעמוד לשרת לפני ה' בבית קדשי הקדשים:

מסכת קנים

חטאת העוף נעשית למטה, וחטאת בהמה למעלה. עולת העוף נעשית למעלה, ועולת בהמה למטה. אם שנה בזה ובזה, פסול. סדר קנים כך הוא, החובה אחד חטאת ואחד עולה. בגורים ונדבות, כלן עולות. איזהו גר, האומר הרי עלי עולה. ואיזהו נדבה, האומר הרי זו עולה. מה בין גרים לנדבות, אלא שהנדבות, מתו או נגנבו, חכים באחריותם. ונדבות, מתו או נגנבו, אין חכים באחריותן: האשה שאמרה, הרי עלי קן פשאלד זכר, ילדה זכר, מביאה שתי קנים, אחת לנדרה ואחת לחובתה. נתנתם לפהן, והפהן צריך לעשות שלש פרידים מלמעלן ואחת מלמטן, לא עשה כן, אלא עשה שתיים מלמעלן ושתיים מלמטן ולא נמלך, צריכה להביא עוד פרידה אחת ונקריבנה למעלן, ממין אחד. משני מינין, תביא שתיים, פרשה נדרה, צריכה להביא עוד שלש פרידים, ממין אחד. משני מינין, תביא ארבע. קבצה נדרה, צריכה להביא עוד חמש פרידים, ממין אחד. משני מינין,

תביא שש. נתנתם לכהן ואין ידוע מה נתנה, הלך הכהן ועשה ואין ידוע מה עשה, צריכה להביא עוד ארבע פרידים לנדרה, ושתיים לחובתה, וחטאת אחת. בן עזאי אומר, שתי חטאות. אמר רבי יהושע, זה הוא שאמרנו, כשהוא חי קולו אחד, וכשהוא מת קולו שבעה. פיצד קולו שבעה, שתי קרניו, שתי חצוצרות. שתי שוקיו, שני חלילין. עורו לתוף, מעיו לנבלים, בני מעיו לכנורות. ויש אומרים, אף צמרו לתכלת. רבי שמעון בן עקשאי אומר, זקני עם הארץ, כל זמן שמזקינין, דעתן מטרפת עליהן, שנאמר, מסיר שפה לנאמנים וטעם זקנים יקח. אבל זקני תורה אינן כן, אלא כל זמן שמזקינין, דעתן מתישבת עליהן, שנאמר, בשישים חכמה וארך ימים תבונה:

מסכת מקואות

שש מעלות במקואות, זו למעלה מזו, וזו למעלה מזו. מי גבאים, שטה טמא ושתה טהור, טמא. שטה טמא ומלא בכלי טהור, טמא. שטה טמא ונפל כפר של תרומה, אם הדיח, טמא. ואם לא הדיח, טהור: אכל אכלים טמאים, ושתה משקים טמאים, טבל והקיאן, טמאים, מפני שאינן טהורים בגוף. שטה מים טמאים, טבל והקיאם, טהורים, מפני שהם טהורים בגוף. בלע טבעת טהורה, נכנס לאהל המת, הנה וישנה וטבל והקיא, הרי היא כמות שהיתה. בלע טבעת טמאה, טובל ואוכל בתרומה. הקיאה, טמאה וטמאתו. חץ שהוא תחוב באדם, בזמן שהוא נראה, חוצץ. ואם אינו נראה, טובל ואוכל בתרומתו:

מסכת פרה

רבי אליעזר אומר, עגלה, בת שנתה. ופרה. בת שתיים. וחכמים אומרים, עגלה, בת שתיים. ופרה, בת שלש או בת ארבע. רבי מאיר אומר, אף בת חמש כשרה הזקנה, אלא שאין ממתינין לה, שמא תשחיר, שלא תפסל. אמר רבי יהושע לא שמעתי אלא שלשית. אמרו לו, מה הלשון שלשית. אמר להם, כך שמעתי סתם. אמר בן עזאי, אני אפרש. אם אומר אתה, שלישית, לאחרות במנין. וכשאתה אומר, שלשית, בת שלש שנים. פיוצא בו אמרו, כרם רבעי. אמרו לו, מה הלשון רבעי. אמר להם, כך שמעתי סתם. אמר בן עזאי, אני אפרש. אם אומר אתה, רביעי, לאחרים במנין. וכשאתה אומר, רבעי, בן ארבע שנים. פיוצא בו אמרו, האוכל בפית המנגע פרס משלש לקב. אמרו לו, אמור משמונה עשרה לסאה. אמר להם, כך שמעתי סתם. אמר בן עזאי, אני אפרש. אם אומר אתה משלש לקב, אין בו חלה. וכשאתה אומר משמונה עשרה לסאה, מעטתו חלתו: טבל את האזוב ביום והזה ביום, כשר. ביום והזה בלילה, בלילה והזה ביום, פסול. אבל הוא עצמו טובל בלילה ומזה ביום, שאין מזין עד שתגזח החמה. וכלן שעשו משעלה עמוד השחר, כשר:

מסכת ידים

מי רביעית נותנין לידים, לאחד אף לשנים. מחצית לג, לשלשה או לארבעה. מלג, לחמשה ולעשרה ולמאה. רבי יוסי אומר, ובלבד שלא יפחות לאחרון שבהם מרביעית. מוסיפין על השניים, ואין מוסיפין על הראשונים: אמר צדוקי גלילי, קובל אני עליכם פרושים, שאתם כותבין את המושל עם משה בגט. אומרים פרושים, קובלין אנו עליך צדוקי גלילי, שאתם כותבים את המושל עם השם בדרך, ולא עוד אלא שאתם כותבין את המושל מלמעלן ואת השם מלמטן, שנאמר, ויאמר פרעה מי ה' אשה אשמע בקלו לשלח את ישראל. וכשלקה מהו אומר, ה' הצדיק:

מסכת אהלות

שנים טמאים במת, אחד טמא טמאת שבועה, ואחד טמא טמאת ערב. שלשה טמאין במת, שנים טמאין טמאת שבועה, ואחד טמא טמאת ערב. ארבעה טמאין במת, שלשה טמאין טמאת שבועה, ואחד טמא טמאת ערב. ביצד שנים, אדם הנוגע במת, טמא טמאת שבועה. ואדם הנוגע בו, טמא טמאת ערב: עשרה מקומות אין בהן משום מדור גוים, אהלי הערביים, והסכות, והצרפין, והברגנין, והאלקטיות, ובית שער, ואוירה של חצר, והמרחץ, ומקום החצים, ומקום הלגיונות:

מסכת נגעים

מראות נגעים שנים שהן ארבעה. בהרת עזה כשלג, שניה לה כסיד ההיכל. והשאת כקרום ביצה, שניה לה כצמר לבן, דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים, השאת כצמר לבן, שניה לה כקרום ביצה: שני מצורעים שנתערבו קרבנותיהם, קרב קרבנו של אחד מהם, ומת אחד מהם, זו ששאלו אנשי אלכסנדריא את רבי יהושע. אמר להם, יכתוב נכסיו לאחר ויביא קרבן עני:

מסכת זבים

הרואה ראיה אחת של זוב, בית שמאי אומרים, כשומרת יום כנגד יום. ובית הלל אומרים, כבעל קרי. ראה אחת, ובשני הפסיק, ובשלישי ראה שפטים או אחת מרבה כשפטים, בית שמאי אומרים, זב גמור. ובית הלל אומרים, מטמא משכב ומושב, וצריך ביאת מים חיים, ופטור מן הקרבן. אמר רבי אליעזר בן יהודה, מודים בית שמאי בזה שאינו זב גמור. ועל מה נחלקו, על הרואה שפטים או אחת מרבה כשפטים, ובשני הפסיק, ובשלישי ראה אחת, בית שמאי אומרים, זב גמור. ובית הלל אומרים, מטמא משכב ומושב, וצריך ביאת מים חיים, ופטור מן הקרבן: אלו פוסלים את התרומה, האוכל אכל ראשון, והאוכל אכל שני, והשוטה משקין טמאין, והבא ראשו ורבו במים שאובין, וטהור שנפל על ראשו ועל רבו שלשה לגין מים שאובין, והספר, והידים, וטבול יום, והאכלים והפלים שנטמאו במשקים:

מסכת נדה

שמאי אומר, כל הנשים דין שעתן. הלל אומר, מפקידה לפקידה, ואפלו לזמים הרבה. וחכמים אומרים, לא כדברי זה ולא כדברי זה, אלא מצת לעת ממצטת על יד מפקידה לפקידה, ומפקידה לפקידה ממצטת על יד מצת לעת. כל אשה שיש לה וסת, דיה שעתה. והמשמשת בעדים, הרי זו כפקידה, וממצטת על יד מצת לעת ועל יד מפקידה לפקידה: הרואה יום אחד עשר וטבלה לערב ושמשוה, בית שמאי אומרים, מטמאין משכב ומושב, וחיבין בקרבן. בית הלל אומרים, פטורין מן הקרבן. טבלה ביום שלאחריו ושמשוה את ביתה ואחר כך ראתה, בית שמאי אומרים, מטמאין משכב ומושב ופטורים מן הקרבן. ובית הלל אומרים, הרי זה גרגון. ומודים ברואה בתוך אחד עשר יום וטבלה לערב ושמשוה, שמתמאין משכב ומושב וחיבין בקרבן. טבלה ביום שלאחריו ושמשוה, הרי זו תרבות רעה, ומגען ובעילתן תלויים:

מסכת טהרות

שלשה עשר דבר בנבלת העוף הטהור, צריכה מחשבה, ואינה צריכה הכשר, ומטמאה טמאת אכלין בכביצה, וכזית בבית הבליעה, והאוכלה טעון הערב שמש, וחיבים עליה על ביאת המקדש,

ושורפין עליה את התרומה, והאוכל אבר מן החי ממנה סופג את הארבעים, שחיטתה ומליקתה מטהרת את טרפתה, (דברי רבי מאיר). רבי יהודה אומר, אינן מטהרות. רבי יוסי אומר, שחיטתה מטהרת, אבל לא מליקתה: בין העגולים לגזין, רשות הרבים. כרם שלפני הבוצרים, רשות היחיד. שלאחר הבוצרים, רשות הרבים. אימתי, בזמן שהרבים נכנסים בזו ויוצאים בזו. כלי בית הבד, ושל גת, העקל, בזמן שהן של עצ, מנבין והן טהורין. בזמן שהן של גמי, מנבין כל שנים עשר חדש, או חולטן בחמים. רבי יוסי אומר, אם נתנן בשבלת הנקה, דיו:

מסכת כלים

אבות הטמאות, השרץ, ושכבת זרע, וטמא מת, והמצורע בימי ספרו, ומי חטאת שאין בהם כרי הדיה, הרי אלו מטמאין אדם וכלים במגע, וכלי חרש באויר, ואינם מטמאין במשא: צלוחית קטנה שנשל פיה, טמאה. וגדולה שנשל פיה, טהורה. של פליטון שנשל פיה, טהורה, מפני שהיא סורחת את היד. לגינין גדולים שנשל פיהן, טמאין, מפני שהוא מתקנן לכבשין. והאפרכס של זכוכית, טהורה. אמר רבי יוסי, אשריך כלים, שנכנסת בטמאה, ויצאת בטהרה:

מסכת טבול יום

המכנס חלות על מנת להפריש, ונשכו, בית שמאי אומרים, חבור בטבול יום. ובית הלל אומרים, אינו חבור. מקרצות נושכות זו בזו, וכפרות נושכות זו בזו, האופה חמיטה על גבי חמיטה עד שלא קרמו בתנור, וקולית של מים המחלחלת, ורתיחת גריסין של פול ראשונה, ורתיחת יין חדש, רבי יהודה אומר, אף של ארז, בית שמאי אומרים, חבור בטבול יום. בית הלל אומרים, אינו חבור. ומודים בשאר כל הטמאות, בין קלות בין חמורות: התורם את הבור ואמר, הרי זו תרומה על מנת שתעלה שלום, שלום מן השכר ומן השפיקה, אבל לא מן הטמאה. רבי שמעון אומר, אף מן הטמאה. נשברה, אינה מדמעת. עד היכן תשבר ולא תדמע, כדי שתתגלגל ותגיע לבור. רבי יוסי אומר, אף מי שהיה בו דעת להתנות ולא התנה, נשברה אינה מדמעת, מפני שהוא תנאי בית דין:

מסכת מכשירין

כל משקה שתחלתו לרצון אף על פי שאין סופו לרצון, או שסופו לרצון אף על פי שאין תחלתו לרצון הרי זה כבי יתן. משקין טמאים מטמאין לרצון ושללא לרצון: חלב האשה מטמא לרצון ושללא לרצון, וחלב הבהמה אינו מטמא אלא לרצון. אמר רבי עקיבא, קל וחומר הדברים, מה אם חלב האשה שאינו מיוחד אלא לקטנים, מטמא לרצון ושללא לרצון. חלב הבהמה שהוא מיוחד לקטנים ולגדולים, אינו דין שיטמא לרצון ושללא לרצון. אמרו לו, לא, אם טמא חלב האשה שלא לרצון, שדם מגפתה טמא, וטמא חלב הבהמה שלא לרצון, שדם מגפתה טהור. אמר להם, מחמיר אני בחלב מבדם, שהחולב לרפואה, טמא. והמקוי לרפואה, טהור. אמרו לו, סלי זיתים וענבים יוכיחו, שהמשקים היוצאין מהן לרצון, טמאים. ושללא לרצון, טהורים. אמר להן, לא, אם אמרתם בסלי זיתים וענבים, שתחלתן אכל וסופן משקה, תאמרו בחלב שתחלתו וסופו משקה. עד כאן היתה תשובה. אמר רבי שמעון מכאן ואילך היינו משיבין לפניו, מי גשמים יוכיחו, שתחלתן וסופן משקה ואינן מטמאין אלא לרצון. אמר לנו, לא, אם אמרתם במי גשמים, שאין רבן לאדם, אלא לארצות ולאלילות, ורב החלב, לאדם:

מסכת עוקצין

כל שהוא יד ולא שומר, מטמא ומטמא ולא מצטרף. שומר, אף על פי שאינו יד, מטמא ומטמא ומצטרף. לא שומר ולא יד, לא מטמא ולא מטמא: אמר רבי יהושע בן לוי, עתיד הקדוש ברוך הוא להנחיל לכל צדיק וצדיק שלש מאות ועשרה עולמות, שנאמר, להנחיל אהבי נש ואצרותיהם אמלא. אמר רבי שמעון בן חלפתא, לא מצא הקדוש ברוך הוא פלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום, שנאמר, יי עז לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום:

אדרא זוטא קדישא:

תאנא ביהוה יומא דרבי שמעון בעא לאסתלקא מן עלמא ויהוה מסדר מלוי. אתפנשו חבריא לבי רבי שמעון. ויהוה קמיה רבי אלעזר בריה ורבי אבא ושאר חבריא. ויהוה מליא ביתא. זקיף עיניו רבי שמעון וחמא דאתמלי ביתא. בכה רבי שמעון ואמר: בזמנא אחרא פד הוינא בבי מרעי הוה רבי פינחס בן יאיר קמאי ועד דברירנא דוכתאי אורכו לי עד השתא. וכד תבנא אסחר אשא מקמאי ומעלמין לא אתפסק. ולא הוה עאל בר נש אלא ברשותא. והשתא חמינא דאתפסק והא אתמלי ביתא. עד דהוה יתבי פתח עיניו רבי שמעון וחמא מה דחמא ואסחר אשא בביתא נפקו כלהו ואשתארו רבי אלעזר בריה ורבי אבא. ושאר חבריא יתבו אבראי. אמר רבי שמעון לרבי אלעזר בריה פוק חזי אי תכא רבי יצחק, דאנא מערבנא ליה. אימא ליה דיסדר מלוי וייתיב לגבאי. וזכאה חולקיה. קם רבי שמעון וייתיב וחייה וחדרי. אמר, אן אינון חבריא. קם רבי אלעזר ואעיל לון וייתיב קמיה. זקיף ידוי רבי שמעון ומצלי צלותא ויהוה חדי ואמר, אינון חבריא דאשתכחו בבי אדרא יודמנן תכא. נפקו כלהו ואשתארו רבי אלעזר בריה ורבי אבא ורבי יהודה ורבי יוסי ורבי חניא. אדכהי עאל רבי יצחק. אמר ליה רבי שמעון כמה יאות חילקך, כמה חידו בעי לאתוספא לך ביהאי יומא. יתיב רבי אבא בתר כתפוי ורבי אלעזר קמיה. אמר רבי שמעון, הא השתא שעתא דרעותא הוא. ואנא בעינא למיעל בלא כסופא לעלמא דאתי. והא מלין קדישין דלא גליאן עד השתא בעינא לגלגא קמי שכינתא. דלא ימרון דהא בגריעותא אסתלקנא מעלמא. ועד כען טמירין הוו בלבאי למיעל בהו לעלמא דאתי. וכך אסדרנא לכו. רבי אבא כתב. ורבי אלעזר ברי ילעי. ושאר חבריא ירחשון בלביהו. קם רבי אבא מבתר כתפוי וייתיב רבי אלעזר בריה קמיה, אמר ליה קום ברי, דהא אחרא יתיב ביהוה אתר. קם רבי אלעזר. אתעטף רבי שמעון וייתיב.

פתח ואמר, לא המתים יהללו יה, ולא כל ירדי דומה, לא המתים יהללו יה הכי הוא ודאי, אינון דאקרון מתים. דהא קדשא בריך הוא חי אקרי. והוא שארי בין אינון דאקרון חיים ולא עם אינון דאקרון מתים. וסופי דקרא כתיב, ולא כל ירדי דומה. וכל אינון דנחתין לדומה בגיהנם ישתארו. שאני אינון דאקרון חיים דהא קדשא בריך הוא בעי בקריהון. אמר רבי שמעון, כמה שניא שעתא דא מאדרא. דבאדרא אנדמן קדשא בריך הוא ורתיכו, והשתא הא קדשא בריך הוא תכא, ואמי עם

אינון צדיקא דבגנותא דעדן, מה דלא אערעו באדרא. וקדשא בריך הוא בעי ביקריהון דצדיקא יתיר מיקרא דיליה. כמה דכתיב בירבעם דהוה מקטר ומפלח לעבודה זרה וקדשא בריך הוא אוריה ליה. וכינון דאוישט ידיה לקבליה דעדו נביאה. אתיבש ידיה, דכתיב ותיבש ידו. ועל דפלח לעבודה זרה לא כתיב, אלא על דאוישט ידיה לעדו נביאה. והשתא קדשא בריך הוא בעי ביקרא דילן, וכלהו אתאן עמיה. אמר, הא רב המנונא סבא קא וסחרניה שבועין צדיקי גליפן בעטרין, מנחין כל חד וחד מזיגרא דזיגא דעתיקא קדישא, סתימא דכל סתימין. והוא אתי למשמע בחדוהא אליו מלין דאנא אימא. עד דהוה יתיב אמר, הא רבי פינחס בן יאיר קא, אתקינו דוכתיה. אנדעונו חבריא דהוה תמן וקמו ויתבו בשפולי ביתא. ורבי אלעזר ורבי אבא אשתארו קמיה דרבי שמעון. אמר רבי שמעון, באדרא אשתכחנא דכל חבריא הוה אמרי אנא עמהון. השתא אימא אנא בלחודאי וכלהו ציתין למלולי, עלאין ותתאין. ופאה חולקי יומא דין.

פתח רבי שמעון ואמר, אני לדודי ועלי תשוקתו. כל יומין דאתקטרנא בהאי עלמא בחד קטירא אתקטרנא ביה בקדשא בריך הוא. ובגין כך השתא ועלי תשוקתו. דהוא וכל סיעתא קדישא דיליה אתו למשמע בחדוה מלין סתימין ושכחא דעתיקא קדישא. סתימא דכל סתימין. פריש ואתפרש מפלא ולא פריש. דהא פלא ביה מתדבקן והוא מתדבק בכלא. הוא הוא כלא, עתיקא דכל עתיקין. סתימא דכל סתימין. אתתפן ולא אתתפן. אתתפן בגין לקימא כלא. ולא אתתפן בגין דלא שכיח. פד אתתפן אפיק תשעה נהורין דלהטין מניה מתקונני. ואינון נהורין מניה מתנהרין ומתלהטין ואזלין ומתפשטין לכל עיבר. כבוצינא דמתפשטין מניה נהורין לכל עיבר. ואינון נהורין דמתפשטין פד יקרבון למנדע לון לא שכיח אלא בוצינא בלחודוי. כך הוא עתיקא קדישא בוצינא עלאה סתימא דכל סתימין. ולא שכיח בר אינון נהורין דמתפשטין דמתגלין וטמירין. ואינון אקרון שמא קדישא. ובגין כך פלא חד. ומה דאמרי חברנא בספרי קדמאי דאינון דרגין דאתבריאו ועתיקא קדישא אתגלי בהו בכל חד וחד. משום דאינון תקונין דעתיקא קדישא. לאו השתא עדנא להני מלין, דהא אמינא לון באדרא קדישא. וקמינא מה דלא ידענא הכי ועד השתא אסתיס בלבאי מלה. והשתא אנא בלחודאי אסהידנא קמי מלכא קדישא. וכל הני זכאי קשוט דאתו למשמע מלין אליו:

גולגלתא דרישא חורא לאו ביה שירותא וסיומא. קולטרא דקטפוי אתפשט ואתנהיר ומניה ירתון צדיקא ארבע מאה עלמין דכסופין לעלמא דאתי. מהאי קולטרא דקטפא דהיא גולגלתא חורא נטיף טלא כל יומא לההוא זעיר אנפין לאתר דאקרי שמים. וביה זמינן מיתא לאחיא לזמנא דאתי. דכתיב: ויתן לך האלהים משל השמים. ואתמליא רישיה ומההוא זעיר אנפין נטיף לחקל תפוחין. וכל חקל תפוחין נהירין מההוא טלא. האי עתיקא קדישא טמיר וגניז. וחקמתא עלאה סתימא בההוא גולגלתא משתכח ודאי. בהאי עתיקא לא אתגליא אלא רישא בלחודוי. בגין דאיהו רישא לכל רישא. חקמתא עלאה, דאיהו רישא ביה סתים ואקרי מוחא עלאה, מוחא סתימא, מוחא דשכיף ושקיט. ולית דינע ליה בר איהו:

תלת רישין אתגלפן דא לגו מן דא. ודא לעלא מן דא. רישא חדא חקמתא סתימא דאתפסנא ולא מתפתחא. וחקמתא דא סתימא רישא לכל רישי דשאר חקמות. רישא עלאה עתיקא סתימא דכל

סתימין. רישא דכל רישא. רישא דלאו רישא. ולא ידע ולא אתידע מה דהוי ברישא דא. דלא אתדבק בחכמתא ולא בסוכלתנא. ועל האי אקרי, ברח לך אל-מקומך. והחיות רצוא ושוב. ובגין כך עתיקא קדישא אקרי און. דביה תליא און. וכל אינון שערי וכל אינון נימין, ממוחא סתימא נפקין וכלהו שעיעין בשקולא ולא אתחזי קדלא פלא הוא. בגין דהאי עתיקא קדישא בחד הוי. פלא בחידו ולא שניא מרחמי לעלמין בתלת עשר מכילן דרחמין אשתכח. בגין דהאי חכמתא סתימא דביה מתפרש תלת זמנין לארבע ארבע. והוא עתיקא כליל לון ושלט על פלא.

חד ארחא דנהיר בפלגותא דשערי דנפקי ממוחא. הוא ארחא דנהירין ביה צדיקא לעלמא דאתי. דכתיב: וארח צדיקים כאור נגה הולך ואור עד נכון היום. ועל דא פתיב, אז תתענג על יהוה. ומהאי ארחא מתנהירין כל שאר ארחין דתלין בזעיר אנפין.

האי עתיקא סבא דסבין. כתרא עלאה לעלא דמתעשרין ביה כל עטרין וכתרין. מתנהירין כל בוצינין מניה ומתלהטין. והוא הוא בוצינא עלאה טמירא דלא אתידע. האי עתיקא אשתכח בתלת רישין וכלילן בחד רישא. והוא רישא עלאה לעלא לעלא. ובגין דעתיקא קדישא אתרשים בתלת, אוף הכי כל שאר בוצינין דנהירין מניה כלילן בתלת. עוד עתיקא אתרשים בתרין. כללא דעתיקא בתרין הוא. כתרא עלאה דכל עלאין, רישא דכל רישא. והוא דהוי לעלא מן דא דלא אתידע. כך כל שאר בוצינין סתימין בתרין. עוד עתיקא קדישא אתרשים ואסתים בחד. והוא חד וכלא הוא חד. כך כל שאר בוצינין מתקשרין ומתהדרין בחד ואינון חד:

מצחא דאתגלי בעתיקא קדישא רצון אקרי. דהא רישא עלאה דא סתים לעלא דלא אתידע. פשיט חד טורנא בסימא יאה ואתפליל במצחא. ובגין דהאי רצוא דכל רצוין אתמקן במצחא ואתגליא בבויסא, האי מצחא אקרי רצון. וכד רצון דא אתגליא רצוא דרצוין אשתכח בכלהו עלמין. וכל צלותין דלתמא מתקבלין, ומתנהירין אנפוי דזעיר אנפין וכלא ברחמי אשתכח. וכל דינין אתמקן ואתכפין.

בשפתא בשעתא דצלותא דמנחה, דהוא עדן דכל דינין מתעריין. אתגליא האי מצחא ואתכפין כל דינין ואשתכחו רחמין בכלהו עלמין. ובגין כך אשתכח שבת בלא דינא, לא לעלא ולא לתמא. ואפלו אשא דגיהנם אשתקע באתריה, ונחין חיבא. ועל דא אתוסף נשמתא דחדו בשפתא. ובכי בר נש למחדי בתלת סעודתי דשפתא. דהא כל מהימנותא וכל כללא דמהימנותא ביה אשתכח. ובכי בר נש לסדרא פתורא ולמיכל תלת סעודתי דמהימנותא ולמחדי בהו. אמר רבי שמעון, אסהדנא עלי לכל אלן דהכא. דהא מן יומאי לא בטילנא אלן תלת סעודתי, ובגינהון לא אצטריכנא לתעניתא בשפתא. ואפלו כיומי אחרני לא אצטריכנא, כל שפן בשפתא. דמאן דזכי בהו זכי למיהימנותא שלימתא. חד סעודתא דמטרוניתא. וחד סעודתא דמלכא קדישא. וחד סעודתא דעתיקא קדישא סתימא דכל סתימין. ובהוא עלמא יזכי בהו לאלין.

האי רצון כד אתגליא כל דינין אתכפין משולשליהון. תקווא דעתיקא קדישא אתמקן בתקווא חד כללא דכל תקוין. והיא חכמה עלאה סתימא, כללא דכל שאר. והאי אקרי עדן עלאה סתימא, והוא מוחא דעתיקא קדישא, והאי מוחא אתפשט לכל עיבר. מניה אתפשט עדן אחרא, ומהאי עדן

אתגלף. וההוא רישא סתימא דברישא דעתיקא דלא אתידע כד פשיט חד טורנא דהוה מתפקן לאתנהרא. בטש בהאי מוחא ואתגלף ואתנהיר בכמה נהירין. ואפיק וארשים כבוסיטא דא בהאי מצחא. ואתרשים ביה חד נהורא דאקרי רצון. והאי רצון אתפשט לתתא דקנא עד ההוא אתר דמתישבא דקנא ואקרי חסד עלאה. ודא איהו נצור חסד. ובהאי רצון כד אתגליא מסתכלין מארי דדינא ומתכפין:

עינוי דרישא דעתיקא קדישא תרין כחד שקילן דאשגחין תדירא ולא נאים, דכתיב, לא יגום ולא יישן, שומר ישראל. ישראל קדישא. בגין כך לא אית ליה גבינין על עינא ולא כסותא, ההוא מוחא אתגליף ונהיר בתלת תורין דעינא. בתורא חדא מסתחין עיני דזעיר אנפין, דכתיב רחצות בחלב, והוא תורא קדמאה, ושאר תורין אסתחין ונהירין לשאר בוצינין. מוחא אקרי נביעא דברכתא. נביעא דכל ברכאן מניה אשתכחו. ובגין דהאי מוחא להיט בתלת תורין דעינא בעינא תלי ביה ברכתא. דכתיב, טוב עין הוא יברך, דהא במוחא תלן תורי דעינא.

האי עינא כד אשגח בוציר אנפין, אנהרן אנפין פלהו כחידו. עינא דא הוא כלא ימינא לית בה שמאלא. עינין דתתא ימינא ושמאלא תרי בתרי גונין. בצניעותא דספרא אוליפנא דהא יוד עלאה יוד תתאה. הא עלאה הא תתאה. ואו עלאה ואו תתאה. כל אינון עלאין בעתיקא תלן. תתאין בוציר אנפין אינון. לאו תלן אלא אינון ממש ובעתיקא קדישא תלן. דהא שמא דעתיקא אתכסיא מפלא ולא אשתכח. אבל אלין אתון דתלן בעתיקא בגין דיתקנומון אינון דלתתא. דאי לאו הכי לא יתקנומו, ובגין כך שמא קדישא סתים וגליא. ההוא דסתים לקבליה דעתיקא קדישא סתימא דכלא. וההוא דאתגליא בוציר אנפין. ובגין כך כל ברכאן בעין סתים וגליא. אלין אתון סתימן דתלן בעתיקא קדישא אמאי תלן, תליא יוד לקימא יוד דלתתא:

חוטמא. בהאי חוטמא בנוקבא דפרדשקא דביה נשיב רוחא דחיי לזעיר אנפין. ובהאי חוטמא בנוקבא דפרדשקא תליא הא לקימא הא אחרא דלתתא. ודא רוחא נפיק ממוחא סתימא ואקרי רוחא דחיי. ובהאי רוחא זמינין למנדע חכמתא בזמנא דמלכא משיחא דכתיב, ונחה עליו רוח יהוה, רוח חכמה ובינה. האי חוטמא חיי מכל סטרין, חידו שלימא. נחת רוח. אסותא. בחוטמא דזעיר אנפין כתיב, עלה עשן באפו. והכא כתיב, ותהלתי אחטם לך. ובספרא דאגדתא דבי רב ייבא סבא אוקים הא בפמא. והכא לא מתקיימא הכי ולא אצטרפא. אף על גב דבחד סלקא, אלא בהא דינא תליא. ודינא בחוטמא תליא. דכתיב עלה עשן באפו. ואי תימא הא כתיב ואש מפיו תאכל. עקרא דרוגזא בחוטמא תליא. כל תקונין דעתיקא קדישא במוחא שקיט וסתים מתפקנן. וכל תקונין דזעיר אנפין בחכמה תתאה מתפקנן. דכתיב: כלם בחכמה עשית. והא כללא דכלא ודאי. מה בין הא להא. הא דהכא דינא אתער מנה. ודהכא רחמי גו רחמי:

בדיקנא דעתיקא קדישא תליא כל יקירו דכלא. מזלא דכלא אקרי. מהאי דיקנא ממזלא יקירא דכל יקירין. מזלי עלאי ותתאי. פלהו משגיחין לההוא מזלא. בההוא מזלא תליא חיי דכלא, מזוני דכלא, בהאי מזלא תלן שמאי וארעא, גשמין דרענא, בהאי מזלא אשגחותא דכלא. בהאי מזלא תלן כל חילין עלאין ותתאין, תלת עשר נביעין דמשחא דרבוותא טבא תלן בדיקנא דמזלא יקירא דא, וכלהו

נפקין לזעיר אנפין. לא תימא פלהו אלא תשעה מניהו משתבחין בזעיר אנפין לאכפא דינין. וכד האי מזלא תליא בשקולא עד טובורא, כל קדושי קדושין דקדשה ביה תלין.

בהאי מזלא פשיט פשיטותא דקוטרא עלאה. ההוא רישא דכל רישין דלא אתידע ולא אשתמודע ולא ידעין עלאין ותפאין. בגין כף כלא בהאי מזלא תליא. בדיקנא דא תלת רישין דאמינא מתפשטן. וכלהו מתחברין בהאי מזלא ומשתבחין ביה. ובגין כף כל יקירו דיקירותא בהאי מזלא תליא. כל אלן אתון דתלין בהאי עתיקא, פלהו תלין בהאי דיקנא ומתחברין בהאי מזלא ותלין ביה, לקנא אתון אתרנין. דאלמלא לא סלקין אלן אתון בעתיקא, לא קנימין אלן אתרנין. ובגין כף אמר משה פד אצטרף: יהוה! יהוה תרי זמני, ופסיק טעמא בגויהו, דהא במזלא תליא כלא. מהאי מזלא מתכספי עלאי ותפאין ומתכספין קמיה. זכא חולקיה מאן דזכי להאי.

האי עתיקא קדישא סתימא דכל סתימין. לא אדכר ולא אשתכח. ובגין דאיהו רישא עלאה לכל עלאין. לא אדכר בר רישא חדא בלא גופא לקימא כלא. והאי טמיר וסתיים וגניז מפלא. תקוניו אתתקנן בההוא מוחא סתימא דכלא דאתפשט ואתתקנן כלא. ונפיק חסד עלאה ותתא. וחסד עלאה אתפשט ואתתקנן ואתכליל כלא במוחא סתימא דא. פד אתתקנן חורא דא בנהירו דא, בטש מאן דבטש בהאי מוחא ואתנהיר ותליא ממזלא יקירא מוחא אחרא דאתפשט ונהיר לתלתין ותריין שבילין. פד אתנהיר נהיר ממזלא יקירא ואתנהירו תלת רישין עלאין. תריין רישין וחד דכליל לון. ובמזלא תלין ואתכלילן ביה. מכאן שארי לאתגליא יקירו דדיקנא דאיהו מזלא סתימא. ואינון מתתקנן ביה. כמה דעתיקא קדישא תלת רישין מתעטרין ביה, הכי כלא בתלת רישין. וכד אתתקנן תלין פלהו דא בדא בתלת רישין. תריין מתריין סטריין וחד דכליל לון.

ואי תימא מאן עתיקא קדישא: תא חזי, לעלא לעלא אית דלא אתידע ולא אשתמודע ולא אתרשים והוא כליל כלא. ותריין רישין ביה כלילן. וכדין כלא הכי אתתקנן. וההוא לאו במננא ולא בכללא ולא בחשבון אלא ברעותא דלבא. על דא אתמר אמרתי אשמרה דרכי מחטא בלשוני. אתר דשירותא אשתכח מעתיקא קדישא דאתנהיר ממזלא. הוא נהירו דחכמתא דמתפשט לתלתין ותריין עיבר. ונפקא מההוא מוחא סתימא מנהירו דביה. ומה דעתיקא קדישא נהיר בקדמיתא דא הוא, ושרותא ממה דאתגליא ואתעביד לתלת רישין. ורישא חדא כליל לון. ואלין תלת מתפשטן לזעיר אנפין. ומאלין נהרין כלא.

אתגליף האי חכמתא ואפיק חד נהרא דנגיד ונפיק לאשקא גנתא. ועייל ברישא דזעיר אנפין ואתעביד חד מוחא. ומתמן אתמשיף ונגיד בכל גופא. ואשקי כל אינון נטיעאן, דא הוא דכתיב ונהר יצא מעדן להשקות את הגן. תו אתגליף האי חכמתא ואתמשיף ועייל ברישא דזעיר אנפין, ואתעביד מוחא אחרא. ההוא אחרא הוא נהירו דאתמשיף מניהו, ואלן תריין משיכון אתגליפו ומתחברין בחד רישא דעמיקא דבירא. דכתיב בדעתו תהומות נבקעו. ועייל ברישא דזעיר אנפין ואתעביד מוחא אחרא. ומתמן אתמשיף ועייל לגו גופא ומלא כל אינון אדרין ואכסדרין דגופא. דא הוא דכתיב וכדעת חדרים ימלאו. ואלין נהרין מנהירו דההוא מוחא עלאה סתימא דנהיר במזלא עתיקא קדישא, וכלא דא בדא תלין. ואתקשר דא בדא ודא בדא. עד דישתמודע דכלא חד

וכלא הוא עתיקא ולא אתפרש מניה כלום.

אלין תלת נהורין נהרין לתלת אחרינין דאקרוין אבהן. ואלין נהרין לבנין וכלא נהיר מאתר חד. פד אתגליא האי עתיקא רעוא דרעוין. כלא נהיר וכלא אשתכח בחידו שלימתא. האי חכמתא אקרי עדן. והאי עדן אתמשך מעדן עלאה סתימא דכל סתימין. ומהאי עדן אקרי שירותא, דבעתיקא לא אקרי ולא הוי שירותא וסיומא. ובגין דלא הוי ביה שירותא וסיומא לא אקרי אתה. בגין דאתפסא ולא אתגליא ואקרי הוא. ומאתר דשירותא אשתכח אקרי אתה ואקרי אב, דכתיב פי אתה אבינו. ותנינן באגדתא דבי רב ייבא סבא, כללא וכלא זעיר אנפין אקרי אתה. עתיקא קדישא דאתפסא אקרי הוא, ושפיר. והשתא קרינן באתר דא דשירותא אשתכח אתה. אף על גב דאתפסא מניה הוי שירותא ואקרי אב. והוא אב לאבהן. והאי אב נפיק מעתיקא קדישא. דכתיב והחכמה מאין תמצא. ובגין כן לא אשתמודע. תא חזי, כתיב אלהים הבין דרכה. דרכה ממש. אבל והוא ידע את מקומה, מקומה ממש. וכל שפן דרכה. וכל שפן ההיא חכמה דסתימא ביה בעתיקא קדישא.

האי חכמה שירותא וכלא. מניה מתפשטן תלתין ותריין שבילין. ואורייתא בהו אתפלילת בעשרין ותריין אתון ועשר אמיין. האי חכמה אב לאבהן. ובהאי חכמה שירותא וסיומא אשתכח. ובגין כן חכמה עלאה חכמה תתאה. פד אתפשט חכמה אקרי אב לאבהן. כלא לא אתפליל אלא בהאי, דכתיב כלם בחכמה עשית. זקף רבי שמעון יודי וחד, אמר: ודאי עדן הוא לגלגל וכלא אצטריך בשעתא דא:

תאנא, בשעתא דעתיקא קדישא, סתימא דכל סתימין, בעא לאתקנא. כלא אתקין בעין דכר ונוקבא. באתר דאתפלילו דכר ונוקבא לא אתקינו בקיומא אחרא אלא בדכר ונוקבא, והאי חכמה כללא וכלא, פד נפקא ואתנהיר מעתיקא קדישא לא אתנהיר אלא בדכר ונוקבא, האי חכמה אתפשט ואפיק מניה בינה ואשתכח דדכר ונוקבא הוא. חכמה אב בינה אם. חכמה ובינה בחד מתקלא אתקלו דכר ונוקבא, ובגיניהו כלא אתקנם בדכר ונוקבא, דאלמלא האי לא מתקמיין.

שירותא דא אב לכלא אב לכלהו אבהן, אתחברו דא בדא ונהירו דא בדא. פד אתחברו אולידו ואתפשטת מהימנותא. באגדתא דבי רב ייבא סבא הכי תאני, מהו בינה אלא פד אתחברו דא בדא, יוד בהי, אתעברת ואפיקת בן ואולידת. ובגין כן בינה אקרי בן יוד הי. שלימותא וכלא. אשתכחו תרניהו דמתחברן וכן בגויהו. כללא וכלא בתקונייהו אשתכח שלימותא וכלא, אב ואם וכן וכת. מלין אלין לא אתיקבו לגלגל בר לקדישי עליונין דעאלו ונפקו וידעין ארחי דקדשא בריך הוא, דלא סטאן בהו לימינא ולשמאלא. דכתיב כי ישרים דרכי יהוה וצדקים ילכו בם. ופאה חולקיה דמאן דזכי למנדע אורחיו ולא סטי ולא יטעי בהו. דמלין אלין סתימין אינון. וקדישי עליונין נהירין בהו כמאן דנהיר מנהירו דבוצינא, לא אתמסרו מלין אלין אלא למאן דעאל ונפק. דמאן דלא עאל ונפק טב ליה דלא אברי. דהא גליא קמי עתיקא קדישא, סתימא דכל סתימין. דמלין אלין נהרין בלפאי באשלותא דחמימותא, ודחילו דקדשא בריך הוא, ואלין בגי דהכא ידענא בהו דהא עאלו ונפקו ואתנהירו באלין מלין ולא בכלהו. והשתא אתנהירו בשלימותא כמה דאצטריך. ופאה חולקיי עמהון בההוא עלמא:

אמר רבי שמעון, כל מה דאמינא דעתיקא קדישא, וכל מה דאמינא דזעיר אנפין פלא חד. פלא הוא חד מלה, לא תליא ביה פרוזא. בריף הוא, בריף שמייה לעלם ולעלמי עלמין. תא חזי, שירותא דא דאקרי אב אתקליל ביד דתליא ממוזלא קדישא. ובגין כך יוד כליל אתון אחרנין. יוד סתימא דכל אתון אחרן. יוד רישא וסופא דכלא. וההוא נהר דנגיד ונפיק אקרי עלמא דאתי. דאתי תדיר ולא פסיק. והאי הוא עדונא דצדיקא לזכא להאי עלמא דאתי דאשקי תדיר לגנתא ולא פסיק. עליה כתיב וקמוצא מים אשר לא יכזבו מימיו. וההוא עלמא דאתי אברי ביד. הדא הוא דכתיב ונהר יצא מעדן להשקות את הגן. יוד כליל תרין אתון, ואו דלת. באגדתא דבי רב ייבא סבא תנינן, אמאי ויו דלת כלילן ביד אלא נטיצה דגנתא דא אקרי ואו, ואית גנתא אחרא דאיהי דלת. ומהאי ויו אשפקא דלת. והינו רזא דכתיב, ונהר יצא מעדן. מאן הוא עדן דא חכמה עלאה ודא יוד. להשקות את הגן דא הוא ואו. ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים דא היא דלת. וכלא כליל ביד, ובגין כך אקרי אב לכלא. אב לאבקה. שירותא דכלא, ביתא דכלא. דכתיב בחכמה יבנה בית. וכתיב כלם בחכמה עשית. באתריה לא אתגלגלא ולא אתידע. מדאחתכר באמא אתרמיו באמא. ובגין כך אמא כללא דכלא. בה אתידע ובה אתרמיו. שירותא וסיומא דכלא חכמה אקרי, דבה סתים פלא. כללא דכלא שמא קדישא. עד השתא רמינא ולא אמינא כל אלן יומין, והאדנא מתגלפין סטרין יוד כליל בהאי חכמה. הי דא אמא וקרינן בינה. ואו זה אלן תרין בגין דמתעטרן מאמא והא תנינן דבינה אתקליל מכלא יוד דמתחברא באמא ומפקין בן, והינו בינה, אב ואם דאינון יוד הי, בן בגויהו. השתא אית לאסתכלא, בינה ואקרי תבונה. אמאי אקרי תבונה ולא בינה אלא תבונה אקרי בשעתא דינקא לתרין בגין בן ובת דאינון ואו הא, וההיא שעתא אקרי תבונה. דכלא כליל באלין אתון בן ובת אינון ואו הה. וכלא חד כללא והינו תבונה.

בספרא דרב המנונא סבא אמר, דשלמה מלכא תקוונא קדמא דגלי ואמר הנה נפה רעיתי מהאי הוא. ותקוונא תננא אקרי כלה. דאיהי נוקבא דלתתא ואינון דאמרי דתרוניהו להאי נוקבא דלתתא אינון. לאו הכי. דהי קדמא לא אקרי כלה. והה בתרא אקרי כלה לזמנין דיעין. דהא זמנין סגיאינון אינון דדכורא לא אתחבר עמה ואסתלק מנה. בההוא זמנא כתיב ואל אשה בנדת טמאתה, לא תקרב. בשעתא דאתדפא נוקבא ודכורא בעי לאתחברא עמה. כדין אקרי כלה. ככלה ממש אתיא. אכל האי אמא לא אפסיק רעותא דתרוניהו לעלמין, בחד נפקין בחד שרין. לא אפסיק דא מן דא. ולא אסתלק דא מן דא. ובגין כך כתיב ונהר יצא מעדן, יצא תדיר ולא פסיק, הדא הוא דכתיב וקמוצא מים אשר לא יכזבו מימיו, ובגין כך כתיב רעיתי. ברעותא דאתהו שרין, באחדותא שלימתא. אכל הכא אקרי כלה. דכד אתא דכורא לאתחברא עמה היא כלה. ככלה איהי אתיא ממש. ובגין כך תרי תקונין דנוקבי פריש שלמה. תקוונא דקדמיתא סתימא בגין דאיהו סתימא. ותקוונא תננא פריש יתיר ולא סתים כולי האי. ולבתר תליא כל שבחא בההיא דלעלא, דכתיב אחת היא לאמה ברה היא לילדתה. ובגין דאיהי אמא מתעטרך בעטרא דכלה ורעותא דיד לא אפסיק מנה לעלמין. אתיהיב ברשותה כל חרו דעבדין. כל חרו דכלא. כל חרו דתיבא לדפא לכלא. דכתיב פי-ביום הזה יכפר עליכם. וכתיב וקדשתם את שנת החמשים שנה וקראתם דרור, יוכל היא. מאי יוכל כמה דאת אמר ועל יוכל

ישלח שרשיו. משום שהוא נהר דאמי ונגיד ונפיק ואתי תדיר ולא פסיק. כתיב כי אם לבינה תקרא, לתבונה תתן קולך. כיון דאמר כי אם לבינה, אמאי לתבונה, אלא כלא כמה דאמינא. הי מניהו עלאה בינה עלאה מתבונה. בינה אב ואם וכן. יוד הי אב ואם וכן בגניהו. תבונה כלא כלא דבנין, בן וכת ואו הה. ולא אשתכח אב ואם אלא בבינה. דתבונה ודאי רביעא עליהו, ולא אתגליא. אשתכח דכללא דתרין בנין אקרי תבונה. וכללא דאב ואם וכן אקרי בינה. וכד פעי לאכללא כלא בהאי אתקליל. והאי אב ואם וכן אקרון חכמה בינה ודעת. ובגין דהאי בן נטיל סימנין דאבוי ואמיה אקרי דעת, דהוא סהדותא דתרוניהו. והאי בן אקרי בוכרא, דכתיב בני בכרי ישראל. ובגין דאקרי בוכרא נטיל תרין חולקין. וכד אתרבי בעטורי נטיל תלת חולקין. ובין כך ובין כך תרין חולקין ותלת חולקין כלא חד מלה. והאי והאי הכי הוי, ירוחא דאבוי ואמיה ירית. מאי ירוחא דא אהסנתא דאבוי ואמיה ותרין עטרין דהו גניזין בגניהו ואחסינו לבן דא. מסטרא דאבוי הוה גניז בגניה חד עטרא דאקרי חסד. ומסטרא דאמא חד עטרא דאקרי גבורה. וכלהו מתעטרין ברישיה ואחיד לון. וכד נהרין אלין אב ואם עליה. כלהו אקרון תפלין דרישא. וכלא נטיל בן דא וירית כלא, ואתפשט בכל גופא. והאי בן יחייב לברתא. וברתא מניה אתון ועל כל פנים מפאן ברא ירית ולא ברתא. ברא ירית לאבוי ולאמיה ולא ברתא, ומניה אתון ברתא, כמה דכתיב ומזון לכלא בה. הני אב ואם כלילן ומתחברין דא ברא. ואב טמיר יתיר וכלא אחיד מעתיקא קדישא ותלמיא ממוזלא קדישא, קירוי דכל קירין. ואלין אב ואם מתקנין ביתא כמה דאמינא, דכתיב בחכמה יבנה בית, ובתבונה יתכונן, ובדעת תדרים ימלאו, כל הון יקר ונעים. וכתיב כי נעים כי תשמרם בבטנך. הני כללא דכלא כמה דאמינא, ותלן ממוזלא קדישא קריא:

אמר רבי שמעון: באדרא לא גלינא כלא. וכל הני מלין טמירין בלבאי הוו עד השתא. ובעינא לאטמרא לון לעלמא דאמי. משום דתמן שאלתא שאיל לנא, כמה דכתיב והיה אמונת עתיד חסן ישועת חכמת ודעת. וחכמה בעין מני. והשתא רעותא דקדשא בריך הוא בהאי. הא כלא כסופא איעול קמי פלטורי. כתיב, כי אל דעות יהוה. דעות ודאי הוא הדעת. בדעת כל פלטורי אתמלן, דכתיב ובדעת תדרים ימלאו. ובגין כך דעת אחרא לא אתגליא, דהא טמירא אזיל בגניה ואתקליל ביה, דעת נהיר במוחין ואתפשט במוחא כלא. בספרא דאגדתא תנינן, כי אל דעות יהוה. אל תקרי דעות אלא עדות, דהוא סהדותא דכלא. סהדותא דתרין חולקין, כמה דאת אמר ויקם עדות ביצלב. ואף על גב דהאי מלה אוקמוה בספרא דצניעותא בגונא אחרא. התם באתריה שלים. הכא כלא שפיר וכלא הוי. פד אסתים מלה האי אב ואם כלהו בהו כלילן, כלהו בהו סתימן. ואינון סתימן ממוזלא קדישא, עתיקא דכל עתיקין. ביה סתימן, ביה כלילן. כלא הוא, כלא הוי. בריך הוא, בריך שמיא לעלם ולעלמי עלמין. כל מלין דאדרא גאות, וכלהו מלין קדישין, מלין דלא סטאן לימינא ולשמאלא. כלהו מלין דסתימין ואתגלין לאינון דעאלו ונפקו, וכלא הכי הוא. ועד השתא הו מתפסין אלין מלין דדחילנא לגלגא, והשתא אתגלין. וגלי קמי מלכא עתיקא קדישא דהא לא ליקרא דילי ודבית אבא עבידנא. אלא בגין דלא אעול בכסופא קמי פלטורי עבידנא. ועוד דהא חמינא דקדשא בריך הוא וכל הני זכאי קשוט דהכא משתכחן כלהו מסתפקין על ידי. דהא חמינא דכלהו

חדאן בהאי הלולא דילי. וכלהו זמינין בההוא עלמא בהלולא דילי. זכא חולקי:

אמר רבי אבא: פד סים מלה דא בוצינא קדישא, בוצינא עלאה. ארים ידוי ובכה וחייה. בעא לגלגא מלה חדא. אמר, במלה דא אצטערנא כל יומאי. והשתא לא יתבין לי רשותא. אתתקף ויתבי ורחיש בשפותיה וסגיד תלת זמנין. ולא הנה יכול בר נש לאסתכלא באתריה, כל שכן ביה. אמר, פמא פמא, דזכית לכל האי, לא אנגיבו מבוועך. מבוועך נפיק ולא פסק. עלך קרינן ונהר יצא מעדן, וכתבי וכמוצא מים אשר לא יכזבו מימיו. האדנא אסהדנא עלי, דכל יומין דקאימנא תאיכנא למחמי יומא דא, ולא סליק ברעוית בר האדנא, דהא בעטרא דא מתעטר האי יומא. והשתא בעינא לגלגא מלין קמיה דקדשא ברין הוא, דהא פלהו מתעטראן ברישי. והאי יומא לא יתרחק למיעל לדוכתיה כיומא אתרא, דהא כל יומא דא ברשותי קימא. והשתא שרינא לגלגא מלין בגין דלא אעול בכסופא לעלמא דאתי. והא שרינא אימא. כתיב צדק ומשפט מכון כסאך, חסד ונאמת יקדמו פניך. מאן חפימא יסתכל בהאי למחמי ארחוי דקדישא עלאה. דינין דקשוט. דינין דמתעטראן בכתרין עלאין. דהא חמינא דכלהו בוצינין נהרין מבוצינא עלאה, טמירא דכל טמירין. פלהו דרגין לאתנהרא. ובההוא נהורא דבכל דרגא ודרגא אתגליא מה דאתגליא. וכלהו נהורין אחידן נהורא דא בנהורא דא, ונהורא דא בנהורא דא, ונהורין דא בדא, ולא מתפרשן דא מן דא. נהורא דכל בוצינא ובוצינא דאתקרון תקוני מלכא, כתיב מלכא. כל חד וחד נהיר ואחיד בההוא נהורא דלגו לגו, ולא מתפרש לבר. ובגין כך פלא בחד דרגא אסתלק. וכלא בחד מלה אתעטר, ולא מתפרש דא מן דא. איהו ושמיה חד הוא. נהורא דאתגליא אקרי לבושא דמלכא. נהורא דלגו לגו נהורא סתים. וביה שרינא ההוא דלא אתפרש ולא אתגליא, וכלהו בוציני וכלהו נהורין נהרין מעתיקא קדישא, סתימא דכל סתימין, בוצינא עלאה. וכד מסתכלן פלהו נהורין דאתפשטן, לא אשתכח בר בוצינא עלאה דאטמר ולא אתגליא.

באינון לבושין דיקר, לבושי קשוט, תקוני קשוט, בוציני קשוט. אשתכחו תרין בוצינין, תקונא דכורסאי דמלכא ואקרון צדק ומשפט. ואינון שירותא ושלמותא דכל מהימנותא, ובהני מתעטראן כל דינין דלעלא ותתא. וכלא סתים במשפט. וצדק מהאי משפט אתון. ולזמנין קרינן לה ומלכי צדק מלך שלם. פד מתערין דינין ממשפט פלהו רחמי, פלהו בשלמו. דהאי מבסם להאי צדק ודינין מתתקנין. וכלהו נחתין לעלמא בשלימו, ברחמי. וכדין אקרי שעתא דמתחבר דכר ונוקבא. וכל עלמין פלהו ברחמי ובחנותא. וכד אסגיא חובי עלמא ואסתאבת מקדשא, ודכורא אתרחק מן נוקבא, וחוץ תקיפא שרינא לאתערא, וי לעלמא דמתון בההוא זמנא מהאי צדק. פמה חבילי טריקין מתערין בעלמא. פמה זכאין מסתלקין מעלמא. וכל כך למה בגין דאתרחק דכורא מן נוקבא. ומשפט לא קרב בצדק דא. ועל האי כתיב ויש נספה בלא משפט. דמשפט אתרחק מהאי צדק, ולא אתבסמא, וצדק ינקא מאתר אתרא. ועל דא אמר שלמה מלכא את הפל ראיתי בימי חבלי, יש צדיק אבד בצדקו, חבלי דא חבל חדא מהבלי דלעלא, דאקרון אפי מלכא. ודא איהו מלכותא קדישא. דכד היא מתערא בדינוי כתיב, יש צדיק אבד בצדקו. מאי טעמא משום דמשפט אתרחק מצדק. ובגין כך אקרי ויש נספה בלא משפט. תא חזי, פד אשתכח זכא עלאה בעלמא, רחימא דקדשא ברין הוא,

אפלו פד אתער צדק בלחודוי, זכיל עלמא לאשתזבא בגיגיה, וקדשא בריהו הוא בעי ביקריה ולא מסתפי מן דינא. וכד ההוא זכאה לא קימא בקיומיה, מסתפי אפלו ממשפט, ולא זכיל למיקם ביה. כל שכן בצדק. דוד מלכא בקדמיתא אמר בחנני יהוה ונסני, דהא אנא לא מסתפינא מכל דינין, אפלו מהאי צדק, וכל שכן דאחידנא ביה, מה כתיב אני בצדק אחזה פניי. בצדק ודאי, לא מסתפינא למיקם בדינוי. בטר דחב, אפלו ממשפט מסתפי, דכתיב ואל תבוא במשפט את עבדך. תא חזי, פד מתבסמא האי צדק ממשפט. גדין אקרי צדקה. ועלמא מתבסמא בחסד ואתמליא מניה, דכתיב אהב צדקה ומשפט, חסד יהוה מלאה הארץ. אסהדנא עלי דכל יומאי תוינא מצטער על עלמא, דלא יערע בדינוי וצדק, ולא יוקיד עלמא בשלהובוי, כמה דכתיב אכלה ומחתה פיה. מכאן ולהלאה כפום כל חד כפום בירא עמקא. והא בדרא דא אית ביה זכאין. וזעירין אינון דיקומונו לאנגנא על עלמא ועל ענא מארבעה זנין.

עד כאן אחידן מלי דא בדא. ומתפרשן מלין דסתמן בעתיקא קדישא, סתימא דכל סתימין, והיף אחידן אלין באלין. מכאן ולהלאה מלין דזעיר אנפין אינון דלא אתגלגלן באדרא. אינון דהוו סתימן בלבאי ותמן לא אתתקנו. השתא אתתקנו ואתגלגלן. וכלהו מלין סתימין וברירין פלהו. זכאה חולקי ואינון דנרתו וריתא דא, דכתיב אשרי העם שפכה לו. האי דאוקימנא אב ואם בעתיקא אחידן בתקונוי הדי הוא, דהא ממוחא סתימא דכל סתימין תלגן ומתאחדן ביה. וכד יסתכלון בכל מלי, פלא הוא עתיקא בלחודוי, הוא תרי והוא זיה. וכל הני תקונין ביה אחידן, אב ואם מהאי מוחא נפקו. אתפלילו במזלא וביה תלגן וביה אחידן. זעיר אנפין בעתיקא קדישא תליא ואחיד. והא אוקימנא מלי באדרא. זכאה חולקיה דמאן דעאל ונפק וינדע אורחין דלא יסטי לימינא ולשמאלא, ומאן דלא עאל ונפק טב ליה דלא אברי, וכתיב כי ישרים דרכי יהוה:

אמר רבי שמעון, מסתפל תוינא כל יומאי בהאי קרא דכתיב, ביהוה תתהלל נפשי, ישמעו ענוים וישמחו. והאדנא אתקים קרא פלא, ביהוה תתהלל נפשי ודאי, דהא נשמתי ביה אחידא, ביה להטא, ביה אתדבקת ואשתדלת. ובאשתדלותא דא תסתלק לאתרהא. ישמעו ענוים וישמחו כל הני צדיקאי, וכל בני מתיבתא קדישא וזכאין דאתגן השתא עם קדשא בריהו הוא. פלהו שמעין מלי וחדאן. בגין קף גדלו ליהוה אתי, ונרומקה שמו יחדו.

פתח ואמר, כתיב ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום, הדיא הוא דכתיב פי-הנה המלכים נוצדו, עברו יחדו. נוצדו באן אתר בארץ אדום, באתר דינין מתאחדין תמן. עברו יחדו, דכתיב וימת וגו', וימלך תחתיו. המה ראו כן תמהו, נבדלו נחפזו דלא אתקיימו באתריהו, בגין דתקונין דמלכא לא אתתקנו. וקרתא קדישא ושורוי לא אודמנו. הדיא הוא דכתיב פאשר שמענו כן ראינו, דהא כללו לא אתקיימו. והיא אתקיימת השתא בסטרא דרכורא דשריא עמה. הדיא הוא דכתיב וימלך תחתיו הדר ושם עירו פער, ושם אשתו מהיטבאל בת מטרד בת מי זקב. מי זקב ודאי, כמה דאוקימנא באדרא. והא בספרא דאגדתא דרב המנונא סבא אתמר, וימלך תחתיו הדר, הדר ודאי, כמה דאת אמר פרי עץ הדר. ושם אשתו מהיטבאל, כמה דאת אמר כפת תמרים, וכתיב צדיק כפתמר יפרח, דאיהי דכר ונוקבא. האי אתקריאת בת מטרד, בת מההוא אתר דטודין פלא לאתדבקא ואקרי אב. וכתיב לא ידע

אנוש ערפה, ולא תמצא בארץ חיים. דבר אחר, בת מאמא דמסטרקא מתאחדין דינין דטרדין לכלא. בת מי זהב דינקא בתרין אנפין דנהירא בתרין גונין. בחסד וכדנא. עד לא אברי עלמא לא הוו משגיחין אנפין באנפין. ובגין כך עלמין קדמאי אתחברו, ועלמין קדמאי בלא תקונא אתעבדו. וההוא דלא הוה בתקונא אקרי זיקין נצוצין. כהאי אמנא מרצפא כד אכתש במנא דפרזלא אפיק זיקין לכל עיבר. ואינון זיקין דנפקין, נפקין להיטין ונהירין ודעכין לאלתר. ואלין אקרוין עלמין קדמאי. ובגין כך אתחברו ולא אתקמו עד דאתתקן עתיקא קדישא ונפיק אמנא לאמנוניה. ועל האי תגינא במתנייתא דילן, דבוצינא אפיק זיקין בזיקין לתלת מאה ועשרין עיבר. ואינון זיקין עלמין קדמאי אקרוין, ומיתו לאלתר. לבתר נפיק אמנא לאמנוניה ואתתקן בדכר ונוקבא. והני זיקין אתדעכו ומיתו השתא אתקנים פלא. מבוצינא דקרדינותא נפק ניצוצא פטישא תקיפא דבטש ואפיק זיקין עלמין קדמאי ומתערבי באורא דכנא, ואתבסמו דא כדא, כד אתחברו אבא ואמא. וההוא אב הוא רוחא דגניז בעתיק יומין. ביה אתגניז האי אורא ואכליל לניצוצא דנפיק מבוצינא דקרדינותא דגניז במעוי דאמא. וכד אתחברו תרויהו ואתכלילו דא כדא, נפיק גולגלתא חד תקיפא ואתפשט בסטרוי. דא בסטרא דא, ודא בסטרא דא. כמה דעתיקא קדישא תלת רישין אשתכחו בחד, כך פלא אודמן בתלת רישין כמה דאמינא.

בהאי גולגלתא דזעיר אנפין נטיף טלא מרישא חננא. וההוא טלא אתחזי בתרי גוני. ומניה מתזן חקלא דתפוחין קדישין. ומהאי טלא דגולגלתא דא, טחנין מנא לצדיקא לעלמא דאמי. וביה זמינן מיתאי לאחיא. ולא אודמן מנא דנפל מהאי טלא בר ההוא זמנא. בזמנא דאזלו ישראל במדברא וזן להו עתיקא דכלא מהאי אתר. מה דלא אשתכח לבתר. הדא הוא דכתיב הנני ממטיר לכם לחם מן-השמים, כמה דאת אמר ויתן לך האלהים מטל השמים. האי בההוא זמנא. לזמנא אחרא תגינן, קשים מזונותיו של אדם קמי קדשא ברין הוא. והא במזלא תליא. במזלא ודאי. ועל כן בני חיי ומזוני לאו בזכותא תליא מלתא, אלא במזלא תליא מלתא. וכלא תלין בהאי מזלא כמה דאוקימנא. תשעה אלפין רבוא עלמין נטלין וסמכין על האי גולגלתא. והאי אורא דכנא אתכליל בכלא. וכיון דהוא אתכליל בכלא וכלא אתכליל ביה. אתפשטו אנפוי לתרין סטרין בתרי נהורין כלילן מכלא. וכד אסתכלו אנפוי באנפין דעתיקא קדישא פלא ארף אפים אקרי. מאי ארף אפים, אלא הכי תגינן: ארף אפים אסותא דאנפין, בגין דארף אפיה לחיביא, דהא לא אשתכח אסותא בעלמא אלא בזמנא דאשגחין אנפין באנפין:

בחללא דגולגלתא נהירין תלת נהורין. ואי תימא תלת, ארבע אינון כמה דאמינא אחסנתא דאבוי ואמיה, ותרין גניזין דילהון דמתעשרן פלהו ברישיה. ואינון תפלין דרישא. לבתר מתחברן בסטרוי ונהרין ועאלין בתלת חללי דגולגלתא. ונפקין כל חד בסטרוי ומתפשטין בכל גופא. ואלין מתחברין בתרי מוחי. ומוחא תליתאה כליל לון ואחיד בהאי סטרא ובהאי סטרא. ומתפשט בכל גופא ואתעבד מניה תרי גוני כלילן פחדא. ומהאי נהיר אנפוי ואסהיד באבא ואמא גוני דאנפוי. והוא אקרי דעת, בדא כתיב פי אל דעות יהוה. ובגין דאיהו בתרי גוני לו נתכנו עלולות, אכל לעתיקא קדישא סתימאה לא נתכנו. מאי טעמא נתכנו להאי בגין דרית תרין חולקין. וכתיב עם חסיד

תתחסד. והא בקשוט אוקימו חבדיא, דכתיב ויגד יעקב לרחל פי אחי אביה הוא. ויגד הא אוקמוה דכלא רזא דחכמתא. וכי בן רבקה הוא, בן רבקה ולא כתיב בן יצחק, רמז וכלא רמזא בחכמתא. ועל האי אקרי שלים בכלא. וביה אתחזי מהימנותא. ובגין כך כתיב, ויגד יעקב, ולא כתיב ויאמר. חגי גוני כמה דנהרין בעטרא דרישא ועאלין בחללי דגולגלתא. הכי מתפשטין בכל גופא, וגופא אתאחד בהו. אכל לעתיקא קדישא סתימא לא נתפנו ולא יאן ליה. דהא פלא בחד אשתכח. חדו לכלא, חיים לכלא. לא תליא ביה דינא. אכל בהאי לו נתכנו עללות ודאי:

בגולגלתא דרישא תלן כל אינון רבון ואלפין מקוצי דשערין דאינון אפמין. ומסתבכין דא בדא, אחידן דא בדא. דאחידן בנהירו עלאה דמתעטר ברישיה דאבא, וממוחא דאתנהיר מאבא. לבתר נפקין גימין על גימין מנהירו דמתעטר ברישיה דאמא ומשאר מוחי. וכלהו אחידן ומסתבכין באינון שערי דאחידן מאבא. בגין דאינון מתערבין דא בדא ומסתבכין דא בדא. וכלהו מוחי אחידן בגולגלתא במוחא עלאה, וכלהו משיכן אתמשכן מחלת חללי דמוחא. מתערבין דא בדא בדכיא במסאבא. בכל אינון טעמין ורזין סתימן ומתגלן. ובגין כך פלהו רמיזי באנכי יהוה אלהיך. כמה דנהרין בעטרא דרישא ועאלין בחללי דגולגלתא. כל אינון קוצין אפמין חפין ותלן לסטרא דאודנין. והא אוקימנא, דבגין כך כתיב הטה אונך ושמע. מפאן אוקימנא מאן דבצי דרפין מלפא אודניה לקבליה, וסלסל ברישיה דמלפא ויפנה שערי מעל אודניו. וישמע ליה מלפא בכל מה דבצי.

בפלגותא דשערי מתאחדא חד ארחא בארחא דעתיק יומין. ומתפרשן מניה כל ארחי דפקודי אוריתא. כל מאריהון דיבבא ויללא תלן בכל קוצא וקוצא. ואינון מפרשין רשפא לחיבא דלא ידעין אינון ארחין. הדא הוא דכתיב, דרך רשעים כאפלה. וכל אלן תלן בקוצין תקיפין, ובגין כך פלהו תקיפין. ואוקימנא באינון שעיען אתאחדן מאריהון דמתקלא דרחימותא, דכתיב כל ארחות יהוה חסד ואמת. וכל כך בגין דמשכין ממוחין סתימין דרהיטי דמוחא. ובגין כך משתכחי כל חד כפום ארחי מחד מוחא. באינון קוצין שעיען אתמשכן מאריהון דמתקלא דרחימותא. דכתיב כל ארחות יהוה חסד ואמת. ממוחא תננא באינון קוצין תקיפין אתמשכן ותלן מאריהון דיבבא ויללא. דכתיב בהו, דרך רשעים כאפלה, לא ידעו במה יפלו. מאי קא מירי אלא לא ידעו, כלומר, לא ידעין ולא בעאן למנדע, במה יפלו, אל תקרי במה אלא באמא, ויפלו באינון דמתאחדין בסטרא דאמא. מאי סטרא דאמא גבורה תקיפא. מנה מתאחדן מאריהון דיבבא ויללא. ממוחא תליתא באינון קוצין דאינון באמצעייתא. אתמשכן ותלן מאריהון דמדין ואקרון אנפין נהירין ולא נהירין, ובהגי כתיב, פלס מעגל רגלך. וכלא אשתכח באינון קוצין ושערי דרישא:

מצחא דגולגלתא, מצחא לאתפקדא חביא על עובדיהון. וכד האי מצחא אתגליא, מתערין מאריהון דדינין לאינון דלא מתכספין בעובדיהון. האי מצחא סמקא כורדא, ובשעתא דאתגליא מצחא דעתיקא בהאי מצחא, אתהדרת חורא פתלנא. וההיא שעתא עת רצון אקרי לכלא. בספרא דאגדתא דבי רב ייבא סבא אמר, מצח זכי, מצח מצחא דעתיקא. ואי לאו אשדי חיי"ת בין תרין אתון. כמה דאת אמר, ומחץ פאתי מואב, ואוקימנא דאקרי נצח באתון רצופין. וכמה נצחים הוו, ואף על גב דנצח אחרא בנצח אחרא אסתלק. ואית נצחים אחרנין דמתפשטין בכל גופא. ובגין דבשבתא

בשעתא דצלותא דמנחה בגין דלא יתער דינין, גליא עתיקא קדישא מצחא דיליה. וכל דינין אתפפן ואשתכחו ולא אתעבדו.

בהאי מצחא תלן ארבע ועשרין בתי דינין לכל אינון דחציפין בעובדיהון, כמה דכתיב, ואמרו איכה ידע אל, ויש דעה בעליון. והא עשרים אינון, ארבע למה, לקבליהון דארבע מיתות בי דינא דלתתא, דתלן מלעלא. ואשתארו עשרין. ובגין כך לא מענישין בי דינא עלאה עד דישלים וסליק לעשרין שנין, לקבליהון דעשרין בתי דינא. במתניתא סתימאה דילן תנינן, לקבליהון דארבע ועשרים ספרים דאתפלילן באורייתא:

ענין דרישא אינון ענין דלא מסתמין מניהו חביבא. ענין דנימין ולא נמיין, ובגין כך אקרו ענין פיונים. מאי יונים, כמה דאת אמר, ולא תונו איש את עמיתו. ועל דא כתיב, ויאמרו לא יראה יה. וכתיב, הנטע און הלא ישמע, אם יצר עין הלא יביט. תקווא דעל עינא שער דמתשערן בשיעורא שלים, מאינון שערין תלן שבע מאה אלפי מארי דאשגחיתא לאגתא קרבא. ובגין קימי פלהו משולשליהון ומתפקחין ענין. כסותא דעל ענין גבינין מתאחדן בהו. ואלין וארבע מאה רבון מארי תריסין מתאחדן בהו. ואינון אקרון כסותא דענין. וכל אינון דאקרון עניי יהוה לא פקחין ולא מתערין, בר בזמנא דאלין כסותי דגבינין מתפרשין אינון תתאי מעלאי. ובשעתא דאתפרשן גביני תתאי מעלאי, ויהבין אתר לאשגחא, מתפקחין ענין ואתחזי כמאן דאתער משנתיה. ואסתחרו ענין וחקמן לעינא פקיתא ואתסחן בחנורא דיליה. וכד אתסחן אתפפן מאריהון דדינין לישראל. ובגין כך כתיב עורה למה תישן אדני, הקיצה:

ארבע גונין אתחזין באינון ענין, מאינון נהירין ארבע בתי דתפלין דנהרין ברהיטי מוחא. שבעה דאקרון עניי יהוה דאשגחיתא נפקי מגון אכמא דעינא, כמה דאוקימנא באדרא, דכתיב, על אבן אחת שבעה עינים. ואינון גונין מתלהטין בסטריהו. מסמקא נפקין אתרנין מארי דאשגחיתא לדינא. ואינון אקרון, כי יהוה עניו משטטות בכל הארץ. משטטות ולא משוטטים, בגין דכלהו דינא. מירוקא נפקין אתרנין דקימין לגלאה עובדין בין טוב ובין ביש, דכתיב, פי עניו על דרכי איש. ואלין אקרון עניי יהוה המה משוטטים, משוטטים ולא משוטטות, בגין דאינון סטריין לטב ולבייש. מתחזין נפקין כל אינון רחמי, כל אינון טבאן דמשתכחי בעלמא, לאוטבא להו לישראל, ובגין מתסחן כל אינון תלת גוני לרחמא עליהו.

אלין גונין מתערבין דא בדא ומתדבקן דא בדא. כל חד אוזיף לחבריה מגוני דיליה, בר מתחזא, דכלהו פלילין ביה. פד אצטריך הוא חפי על פלא. כל גונין דלתתא לא יכלין כל בני עלמא לאסתרא לון חנורא לאכמא לסמקא ולירוקא, והכא באשגחיתא חד פלהו אתאחדן ואתסחן בחנורא. גביני לא משתכחין בר פד בעין גוני דחור לאשגחא. בגין דגבינין יהבין אתר לאשגחא לכלהו גוני. ואי אינון לא יהבין אתר, לא יכלין לאשגחא ולאסתכלא. גבינין לא קימין ולא משתכחין שעתא תדא שלימתא, אלא פקחין וסתמין, סתמין ופקחין, משום עינא פקיתא דקאי עליהו, ועל דא כתיב, והסחית רצוא ושוב, והא אוקימנא. כתיב עניך תראינה ירושלים נוה שאנן. וכתיב, תמיד עניי יהוה אלהיך בה מרשית השנה. דהא ירושלים בעינא פן, דכתיב, צדק ילין בה. ובגין כך ירושלים ולא ציון, דכתיב

ציון במשפט תפדה. דכלא רחמי. עיניך, עיניך כתיב, עינא דעתיקא קדישא סתימא דכלא. השתא עיני יהנה אלהיך בה לטב ולביש כמה דאתחזי. בגין כך לא אתקינו בקיומא תדיר. והתם עיניך תראנה ירושלים פלא לטב, פלא ברחמי, דכתיב, וברחמים גדלים אקבצך. תמיד עיני יהנה אלהיך בה מרשית השנה. מרשית חסר א' כתיב, ולא ראשית באלף. מאן היא הא דלתתא ולעלא. כתיב, השליך משמים ארץ תפארת ישראל, מאי טעמא השליך משמים ארץ, משום דכתיב אלביש שמים קדרות. ועיניך בקדרותא בגונא אכמא אתחפז. מרשית השנה מאן אתר מסתכלין בירושלים אלין עיני יהנה. חזר ופרש, מרשית השנה, דהוא דינא בלא אלף, ודינא אתאחד בסטרהא אף על גב דלאו הוא דינא ממש. ועד אחרית שנה. אחרית שנה ודאי דינא אשתכח. דהא כתיב: צדק גליון בה, דהיא אחרית השנה. תא חזי, אלף בלחודי אקרי ראשון, דכר באלף סתים וגניז מה דלא אתידע. פד אתחבר האי אלף באתר אחרא אקרי ראשית. ואי תימא דאתחברא. לא. אלא אתגליא ביה ונהיר ליה, וכדין אקרי ראשית. ואפלו בהאי ראשית לא אשגח בירושלים. דאלמלא הוה בהאי אתקנמת תדינא. אבל מרשית כתיב. ולעלא דאתי כתיב ראשון לציון הנה הנם:

חוטמא דזעיר אנפין תקוונא דפרצופא. כל פרצופא ביה אשתמודע. חוטמא דא לא כחוטמא דעתיקא קדישא סתימא דכל סתימין. דחוטמא דעתיקא חיים דחיים לכלא, דהא מתרין נוקבין נפקין רוחין דחיי לכלא, בהאי זעיר אנפין כתיב, עלה עשן באפו. בהאי תננא כל גוני אחידן ביה. בכל גונא וגונא אחידן כמה מאריהון דדינא קשיא דאחידן בההוא תננא. ולא מתבסמין בלהו אלא בתננא דמדבחה דלתתא. ועל דא כתיב, וירח יהנה את ריח הניחח. מהו הניחח, אתבסמותא דמארי דינא, נחת ריח. וירח יהנה את ריח הניחח, את ריח הקרבן לא כתיב, אלא את ריח הניחח, דכלהו גבוראן דאחידן בחוטמא. וכל דאתאחדן בהו, בלהו מתבסמן. וכמה גבוראן מתאחדן כחדא, דכתיב מי ימלא גבורות יהנה, ישמיע כל תהלתו. והאי חוטמא מחד נוקבא נפק אשא דאכלא כל שאר אשין, ומחד נוקבא תננא. והאי והאי משתככי באשא ותננא דמדבחה, ואתגליא האי עתיקא קדישא ואשתכח פלא. הנינו דאתמר, ותהלתי אחטם לך. חוטמא דעתיקא קדישא אריז ומתפשט ואקרי ארז אפים. והאי חוטמא זעיר. וכד תננא שרי נפיק בבהילו ואחעביד דינא, ומאן מעכב להאי, חוטמא דעתיקא, וכלא כמה דאמינא באדרא ואתערו חבריא. ובספרא דרב המנונא סבא אוקים הני תרי נוקבי, מחד תננא ואשא. ומחד נחא ורוחא טבא דאית ביה ימינא ושמאלא. וכתיב, וריח לו פלכנון. ובנוקבא כתיב, וריח אפך כפתפוחים. ומה בנוקבא הכי, כל שפן ביה, ושפיר קאמר. ומה דאמר וירח יהנה את ריח הניחח. הניחח בתרי סטרי. חד נחא דאתגליא עתיקא קדישא, סתימא דכל סתימין. דהאי הוא נחא ואתבסמותא לכלא. וחד אתבסמותא דלתתא בההוא תננא ואשא דמדבחה. ובגין דאיהו מתרין סטרי כתיב נחח. וכלא בזעיר אנפין אתמר:

תרי אודנין למשמע טב וביש. ותרניהו סלקין לחד, דכתיב, הטה אליהי אזנך ושמע. אודנא לגו. בגו דיליה תליא ברשימין עקימין, בגין דיתעפב קלא לאעלא במוחא ויבחיין ביה מוחא ולא בבהילו. דכל מלה דהוי בבהילו לא הוי בחקמתא שלימתא. מאודנין אלין תלזן כל מאריהון דגדפין דנטלין קלא מעלמא. וכלהו הכי אקרון אזני יהנה. דכתיב בהו כי עוף השמים יוליך את הקול. כי עוף השמים

יוליך את הקול האי קרא קשיא. השתא מאי קול אכא הכא, דהא רישא דקרא כתיב, גם במדעך מלך אל תקלל. במדעך כתיב. ובחדרי משכבך, מאי טעמא, כי עוף השמים יוליך את הקול, והא ליכא הכא קלא. אלא ודאי כל מה דחשיב בר נש וכל מה דיסתכל בלבוי, לא עביד מלה עד דאפיק לה בשפותיה. ואף על גב דאיהו לא אתכונן ביה. וההיא מלה דאפיק מתבקע באורא. ואזלא וסלקא וטסא בעלמא ואתעביד מגיה קלא. וההוא קלא נטלין ליה מארי דגדפין וסלקין ליה למלכא ועייל באודנוי. הדא הוא דכתיב, וישמע יהוה את קול דבריכם. וישמע יהוה ויחר אפו. ובגין כך כל צלותא ובעותא דבעי בר נש מקמי קדשא בריך הוא, בעי לאפקא מלין בשפתיה. דאי לא אפיק לון, לאו צלותיה צלותא, ולא בעותיה בעותא. וכינן דמלין נפקין מתבקעין באורא, וסלקין וטסין ואתעבידו קלא ונטיל לון מאן דנטיל. ואחיד לון לאתר פתרא קדישא ברישא דמלכא.

מתלת חללי דמוחי נטיף נטיפא לאודנין וההוא אקרי נחל פריית. כמה דאת אמר, נחל פריית, כלומר פרותא דאודנין. וקלא עייל בההוא עקימא ואשתאב בנהרא דההוא נטיפא, ובגין אתעפכ תמן ואתבחיין בין טב לביש, הדא הוא דכתיב כי און מלין תבחין. מאי טעמא און מלין תבחין, משום דאתעפכ קלא בההוא נהרא דנטיפא בעקימיותא דאודנין, ולא עייל בבהילו. ובגין כך אתבחיין בין טב לביש. וחד יטעם לאכל, מאי טעמא וחד יטעם לאכל, בגין דיתעפכ תמן ולא עייל בבהילו בגופא. ועל דא יטעם ויתבחין בין מתיקא למרירי.

בהאי נוקבא דאודנין תלון נוקבין אחרנין. נוקבא דענין, נוקבא דפמא, נוקבא דחוטמא. מההוא קלא דעייל בנוקבא דאודנין, אי אצטריך עייל לנוקבי דענין, ונבעין דמעין מההוא קלא. אי אצטריך עייל לנוקבא דחוטמא דפרדשקא ומפקי תננא ואשא מההוא קלא. הדא הוא דכתיב, וישמע יהוה ויחר אפו, ותבער בם אש יהוה. ואי אצטריך עייל מההוא קלא לנוקבא דפמא. ומליל וגזר מלין. מההוא קלא פלא. מההוא קלא דאודנין, עייל בכל גופא ואתרגיש מגיה. פלא תליא בהאי אודנא. ופאה מאן דנטיר מלוי. על דא כתיב, נצר לשונך מרע, ושפתך מדבר מרמה. האי אודנא קרי ביה שמיצה. ובשמיצה אתפלילן אינון תלת מוחי, דאינון חכמה בינה ודעת. חכמה אתפליל ביה, דכתיב, ונתת לעבדך לב שמע. בינה, כמה דאת אמר, דבר כי שמע עבדך. כי שמעים אנתנו. דעת, כמה דאת אמר, שמע בני וקח אמרי. ומצותי תצפן אתך. הא פלא תלון באודנין.

בהאי אודנא תלון צלותין ובעותין ופקיחא דענין. הדא הוא דכתיב, השא אליה אונך ושמע, פקח עיניך וראה. הא פלא ביה תליא. בהאי אודנא תלון רזין עלאין דלא נפקין לבר. בגין כך היא עקימא לגו ורזא דרזין סתימין ביה. וי לההוא מגלה רזין. ובגין דהאי אודנא פגיש רזין ועקימיותא דלגו נטיל לון, לא גלי רזין לאינון דעקימין בארסהו, אלא לאינון דלא עקימין. הדא הוא דכתיב, סוד יהוה ליראיו, ובריתו להודיעם. דנטלי ארחי ונטלי מלין. ואינון דעקימין בארסהו נטלי מלין ועלין לון בבהילו ולית בהו אתר לאתעפכא. וכל נוקבין אחרנין מתפתחין ביה. עד דנפקין מלין בנוקבא דפמא. ואלין אקרון חביי דרא, שנואי דקדשא בריך הוא. במתניתא דילן תנן, כאלו קטיל גוברין, וכאלו פלח לעבודת זרה. וכלא בחד קרא, דכתיב, לא תלך רכיל בעמך, לא תעמד על דם רעך, אני יהוה. מאן דעבר על האי רישא דקרא, כאלו עבר על פלא. ופאה חולקיהון דצדיקא דעליהו כתיב,

ונאמן רוח מכסה דבר. נאמן רוח ודאי, דהא רוחא דילהון מאתר עלאה קדישא אשתליף. ובגין כך נאמן רוח אקרון. וסימן דא אוקימנא שהוא דמגלה רזין בידוע דנשמתיא לאו איהי מגופא דמלכא קדישא. ובגין כך לית ביה רזא ולא מאתר דרזא הוא. וכד תיפוק נשמתיא לא אתדבקא בגופא דמלכא דהא לא אתריה הוא. וי להווא בר נש, וי ליה, וי לנשמתיא. ופאה חולקיהון דצדיקאי דמכסין רזין. כל שפן רזין עלאין דקדשא בריף הוא. רזין עלאין דמלכא קדישא. עליהו כתיב, ועמך כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ.

אנפוי בתרין תקרובין דבוסמא פלהו סהדותא על מה דאמינא. דהא סהדותא בהו תליא, ובכלא תליא סהדותא, אבל הני תקרובי דבוסמא חורא וסמקא, סהדותא לאבא ואמא. סהדותא לאחסנא דגריית ואחיד לון, והא במתניתא דילן אוקימנא כמה פרסי בין חורא לסמקא. ואתפלילן ביה פחדא בסטרא דחורא. כד אתנהיר מן נהירו דחורא דעתיקא. חפא הוא חורא על סמקא. וכלא בנהירו אשתכח. וכדין כתיב, יאר יהוה פניו אליך. וכד תלין דיגין בעלמא אשתכח סגירותא בכלא. וסמקא אתפשט באנפין וחפא על חורא, וכדין פלא אשתכח בדינא, וכדין כתיב, פני יהוה בעשי רע, וכלא בהאי תליא, ובגין דא סהדותא הוא בכלא. כמה וכמה מארי תריסין מחפאן להני גוני, מצפאן להני גוני. כד נהירין גוני כל עלמין פלהו בחדו. בזמנא דנהיר חורא פלא אתחזו בההוא גונא. וכד אתחזו בסמקא, פלא הכי אתחזו בההוא גונא. באלין תקרובין דבוסמא שארי דיקנא לאתחזאה מרישא דאודנין. ונחית וסליק בתקרובתא דבוסמא:

שערין אכמין דיקנא בתקונא יאה שפיר, כגבר תקיף שפיר, משחא דרבות דדיקנא עלאה דעתיקא בהאי דיקנא דזעיר אנפין אתחזי ונהיר. שפירו דהאי דיקנא בתשעה תקונין אשתכח. וכד משחא דרבות דתלת עשר נביעין דדיקנא דעתיקא קדישא נהיר בהאי דיקנא אשתכחו עשרין ותריין תקונין. וכדין מתברכין פלהו. וישאל סבא מתברכא בהאי. וסימן כך יברך ישאל. כל תקונין דדיקנא דא אוקימנא באדרא קדישא דכלהו מתקונין דדיקנא דעתיקא קדישא אתתקנו. והכא בעינא לגלגא מה דלא אתגלי תמן. בגין למיעל בלא כסופא. שתא אינון, תשעה אקרון. תקונא קדמא. נפק ההוא ניצוצא בוצינא דקרדינוותא, ובטש בתחות שער ארישא מתחות קוצין דעל אודנין. ונחית מקמי פתחא דאודנין עד רישא דפמא. הא תקונא דא מעתיקא קדישא לא אשתכח, כד נגיד מזל דעתיקא קדישא, ותליא מניה ההוא מבועא דחכמתא, אלא כד אמא אתמשכח ותתפלילת באורא דכיא, ההוא חורא נקיט אמא. וניצוצא עאלת ונפקת ואתאחד דא בדא ואתעבידו חד תקונא. וכד אצטריך סלקא דא על דא ואתפסיא חד מקמי חד. ובגין כך פלא אצטריך. חד למעבד נוקמין וחד לרחמא. ועל האי תאיב להאי דיקנא דוד מלכא כמה דאוקימנא. בהאי דיקנא תשעה תקונין אשתכחו, שתא רבון דתלין בהו מתפשטין בכל גופא. ואלין שתא דתלין, תלין בשערי דתחות תקרובתא דבוסמין, תלת מהאי סטרא ותלת מהאי סטרא. ובקירותא דדיקנא תלין תלת אחרנין. חד לעלא בשפון. ותריין באינון שערין דתלין עד טבורא. וכל הני שתא, תלת מכאן ותלת מכאן, אתמשכן ותלין פלהון באינון שערין דתלין ומתפשטין בכל גופא. ובגין דהני תלתא אינון בקירוי דדיקנא יתיר מפלהו, כתיב בהו שמה קדישא, דכתיב, מן המצר קראתי יי, ענני במרחב יי, יהוה לי לא אירא. והא דאוקימנא

באדרא מן המצר קראתי יי' מאמר דשרי דיקנא לאתפשטא, דהוא אתר דחיק מקמי אוינן שפיר הוא. ובספרא דאגדתא דבי רב ז"בא סבא הכי אמר ואוקים, דשירותא דדיקנא מחסד עלאה, דכתיב, לך יהוה הגדלה והגבורה והתפארת, וכלא הכי הוא והכי שארי. ותשעה אתמשכן ותלן בדיקנא. ומקמי אוינן הכי שארי. וקוימא לא מתקמין אלא באמר אתרא כמה דאוקימנא. וכד אצטריך עלמא לרחמי אתגליא מזלא קדישא, וכל הגי תקוין דבדיקנא יקירא דזעיר אנפין, פלהו רחמי משתכחי. וכד אצטריך לדינא מתחזיא דינא. וקדין עבדין נוקמין לשנאיהון דישראל לאינון דעקין להו, כל יקירו דדיקנא באינון שערי דתלן אנהו, משום דכלא בהאי תלן. כל הגי שערי דדיקנא דזעיר אנפין פלהו קשישין ותקיפין. משום דכלהו אכפין לדינן בשעתא דמזלא קדישא אתגלי, וכד בעי לאגחא קרבא בהאי דיקנא אתחזי כגבר תקיף מארי נצחן קרביא. וקדין מריט מאן דמריט ואגליש מאן דאגליש.

הגי תשעה תקוין אמרן משה זמנא תנינא בשעתא דאצטריך לאהדרא לון פלהו רחמי. דאף על גב דתליסר תקוין לא אמרן השתא. בכונה תליא מלתא. דהא לא יעול בהגי תקוין לאדפרא, אלא במזלא אתפון ואדפר ליה, דהא הוא דכתיב, ועתה יגדל נא פח אדני. מאן פח אדני, ההוא דאקרי מזלא קדישא, סתימא דכל סתימין, דחילא דא ונהירו דא ממזלא תלי. וכיון דאמר משה דא ואדפר דא ואתפון ביה. אמר הגי תשעה תקוין דתלן בזעיר אנפין, בגין דינהירו כלהו ולא ישתכח דינא. ועל דא פלא במזלא תלי.

האי דיקנא פד שראן שערי לאתערא, אתחזי כגבר תקיף כגבר מארי נצחן קרבינ. בהאי דיקנא נגיד משח דרבות מעתיקא סתימא, כמה דאת אמר, כשמן הטוב על הראש ירד על הזקן, זקן אהרן. אליו שערי לא חפין על שפון. ושפון פלהו סמקין כורדא, דכתיב, שפתותיו שושנים. שפון מרחשן גבורה, מרחשן חכמתא. באינון שפון תלן טב וביש, חיי ומוותא. מאלין שפון תלן מאריהון דאתערוותא. דכד מרחשין אליו שפון, מתערין פלא למגזר דינא בכל בתי דינן דאקרון עירין. דכתיב, בגזרת עירין פתגמא. מאי עיר, בספרא דאגדתא תנינן, כמה דאת אמר ויהי ערד. דמתערין דינן לאינון דלא אתרחימו לעלא. בגין כף מתערין אליו דאינון מארי דכבו להו. ועם כל דא בתרי גוני, ברחמי ודינא. ועל דא אקרון עיר וקדיש, דינא ורחמי. ובאלין שפון אתחזי פמא פד אתפתח.

רוחא דנפיק מן פמא ביה מתלבשין כמה אלף ורבבן, וכד אתפשט מתלבשין ביה נביאן מהימני, וכלהו פי יהוה אקרון. פד מלין נפקין מן פמא ומתרחשין בשפון, מנהרין לכלהו תמני סרי אלפי עלמין. עד דמתקשרין פלהו פחדא. בתמניסר ארחין ושבילין דאשתמודען. וכלא מחפאן לפמא דא בלישן ממלל רבבן בקטרא דטיהרא בעוטרא. ועל דא כתיב, חפו ממתיקים. ממתיקים ודאי. מאי חכו, כמה דאת אמר וחד יטעם לאכל. וכלו מחמדים אש ומים. אשא ומיא מתתקנין ונאן בצירוי. דהא גוני מתחברין פחדא. חכו באתון רשימן דמתגלפן בעטרי גלידין. אחה"ע בגרון. א' דטריד מלכין ומהעדה מלכין ומהקים מלכין. ח' דטריד ונחית וסליק ועטיר, כביש באשא גליד ברוחא. ה' ינוקא דאמא סטיר לנוקבא. אתפשט לנוקבא רבא בתיאובתא דקרתא קדישא דמתקטרי אתרין דא בדא. כמה דאת אמר, הר המור, גבעת הלבונה. ע' טיהרא דטיפסא גליפא בשפסא, רהיטין דענפין

מתאחדן לסטרוי לרוחין גליפין. והא ברזי דאתון דשלמה מלכא אתעטרו אלין אתון דא בְּדָא. גיב"ק בחיך. כְּמָה דַּאָתָּ אָמַר, וְחַד יִטְעַם לְאָכַל. הַיָּאכַל תִּפְּל מִבְּלִי מְלַח. וּכְתִיב, וְהָיָה מַעֲשֵׂה הַצִּדְקָה שְׁלוֹם. הַנִּחַמָּדִים מְזֻהָב וּמְפֹזָר, וּמִתּוֹקִים מִדְּבַשׁ וּנוֹפֶת צוֹפִים. מִתּוֹקִים וְדָא. דוֹד מִלְכָּא אָמַר, גַּם עֲבָדְךָ נִזְהָר בָּהֶם. אֶסְתַּדְנָא עָלֵי דְכָל יוֹמָא אֲזִידְהִרְנָא בְּהוּ דְלֹא לֶאֱטַעָא בְּהוּ, בְּר יוֹמָא חַד דְּעִטְרִנָּא עֲטָרִי מִלְכָּא בְּמַעֲרַתָּא דְּמִרוֹנִיָּא, וְחִמֵּינָא דְּאֶשָּׁא מִתְּלַהֲטָא אֶפּוֹתִיָּא דְּמִירוֹנִיָּא וְאֲזִידְעוּעָנָא. מִהֵּהוּא יוֹמָא אֲזִידְהִרְנָא בְּדַעֲתָאִי בְּהוּ וְלֹא שְׂבִיקֵנָא לֹון כָּל יוֹמָא. וְכָפָא חוֹלְקִיָּה מֵאֵן דְּאֲזִידְהִר בְּמִתִּיקָא דְּמִלְכָּא וְטַעִים בְּהוּ בְּדַקְחֻזִּי, עַל דָּא כְּתִיב, טַעְמוֹ וְדָאוּ כִּי טוֹב יִהְיֶה. וּכְתִיב, לְכוּ לַחֲמוּ בִלְחָמִי.

אֶתְפִּשֵׁט דְּכוּרָא בְּדַעַת וְאֶתְמַלֵּן אֶכְסְדִּירִין וְאֶדְרִין. מְרִישָׁא גּוֹלְגֻלְתָּא שְׂרִי וְאֶתְפִּשֵׁט בְּכָל גּוּפָא מִחֲדוּי וְדִרְעוּי וּבְכָלָא. מֵאֲחֹרֵי אֶתְדַּבֵּק נִיצוּצָא דְּבוֹצִינָא דְּקִרְדִּינוּתָא וְלֶהֱטָא. וְאֶפִּיק גּוֹלְגֻלְתָּא חַדָּא סְתִימָא מִכָּל סְטְרוֹי. וְהִירִי דְּתָרִי מוֹחִי גְלִיפֵן בְּהַ אֶתְדַּבֵּקַת בְּסְטְרוֹי דְּדְכוּרָא. בְּגִין כֶּךָ אֶתְקָרִי יוֹנְתִי תַמְתִּי. אַל תִּקְרִי תַמְתִּי אֲלֹא תְּאֻמְתִּי וְדָא. שְׁעָרֵי דְּנוּקְבָא כְּלִילֵן בְּהוּ גֻנִי, כְּדַכְתִּיב, וְדַלֵּת רֹאשְׁךָ כְּאַרְגָּמָן. אֶתְקַטֵּר גְּבוּרָה בְּחֻמֶּשׁ גְּבוּרָאן. וְאֶתְפִּשֵׁט נּוּקְבָא בְּסְטֵרְהָא, וְאֶתְדַּבֵּקַת בְּסְטְרוֹי דְּדְכוּרָא. עַד דְּאֶתְפִּרְשָׁא מִסְטְרוֹי וְאֶתִּיאַת לְאֶתְחַבְּרָא עִמָּיה אֲנִפִּין בְּאַנְפִּין. וְכֵד מִתְחַבְּרֵן מִתְחַזֵּן חַד גּוּפָא מִמֶּשׁ. מִהֵּכָא אֲוִלִּיפְנָא דְּכַר בְּלַחֲדוּי אֶתְחַזִּי פִּלְג גּוּפָא וְכָלָא אִיהוּ רַחֲמִי. וְכֶךָ נּוּקְבָא, וְכֵד מִתְחַבְּרֵן כְּחַדָּא אֶתְחַזִּי כָּלָא חַד גּוּפָא מִמֶּשׁ. וְהָכִי הוּא. אוֹף הֵכָא כֵּד דְּכַר אֶתְחַבְּר בְּנוּקְבָא כָּלָא הוּא חַד גּוּפָא. וְעֲלָמִין כָּלָהוּ בְּחַדוֹ, דְּהָא כָּלָהוּ מִגּוּפָא שְׁלִים מִתְבַּרְכֵּן. וְהִינוּ רְזָא, עַל כֵּן בְּרַךְ יְהוָה אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְנַקְדְּשֶׁהוּ. דְּהָא אֶשְׁתַּכַּח כָּלָא בְּחַד גּוּפָא שְׁלִים. דְּהָא מִטְרוֹנִיתָא אֶתְדַּבֵּקַת בְּמִלְכָּא וְאֶשְׁתַּכַּח גּוּפָא חַד. וְעַל כֵּן בְּרַכָּאן מִשְׁתַּכְחִין בְּהָאִי יוֹמָא. וּמִהֵכָא מֵאֵן דְּלֹא אֶשְׁתַּכַּח דְּכַר וְנוּקְבָא אֶקְרִי פִּלְג גּוּפָא. וְלִית בְּרַכְתָּא שְׂרִיָּא בְּמִלָּה פְּגִימָא וְחִסְרָה, אֲלֹא בְּאַתֵּר שְׁלִים, בְּמִלָּה שְׁלִים, וְלֹא בְּפִלְגוּת מְלָה. וּפִלְגוּת מְלָה לֹא אֶתְקַיֵּם לְעֲלָמִין וְלֹא אֶתְבַּרְכָּא לְעֲלָמִין. נוֹי דְּנוּקְבָא כָּלָא מְנוּי דְּדְכוּרָא הוּא. וְהָא אוֹקִימָנָא מְלִי וְאֶשְׁתַּמוּדְעֵן בִּינֵי חֲבֵרָא. מִהָאִי נּוּקְבָא מִתְאַחַדֵּן כָּל אֵינִין דִּלְתַּתָּא. מִנָּה יִנְקִין וּמִתְבַּרְכִּין. וְהָאִי אֶתְקִירִיאַת אִם לְכָלָהוּ. כְּמָה דְּאֶחָרָא אִם לְגוּפָא וְכָל גּוּפָא מִנָּה יִנְקָא. כֶּךָ הָאִי אִם לְכָלָהוּ אֶחָרִינִין דִּלְתַּתָּא.

כְּתִיב, אָמַר לְחֻמָּה אַחֲתִי אֶת. אֵית חֻמָּה וְאֵית חֻמָּה. וְהָאִי נּוּקְבָא אֶתְקָרִי חֻמָּה זְעִירָא לְגַבִּי אֶחָרָא. וְעַל דָּא כְּתִיב, אַחֲוֹת לָנוּ קִטְנָה וְשָׂדִים אֵין לָהּ, דְּהָא דָּא בְּגִלּוּתָא אֶתְמַשֵּׁךְ. אַחֲוֹת לָנוּ קִטְנָה וְדָאִי קִטְנָה אֶתְחַזִּי. אֲבָל רַבְרָבָא הִיא וְסָגִיָּאָה הִיא. דְּהָא הִיא שְׁלִימוֹ דְּנִטִּיל מִכָּלָא. כְּמָה דְּכְתִיב, אֲנִי חוֹמָה וְשָׂדִי כְּמִגְדָּלוֹת. וְשָׂדִי דְּהָא מְלֵן אֵינִין לִינְקָא לְכָלָא. כְּמִגְדָּלוֹת דְּאֵינִין נְהִירִין רַבְרִבִּין דְּנִפְקִי מֵאֵמָּא עֲלָאָה. תּוֹ אֶתְפִּשֵׁט דְּכוּרָא בִּימִינָא וּשְׂמָאלָא, בִּירוּתָא דְּאַחְסָנָא. וְכֵד גֻנִי אֶתְחַבְּרִי אֶקְרִי תַפְאֲרָת. וְאֶתְתַּקֵּן כָּל גּוּפָא וְאֶתְעַבִּיד אֵילָנָא רַבְרָבָא וְתַקִּיף שְׁפִיר וְנָאָה. תַּחְתּוּהִי תַטְלֵל חֵינִית בְּרָא וּבְעִנְפוּהִי דִּדְוִין צִפְרִי שְׂמִיא. וּמִזֹּון לְכָלָא בְּהַ. דְּרִעוּי יְמִינָא וּשְׂמָאלָא בִּימִינָא חִיִּים וְחִסְד. בְּשְׂמָאלָא מִיתָה וּגְבוּרָה. מְעוּי אֶתְתַּקֵּן בְּדַעַת. וְאֶתְמַלֵּן כָּל אֶכְסְדִּירִין וְאֶדְרִין כְּמָה דְּאֵמִינָא, דְּכְתִיב וּבְדַעַת חֲדָרִים יִמְלֹאוּ. תּוֹ אֶתְפִּשֵׁט גּוּפָא בְּתָרִין שׁוֹקִינִין, וּמִתְאַחַדֵּן בִּינֵיהוּ תָרִין כּוֹלֵן וְתָרִין בִּיעֵי דְּדְכוּרָא. דְּכָל מִשְׁחָא וְרַבּוּת וְחִילָא דְּכָל גּוּפָא בְּהוּ אֶתְפִּנֵּשׁ. דְּכָל חִילִין דְּנִפְקִי. מִנְהוֹן נִפְקִין וְשָׂרִין כָּלָא בְּפִים אִמָּה. וּבְגִין כֶּךָ אֶקְרוּן צְבָאוֹת,

ואיננו נצח ויהוד. תפארת יהוה. נצח ויהוד, צבאות. ובגין כך יהוה צבאות. אמה דדכורא סיומא דכל גופא, ואקרי יסוד, ודא הוא דרגא דמבסם לנוקבא. וכל תיאובתא דדכורא לגבי נוקבא ביהאי יסוד. עייל לנוקבא לאתר דאקרי ציון. דהתם הוא אחר כסותא דנוקבא כבית רחם לאתתא. ובגין כך יהוה צבאות אקרי יסוד. כתיב, כי בחר יהוה בציון, אנה למושב לו. כד אתפרשת מטרוניתא ואתחברת במלכא אנפין באנפין במעלי שבתא, אתעביד פלא חד גופא. וכדין יתיב קדשא בריהו הוא בכרסיה. ואקרי כלא שמה שלים שמה קדישא. בריהו שמה לעלם ולעלמי עלמין. כל אלין מלין סליקנא עד יומא דאדתעשר בהו לעלמא דאתי. והשתא אתגלן הכא, זכאה חולקין.

האי מטרוניתא כד אתחברת עם מלכא כל עלמין מתברכן ואשתכחו בחדותא דכלא. כמה דדכורא כליל בתלתא ושירותא בתלתא. כך פלא הכי וסיומא דכל גופא הכי. ומטרוניתא לא מתברכא אלא בכללא דתלתא אלין. דאיננו נצח ויהוד יסוד. ומתבסמא ומתברכא באחר דאקרי קדש הקדשים דלתתא, דכתיב, כי שם צוה יהוה את הברכה. דהא תרין דרגין איננו לעילא ותתא. ובגין כך לית רשותא למיעל תמן. בר כהנא רבא דאתי מסטרא דחסד. בגין דלא עייל לההוא אחר דלעלא אלא ההוא דאקרי חסד. ועייל בקדש הקדשים ומתבסמא נוקבא. ומתברכא האי קדש הקדשים בגו לגו אחר דאקרי ציון. ציון וירושלים. תרין דרגין איננו, חד רחמי וחד דינא. ציון דכתיב, ציון במשפט תפדה. וירושלים דכתיב צדק גלן בה. כמה דאוקימנא. וכל תיאובתא דדכורא לגבי נוקבא הכא הוא. וקרינן להו ברכה. דמתמן נפקין ברכן לכלהו עלמין וכלהו מתברכן. האי אחר דאקרי קדש, וכל קדשים דדכורא עילין תמן בההוא דרגא דאמינא. וכלהו אתין מרישא עלאה דגולגלתא דדכורא. מסטרא דמוחי עלאי דשרין ביה ונגיד ההיא ברכה בכל שיפי גופא. עד אינון דאקרון צבאות. וכל ההוא נגידו דאתנגיד מכל גופא מתכנשי תמן. ועל דא אקרון צבאות, דכל צבאות דעלאין ותתאין מתמן נפקין. וההוא נגידו בחר דאתכניש תמן שרין ליה בההוא יסוד קדישא פלא חנורא. בגין כך אקרי חסד. וההוא חסד עייל לקדש הקדשים, דכתיב, כי שם צוה יהוה את הברכה, חיים עד-העולם.

אמר רבי אבא, לא סיסם בוצינא קדישא למימר חיים עד דאשתכחו מלוי. ואנא פתכנא סברנא למכתב טפי, ולא שמענא ולא זקיפנא רישאי, דנהורא הנה סגי ולא הנה זכילנא לאסתכלא. אדהכי אזדעזנא, שמענא קלא דקארי ואמר, ארף ימים ושנות חיים, ושלום יוסיפו לך. שמענא קלא אחרא, חיים שאל ממך נתתה לו, ארף ימים עולם ועד. כל ההוא יומא לא אפסיק אשא מן ביתא ולא הנה מאן דמטי לגביה דלא זכילו. דנהורא ואשא הנה בסוחרניה כל ההוא יומא. נפילנא על ארעא וגענינא. בחר דאזיל אשא חמינא לבוצינא קדישא קדש הקדשים דאסתלק מן עלמא, אתעטף שכיב על ימיניה ואנפוי חזין. קם רבי אלעזר בריה גטיל ידוי ונשיק לון. ואנא לחיכנא עפרא דתחות רגלוי. בעו חבריא למכבי ולא זכילו למללא. שארו חבריא בבכיה. ורבי אלעזר בריה נפל תלת זמנין ולא זכיל למפתח פומיה. לבתר פתח ואמר, אבא אבא. תלת הוו, חד אתחזרו, השתא תגיד חיותא, צפארן טאסין משתקען בנוקבא דימא רבא. וחבריא פלהו שתני דמא. קם רבי חייא על רגלוי ואמר, עד השתא בוצינא קדישא מסתפל עלן, השתא לאו הוא עדן אלא לאשתדלא ביקריה. קם רבי אלעזר ורבי אבא, נטלו ליה בטקרא דסקלא. מאן חמא ערבוכנא דחבריא, וכל ביתא הנה סליק ריחין. סליקו

ביה בפורגה. ולא אשתמש ביה אלא רבי אלעזר ורבי אבא. אתו טריקין ומארי תריסין דכפר צפורי. והוּוּ בני מרונגא צוחין בקטירין וטורדי בהו, דחשיבו דלא יתקבר תמן. בטר דנפק פורגא הוה סליק באורא ואשא הוה להיט קמיה. שמעו קלא, עולו ואתו ואתקנשו להלולא דרבי שמעון, ובוא שלום ינוחו על משכבותם. כד עאל למערתא שמעו קלא במערתא, זה האיש מרעיש הארץ מרגיז ממלכות. כמה פטרין ברקיעא משתככין ביומא דין בגיגף דנא רבי שמעון בן יוחאי דמאריה משתבח ביה בכל יומא. ופאה חולקיה לעלא ותתא. כמה גניזין עלאין מסתמין ליה. עליה אתמר, ואתה לך לקץ, ותנוח ותעמד לגרלך לקץ הימין:

לעילוי נשמת

רבי יצחק לוריא זצ"ל
 רבי יהודה פתייה זצ"ל
 רבי יוסף חיים - הבן איש חי זצ"ל

ת.נ.צ.ב.ה.